

MASTER THESIS

The effects of the reorganization of the police force on Dutch community policing at a decentral level:

The cases of Rotterdam and Twente

Laura C.G. Harks – S1797409

STUDY PROGRAM
Public Administration (PA)
University of Twente, Enschede

EXAMINATION COMMITTEE
First supervisor: Dr. A.J.J. Meershoek
Second supervisor: Dr. M. Rosema

ETHICAL APPROVAL
Reference number 210017

WORD COUNT
14598

6th of July, 2021

UNIVERSITY OF TWENTE.

Abstract

This research investigates the extent to which the reorganization of the Dutch police, resulting from Police Act 2012, affected the functioning of Dutch community policing at the decentral level. Through an examination of the extent of implementation of the Dutch community policing strategy after the implementation of Police Act 2012, the effects which the reorganization of the Dutch police had is illustrated. Dutch community policing is measured in three dimensions: decentralization, community involvement, and problem-solving. The reorganization resulting from Police Act 2012 is measured through three aspects of this reorganization: centralization, local decisiveness, and standardization. The research is executed through interviews with actors with different roles in the police order in Twente and Rotterdam. The setting of both a rural as well as an urban context is opted for in order to broadcast different perspectives about the effects of the reorganization. The relevance of this thesis is found in the research gap in connecting community policing research with the reorganization of the Dutch police following Police Act 2012. This gap is relevant because the centralization of the Dutch police through the reorganization is seemingly contradictory to the decentral notion which is key in the Dutch community policing strategy. Results show that implementation of the decentralization dimension of Dutch community policing is thwarted by the centralization and standardization; that implementation of the community involvement dimension has not increased as a result of local decisiveness, but that centralization did not thwart community involvement; that regarding implementation of the problem-solving dimension centralization decreased that, but local decisiveness and standardization increased Dutch community policing. In general, it is concluded that a decrease in the implementation of Dutch community policing since the reorganization resulting from Police Act 2012, in general can be accounted to the centralization aspect of the reorganization.

Table of contents

Abstract	1
1. Background of the study	3
2. Introduction.....	4
2.1 Research questions	5
3. Theory	6
3.1 Dutch community policing	6
3.1.1. Decentralization.....	7
3.1.2. Community involvement.....	8
3.1.3 Problem-solving	9
3.2 The reorganization of the Dutch police resulting from Police Act 2012.....	10
3.2.1 Centralization.....	10
3.2.2 Local decisiveness.....	11
3.2.3 Standardization.....	11
3.3 Overview hypotheses.....	12
4. Methodology.....	12
4.1 Operationalization and measurement.....	14
4.1.1 Reorganization	14
4.1.2 Dutch community policing	14
5 Results	14
5.1 Strategic decentralization	15
5.1.1 Effect of centralization on strategic decentralization	15
5.1.2 Effect of local decisiveness on decentralization.....	16
5.1.3 Effect of administrative standardization on decentralization.....	17
5.2 Community involvement.....	18
5.2.1 Effect of centralization on community involvement.....	18
5.2.2 Effect of local decisiveness on community involvement.....	19
5.2.3 Effect of administrative standardization on community involvement.....	20
5.3 Problem-solving	21
5.3.1 Effect of centralization on problem-solving.....	21
5.3.2 Effect of local decisiveness on problem-solving.....	22
5.3.3 Effect of administrative standardization on problem-solving.....	23
5.4 Discrepancies in effects between Twente and Rotterdam.....	24
6 Discussion and conclusion	25
References.....	29
Appendices.....	31

Appendix A: Transcripts of interviews.....	31
Appendix A.1: Interview with local government actor – Twente	31
Appendix A.2: Interview with community officer – Twente	37
Appendix A.3: Interview with a former district chief of police – Twente	42
Appendix A.4: Interview with local government actor – Rotterdam.....	55
Appendix A.5: Interview with community officers – Rotterdam.....	62
Appendix A.6: Interview with team chief of police – Rotterdam	72
Appendix B: Interview questions.....	82
Appendix C: Codebook.....	84

1. Background of the study

“The task of the police is to ensure, in subordination to the competent authority and in accordance with the applicable legal rules, the effective enforcement of the rule of law and to provide assistance to those who need it” (Ministerie van Veiligheid en Justitie, 2012).

The safety of the society and preservation of public order can be considered the core task of the police. Through cooperation as a single force, as well as improvement of achievements and trust, the police are convinced that they can contribute increasingly to the safety of the society, because it is believed that such cooperation as a single force increases efficiency and reduces overhead within the police organization (Nationale Politie, 2012). The police aim to do so, by trying to become a calmer property, in which board, operation, and responsibility supplement each other (Kuijken, 2017). The Police Acts of 1957 and 1993 have shown unable to achieve the desired calmness of the police, and Police Act 2012 can be considered a new attempt to reach a situation in which the police is a calmer property (Kuijken, 2017). Police Act 1993 called for the first large reorganization of the police, by mending the municipal police forces and the state police into twenty-five regional forces alongside the force national policing actions (KLPD) (Van Steden et al., 2021). In order to build up the new regional forces, officers were selected who were convinced of the value of neighborhood teams, in order for ‘Politie in Verandering’ to be central in the design of the new regional police (Meershoek, 2014). Politie in Verandering (1977) is a famous Dutch report on community policing. The reorganization following Police Act 1993 provided the regional forces more autonomy, but this independence quickly disappeared again (Meershoek, 2021).

The goals of the National Police are to make the Netherlands safer, and to provide more room for professionalism in the police organization. The regional police order is believed to have shown unable to improve necessary efficiency, effectiveness, and professionalism, which fueled a broad support for the analysis that the regional police system was no longer tenable (Kuijken, 2017; Nationale Politie, 2012). A reorganization was considered necessary, and the founding of the National Police did not come out of nowhere. There was insidious centralization, as well as an increasingly strong call for national guidance from police ministries and national politics (Van Steden et al., 2021). This guidance was called for especially regarding the organization, management, and democratic embedding of the police, since those are the constant subject of debate. They deliver a constant struggle in administrative, official, and political circles (Kuijken, 2017). Before implementation of Police Act 2012, the Dutch police consisted

of the aforementioned twenty-five regional police forces, next to the KLPD (Nationale Politie, 2012). In this police order, the police felt they were too fragmented, the cooperation was insufficient and the police as an organization did not form a unity (Nationale Politie, 2012). Because the desired better cooperation was not realized under Police Act 1993, the National Police and came under the responsibility of the Minister of Safety and Justice (Nationale Politie, 2012). There was a window of opportunity for fast political decision-making, which was utilized by the former Minister of Safety and Justice (Kuijken, 2017).

The Police Act of 2012 brought about a move toward centralization of the police, by integrating the former twenty-six local police units within said National Force and hence put an end to the decentralized structure of the Dutch police (Terpstra, 2013; Van Steden et al., 2016). The current organization of the Dutch police consists of ten regional units, which can be seen in figure 1, alongside the national force. Where the ten regional units carry a territorial responsibility, the national force is responsible for the functional execution of national and specialized police actions (Kuijken, 2017). It is evident that the police organization still needs to improve considerably regarding the culture and the way of cooperation. The organizational reorganization asks for everyone in the police order and their partners to adjust to the new situation. A balance must be found between a state police on the one hand, and fragmentation and too much administrative pressure on the other (Kuijken, 2017).

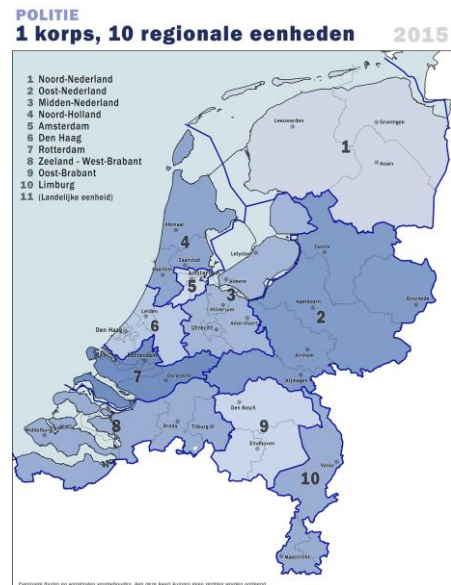

Figure 1: Map of Dutch regional police units

The intended culture change laid out in Police Act 2012 affects the entire police organization and has a major impact on the way in which the organization and its employees function and perform. Moreover, if implemented successfully, it is likely that other public organizations, such as the tax authority or the UWV, follow the centralization tendency. This asks for a consideration of the centralization that is happening in light of the general debate considering centralization in public administration. Because of this consideration, as well as due to the major impact on the way in which the organization and its employees function and perform, the police organization must keep their legitimacy in mind (Nationale Politie, 2012). However, the implementation of Police Act 2012 does not change the legal task and the authority of the police. Unchanged, the police are vigilant and subservient to the values of the rule of law (Nationale Politie, 2012). The police are committed to an integrated approach to security problems, and moreover, they share police information with the authorities and partners, within legal frameworks, and provide support where necessary in drawing up municipal security plans and in cooperation with security houses and other alliances (Nationale Politie, 2012).

2. Introduction

Like many organizations, police agencies are not fully efficient organizational systems, and they suffer from comparable problems as nearly every other type of organization. Hence, implementation of a policy strategy, specifically regarding the policing aspect, is considered useful and necessary (Maguire & Katz, 2002). There are several different policing strategies in existence, one of which is community policing. This particular strategy of policing considers societal integration of the police as essential for effective execution of policing tasks, and it is considered to be the ideological core of the Dutch police (Tops & van der Torre, 2018; de Vries & Henssen, 2018). Community policing forms the foundation

on which the Dutch police force rests: close to citizens with police stations, community officers and other police officers in the neighborhood (Van Steden et al., 2021). Therefore, community (oriented) policing ought to be taken into account in the context of any major changes in the Dutch police order. This research focuses on a specific police reform, being the reorganization following the Police Act of 2012. One of the main assumptions driving the process of the reorganization in Police Act 2012 was to improve “effectiveness, efficiency, flexibility, and transparency of the Dutch police system” (van Steden et al., 2016), attempted to achieve through centralization, standardization, and with an emphasis on local decisiveness.

Community policing, on the other hand, is considered to be a strategy of policing that emphasizes the importance of decentralization. Aside from this apparent notion of decentralization, the community policing strategy consists of several basic elements, being community involvement, and a problem-solving orientation (Maguire, 1997; Maguire & Katz, 2002; Sytsma & Piza, 2018; Terpstra & Salet, 2020). The functioning of such a decentralized policing strategy in the context of an increasingly centralized police order is seemingly conflicting. The basic principles of community policing presuppose guidance on the policy scope at the local level, a point which came under pressure due to the arrival of the nationally organized police force (Van Steden et al., 2021). The seemingly contradictory ambitions of the newly reorganized police force, by emphasizing both organizational standardization and strong local decisiveness, raise questions regarding the consequences on local policing in the Netherlands (Terpstra, 2013). Hence, a thorough understanding of the concept of community policing, especially its prevailing policy theory is needed, as well as a thorough understanding of the reorganization resulting from Police Act 2012.

2.1 Research questions

The extent to which this prevailing policy theory regarding the community policing strategy is embedded in Dutch policing is central in this research and will be regarded to as ‘Dutch community policing’. This concept is central, especially in light of the reorganization of the Dutch police resulting from Police Act 2012. Hence, the following research question can be posed: ‘To what extent has the reorganization of the Dutch police, resulting from Police Act 2012, affected the functioning of Dutch community policing at a decentral level?’. To answer this explanatory question with the independent variable ‘reorganization of the Dutch police’ and the dependent variable ‘Dutch community policing’, several sub-questions ought to be answered in advance. The first is a conceptual question, which answers the need of a thorough understanding of Dutch community policing. It is posed as follows: 1) ‘What is the prevailing Dutch policy theory considering the community policing strategy?’.

Moreover, research about the functioning of a decentralized culture, as present in the community policing strategy, in light of reform, such as Police Act 2012, asks for an examination of the extent of implementation of the community policing strategy over time. Hence, the second sub-question is posed as follows: 2) ‘To what extent is Dutch community policing implemented at a decentral level after the reorganization resulting from Police Act 2012?’. When answered, the differences in the extent of implementation of Dutch community policing in regard to the reorganization of the Dutch police can be measured. In order to do so, a third sub-question is included in this research, which is posed as follows: 3) ‘To what extent can the reorganization of the Dutch police force be considered the cause of the differences in implementation of Dutch community policing at a decentral level?’. In order to answer this question, discrepancies in the perceived effects and changes since the reorganization between Twente and Rotterdam ought to be considered.

Previous research has been conducted regarding the changes the Police Act 2012 induced for local police as well as for local policing, but not regarding its possible influence on Dutch community

policing. The little research that has already been conducted regarding the Police Act 2012 and its effects at the decentral level found that the implementation of said Police Act did not focus on the prevailing policy theory regarding community policing in the Netherlands. The proposed research, therefore, covers a research gap in which these two flows of research can be combined. This research gap illustrates the scientific relevance of this proposal. Maintaining the public order, which is the responsibility of the police, is considered to be societally relevant, and for the police to work efficiently, it is useful to investigate the functioning of policing strategies.

3. Theory

3.1 Dutch community policing

The strategy of community policing originates from Chicago, but in this research the Dutch interpretation and the prevailing policy theory regarding this strategy of policing is central. Therefore, the first sub-question of this research asks for a conceptualization of this ‘Dutch community policing’. In order to understand the notion of Dutch community policing, it is important to first look at the traditional model of policing. This model of policing focuses on crime control, supervision, and monitoring the extent to which citizens comply with social rules (Maguire, 1997; Terpstra & Salet, 2020). In this traditional model of policing, it is moreover common that policing tasks not falling into this scope of ‘core policing tasks’, are left to other network actors (Groenendaal & Helsloot, 2015). The community policing strategy involves moving away from the said traditional model of policing. The Dutch implementation of policing distances itself from an emphasis on law and order and crime fighting (Van Steden et al., 2021) and can therefore be considered as moving away from this traditional model of policing. Especially since the reorganization in 1993, an evolution was seen moving from neighborhood teams towards a culture of community policing (Van Steden et al., 2021). Community policing is considered to be a relatively new philosophy of policing (Maguire, 1997) comprising of several dimensions and indicators. Community policing differs from other strategies of policing through the usage of direct democratic input into the priority risks and targets (Innes et al., 2020). Ideologically, community comprises policing that is broader than solely crime fighting and maintenance of law and order, and to join the needs and intentions of citizens (Van Steden et al., 2021). Strategically, community policing emphasizes personal contact between police and citizens, with prominence for prevention and policing in a defined geographical context (Van Steden et al., 2021).

Due to its style of policing, which is legal, firm, and fair, there was little citizens’ resentment towards community policing ever since its introduction in the Netherlands. Moreover, community policing in the Netherlands has received much support from local government and municipal police units (Tops & van der Torre, 2018). Community policing in the Netherlands is praised for its emphasis on proximity, approachability, and its broad orientation concerning problems in neighborhoods, with attention to prevention (Terpstra, 2008). In the Dutch variant of community policing, preserving one’s police legitimacy is central, and ought to be achieved through direct contact with citizens, preferably by community officers themselves (Meershoek, 2021). The Dutch police are socially conscious and take their social task seriously, which results in a combination of visible hard and soft elements of policing in the Dutch philosophy as well as the Dutch practice (Punch et al., 2002). Altogether, Dutch community policing is considered to be an ambitious attempt to the socialization of the police, so that the police are more open to the wishes and needs of citizens. From the perspective of the local police, it was found that Police Act 2012 had a big draw on the implementation of the community policing strategy (de Vries & Henssen, 2018), in terms of centralization, local bonding, and problem-solving (Terpstra, 2018). Prior research has shown that the execution of community policing within the police organization after the reform is accompanied by bottlenecks (de Vries & Henssen, 2018). Moreover, prior research has shown

that reorganizations of the police are experienced differently in different areas. Especially in rural areas, the standardization and centralization resulting from Police Act 2012 is perceived as a point of attention (Terpstra et al., 2016). Therefore, I hypothesize that the effects of the reorganization of the Dutch police, resulting from Police Act 2012, are larger in rural areas than in urban areas (H1).

The definition of community policing is considered ambiguous. No watertight insights exist regarding the operation of community policing and the community policing strategy is not an explicitly defined set of reforms which allows for room for interpretation regarding its meaning and its manner of implementation (Maguire & Katz, 2002; Van Steden et al., 2021). One of these interpretations is the Dutch notion of the community policing strategy. This ambiguity asks for consideration on how this strategy is implemented by managers in the police order (Terpstra & Salet, 2020), but fortunately, a consensus exists regarding the core elements of community policing. These core elements are the decentralization of power within the police agency, community involvement, and a focus on problem-solving (Maguire, 1997; Maguire & Katz, 2002; Sytsma & Piza, 2018; Terpstra & Salet, 2020). The Dutch police order accentuates said decentralization, community involvement, and problem-oriented police operations (Van Steden et al., 2021).

3.1.1. Decentralization

The community policing strategy is defined through its usage of geographical areas as one of the main elements for interventions and the delivery of policing services (Innes et al., 2020). From an organizational perspective, decentralization involves a flat organizational hierarchy (Maguire, 1997), which in the Netherlands is executed through community officers at the decentral level (Terpstra, 2008). ‘Decentral’ in this research focuses on the context of Twente as one decentral unit, and Rotterdam as the other decentral unit. The decentral notion in light of community policing involves responsibilities at a low level in the organization, and working close to citizens (Van Steden et al., 2021). From the organizational perspective, the Police Act 2012 implies more centralization and hence a lesser extent of this decentral notion. However, for the remainder of this research, the strategic perspective on (de)centralization is of higher importance. From a strategic perspective, the notion of decentralization primarily concerns decentralization of power within the police order (Sytsma & Piza, 2018). Within community policing, there traditionally is attention for geographical decentralization and local authorities (Van Steden et al., 2021). Decentralization in this light includes power to act from a bottom-up perspective as a police officer. This notion hence concerns the power to act, rather than a formal power to make decisions. The formal power to make decisions concerns the concept of local decisiveness. Moreover, the strategic notion of decentralization is visible through the emphasis on proximity and approachability of the community officers, as well as the extent of local knowledge and involvement of community officers (Terpstra, 2008). The aforementioned organizational centralization seems to be contradictory to the strategic notion of decentralization present in the community policing strategy. However, both the design plan as the realization plan of enforcement of the Dutch National Police emphasize the importance of the community policing strategy in the Netherlands (Meurs & Kreulen, 2017). Since the implementation of the National Police force, the Dutch police organization has invested in a bottom-up learning approach, instead of an imposed blueprint top-down with a tight frame that needs to be worked towards (de Vries & Henssen, 2018). The speed and manner of implementation of this bottom-up approach are left to the base teams, so that the police remain locally anchored and able to offer customized policing action, with simultaneous unambiguity of the strives and standing of the Dutch police (de Vries & Henssen, 2018). However, the formation of the National Police has led to an increasing distance from citizens, and visibility and police capacity are under pressure (Van Steden et al., 2021). The importance of local decisiveness, which is one of the central strategic targets of Police Act 2012, is executed by providing the base teams with an important place in

the police order (Terpstra et al., 2016). The power of decentralization is in operating in close proximity to citizens, visibility and approachability of officers (Van Steden et al., 2021). By using these strengths, the police find out more about criminality, safety problems and livability in the neighborhood (Van Steden et al., 2021).

The paradox between standardization or centralization on the one hand, with decentralization on the other, is visible in the role of the community officers as well. The role of community officers knows several contradictory requirements, such as proximity and distance, or gaining trust while maintaining order (Terpstra, 2019). Decentralization is considered necessary both territorially as well as administrative to truly implement the community policing strategy (Maguire, 1997). Due to the increasing contradictory role of community officers and the organizational centralization resulting from Police Act 2012, I hypothesize that the factors contributing to strategic decentralization have decreased after the implementation of said Police Act (H2).

3.1.2. Community involvement

A second defining attribute of Dutch community policing involves community involvement, which implies the intent to reduce the perceived distance between citizens and the police (Innes et al., 2020). Advocates of community policing want police that is close to citizens (Meershoek, 2021). Community involvement can be considered a manner to achieve this proximity to citizens. ‘Knowing and being known’ is crucial for a stable relationship with the citizenry (Van Steden et al., 2021). A reduction of the distance between citizens and the police can be achieved through “partnering, consultation and collaborative mechanisms” (Innes et al., 2020). Within the context of community policing, communities refer to social interactions between different persons, which maintain diverse mutual relations within a defined geographical area (Van Steden et al., 2021). Strategically, community involvement knows several purposes. Community involvement ought to aid crime prevention and increased safety and livability in the neighborhood (Van Steden et al., 2021). For citizens, community involvement serves as a forum to express needs as well as problems, which allows for not only the objective safety but also the subjective feeling of safety and security of the citizens to be heard and acknowledged (Innes et al., 2020; Maguire & Katz, 2002). Moreover, community involvement enables the police to educate citizens about local crime and disorder (Maguire & Katz, 2002; Terpstra & Salet, 2020). Therefore, community involvement reduces the distance between police and the ‘policed’, citizens get a better understanding of policing, and the willingness to cooperate increases (Van Steden et al., 2021). Furthermore, community involvement aids in accessibility and familiarity between the police and the ‘policed’ (Innes et al., 2020), which is part of the social facet of policing. In the Netherlands, community involvement exists to different extents: from informing and consulting, to co-production and ultimately participation in the decision-making process (Van Steden et al., 2021). Examples of said community involvement are (online) neighborhood platforms and thinktanks that are founded to tackle safety- and livability issues (Van Steden et al., 2021).

Ultimately, the community policing strategy aims to arrive at a level in which citizens express their needs and to meet the symbolic need for policing and security (Terpstra, 2008). Community policing, in light of the dimension of community involvement, focuses on the relationships between citizens and the police (Van Steden et al., 2021). Within the Dutch community policing strategy, community officers are considered to be primarily responsible for the contact with citizens in their neighborhood (Terpstra, 2008). As a result, community officers have good contacts with citizens, but within the police organization, they have a fairly isolated position (Terpstra, 2019). Prior research has shown that as a result of the implementation of Police Act 2012, the relationship between police teams and citizens has formalized and became increasingly unpersonal, therefore increasing the perceived distance between

police and citizens (de Vries & Henssen, 2018). Community officers ought to recover the relationship with the social environment (de Vries & Henssen, 2018). The Dutch police beliefs that they are present ‘in the capillaries of the society’ and they view themselves as a force that is available for everyone (Van Steden et al., 2021). However, community officers find themselves in a position with increasingly contradictory requirements. On the one hand, they have to accompany community projects, but on the other hand, they sometimes have to consider the police and justice perspective that forces them to sell ‘no’ to certain community insights (Van Steden et al., 2021). Due to these, and other, increasingly contradictory requirements of community officers, I hypothesize that from the police perspective, the community involvement dimension of Dutch community policing is perceived increasingly difficult since the implementation of the Police Act 2012 (H3).

3.1.3 Problem-solving

The third core element of community policing is its focus on problem-solving, for which the intelligence feed enhanced by the community serves as a handhold. The power of community policing lies, amongst others, in police that operate problem-oriented, closely aligned with local policy (Van Steden et al., 2021). The role of problem-solving in community policing and the encouragement is of problem-solving department-wide in the police organization (Maguire, 1997) is well-explained in the definition Trojanowicz and Bucqueroux have established about community policing, being: “Philosophy of full service personalized policing, where the same officer patrols and works in the same area on permanent basis, from a decentralized place, working in a proactive partnership with citizens to identify and solve problems” (Innes et al., 2020). The emphasis on the social task of policing can be considered the network function of the community officers, which is aimed at cooperation with other agencies, as well as the promotion of citizen involvement (Groenendaal & Helsloot, 2015). Because the community officers are embedded in local communities, they are particularly likely to encounter a large number of social care needs, thus problem-solving, as a part of their day-to-day role (Innes et al., 2020). Through high visibility foot patrol and a focus on antisocial behavior, community officers are deployed to be a visible form of policing presence (Innes et al., 2020; O’Neill & Fyfe, 2017). The community policing strategy supports the visible policing presence to increase the social facet of policing (Terpstra & Salet, 2020). This aids in the active proximity and approachability of the police to receive more perceived procedural justice by citizens (Terpstra & Salet, 2020), because the people want an easily contactable, attentive, responsive and competent police (Punch et al., 2002). The social task of policing thus involves the authoritative and visible presence of the police, as well as accessibility and familiarity (Innes et al., 2020; Terpstra & Salet, 2020), to solve not only the objective safety, but also the subjective safety citizens encounter (Innes et al., 2020). The accentuating levels of visibility and presence of the police is considered a key component of the strategic aspect of community policing (Innes et al., 2020). The involvement of implementing the social facet into policing sets community policing apart from many other strategies of policing, because it goes beyond crime reduction and solving purposes (Punch et al., 2002). Moreover, the network function of community officers is important for crime prevention, as well as for cooperation with other agencies to promote citizen involvement (Groenendaal & Helsloot, 2015). Problem-oriented operation of the police is considered effective when there is thorough problem analysis and has a chance of success when broader interventions are undertaken in cooperation with other (public) actors (Van Steden et al., 2021).

Moreover, to succeed in the facet of problem-solving through the social facet of Dutch community policing, the police need frequent contact with the community to establish the problems they are encountering (Innes et al., 2020). The complexity of problem-oriented cooperation demands a large extent of expertise of police officers, particularly community officers, on the street (Van Steden et al., 2021). This shows that collaboration with partners in the social domain is necessary for unambiguity

about the striving of the Dutch police (de Vries & Henssen, 2018). Even though the Police Act 2012 stresses the importance of the community policing strategy, prior research has shown that the actual workdays of community officers and base teams consist primarily of reactive actions (Terpstra et al., 2016). Furthermore, it was found that currently there is too little attention to tackling criminal families in local communities (de Vries & Henssen, 2018). Because of this focus on reactive actions, local knowledge and local bonding with the community have decreased since the implementation of Police Act 2012. However, because of this decreasing local knowledge and bonding, the collaboration with other partners in the social domain is of increasing importance. Prior research has shown that the collaboration with other partners in the social domain at the front line of policing work has succeeded and is increasing (de Vries & Henssen, 2018). Due to the decreasing local bonding, I hypothesize that defining problems in communities is considered more difficult than before implementation of Police Act 2012 (H4).

3.2 The reorganization of the Dutch police resulting from Police Act 2012

The Police Act 2012 called for a drastic reorganization of the police apparatus. The reform is considered to be the biggest reorganization of a Dutch public organization ever. Because of the extent of the reorganization this Police Act called for, and the importance of the inseparable transition and continuity that need to be seen in conjunction (Nationale Politie, 2012), the duration of implementing said organizational reform took up until 2017. The Police Act 2012 and its corresponding reorganization brought about implications for several organizational aspects of the police order. The formation of the Dutch police force was an enormous assignment, in which nearly nothing remained untouched by the reorganization resulting from Police Act 2012 (Kuijken, 2017). Some of the aspects that were affected by the reorganization are the formal hierarchy, the informal culture, the uniform and logistics, information provision, local presence, crime prevention, and crime detection (Kuijken, 2017). All these aspects influence different parts of the policing culture and the police order, yet not all facets of the reorganization are subject of this research, or important in light of community policing. Therefore, this research focuses on dimensions of the reorganization deemed of importance in light of this research.

These dimensions are the organizational centralization, the intended conservation of local decisiveness, and the standardization aimed to decrease the administrative burden for police officers. These three dimensions are expected to have affected the execution of community policing at a decentral level, and are therefore of importance in this research.

3.2.1 Centralization

As previously mentioned, the Police Act of 2012 integrated the former twenty-six local police units in to ten regional units and a national unit. From an organizational perspective, this is illustrative for the notion of centralization of the police apparatus. The integration of these regional police forces into a singular national police force can be considered a revolutionary development in the history of the Dutch police (Landman, 2017). This organizational centralization was opted for, in order to achieve better police performance, to increase trust in the police, and to a police force functioning in unity (Nationale Politie, 2012). In this context, functioning in unity does not only imply investing in a new hierarchy, but also to introduce horizontal networks that are able to react adequately on complex problems in the environment (Nationale Politie, 2012). This organizational unification of the police organization, as well as centralization of management, are the central characteristics of the nationalization of the Dutch police (Landman, 2017). The acquired momentum towards centralization of governance and the top-down implementation of the reorganization took little account of variance in starting positions and complexities in the police organization (Kuijken, 2017).

Prior research by Terpstra et al. (2015) with an emphasis on the effects of the centralization resulting from Police Act 2012, has shown that from the local government perspective, centralization primarily affects physical distance in terms of availability and approachability of officers, local knowledge of officers, and the relationships between community officers and citizens or local government. Moreover, it was felt by mayors that they were decreasingly able to exert power on the decentral police order (Terpstra et al., 2015). The aforementioned study by Tersptra et al. (2015) found that the reorganization implied a decrease of the police capacity, resulting in less availability and visibility. Moreover, a loss of contacts with citizens and local knowledge was witnessed by mayors (Terpstra et al., 2015). In many municipalities, there are growing concerns about the availability and the visibility of the police (Bekkers et al., 2017). Especially in rural areas, contact with citizens suffers from the centralization of the police force (Van der Torre & Van Valkenhoef, 2017). These findings show that the organizational centralization, which is part of the reorganization, seemingly thwarts execution of policing tasks in the neighborhoods, increases distance between officers and citizens or the local government, and decreases local knowledge of police officers. A similar effect is expected in this research, and hence I hypothesize that organizational centralization has a negative relationship with Dutch community policing (H5).

3.2.2 Local decisiveness

A seemingly paradox exists between the organizational centralization on the one hand, with the emphasis on local decisiveness on the other. The Dutch police is known internationally for its firm social anchoring (Van Steden et al., 2021). Historically, the police are strongly rooted locally, and local circumstances can provide scope for divergence within the National Police. However, a basic attitude exists within the reorganization that the police work from unity, in thinking and doing (Nationale Politie, 2012). Nonetheless, the base of police work remains in neighborhoods, for which local anchoring is crucial. For example, promotion and organization of citizen participation falls under the direction of local authorities (Nationale Politie, 2012).

Important aspects of local decisiveness include decision-making, the role and authority of mayors, intensity of contact with local communities, and proactive policing through enforcement, investigation and execution of policing tasks at the decentral level. Under the assumption that the notion of local decisiveness has remained intact throughout the reorganization, the aspects that are part of such local decisiveness would aid in the community policing strategy, due to its close alignment to citizens and a hands-on approach. The reorganization aims for a police force that has appreciation for needs and talents of police officers, with information collection on a local level (Van Steden et al., 2021). Therefore, I hypothesize that local decisiveness has a positive relationship with Dutch community policing (H6). However, prior research found that the reorganization decreased the local decisiveness of the police force (Bekkers et al., 2017), as well as that the police force is losing grip on criminality (Justitiële Verkenningen, 2017). This would imply a reduced implementation of the Dutch community policing strategy when following H6.

3.2.3 Standardization

Especially in the field of operational management and the supporting processes, matters went wrong in the previous police order. The complexity of integration and simultaneously modernization of countless business processes was felt by police officers (Kuijken, 2017). Hence, the arrival of Police Act 2012 and its corresponding reorganization can be considered largely the result of the feeling that the decentral police forces were considered commercially as islands, that the information management was problematic, and that the transaction costs for large-scale actions were too high (Kuijken, 2017). The reorganization creates a situation in which, for the first time in the history of the Dutch police, all employees are part of a single organization, falling under a single force chef, in order to decrease the

administrative burden (Nationale Politie, 2012). Moreover, standardization allows for enhancing efficiency and efficacy through unambiguity, uniformity and possible upscaling benefits (Boogers et al., 2008). An example of said administrative standardization that has been implemented following the reorganization is ‘Mobiel Effectiever Op Straat’ (MEOS). MEOS allows for officers on the street to efficiently handle their policing tasks whilst on the street (Landman, 2017).

For the reduction of the administrative burden, operational leadership functions as a starting point. The distance between managers and employees within the police order ought to decrease through the practical attitude operational leadership implies (Nationale Politie, 2012). Within the police force, officers feel the need to know one another thoroughly. This does not only apply to officers between themselves, but there is also a need of strong relationship between officers and management (Landman, 2017). Moreover, standardization is visible in terms of the reorganization because it allows for faster and easier realization of upscaling of policing activities (Kuijken, 2017). Prior research has shown that it is likely that the standardization increased operational management and operational decisiveness (Zanten et al., 2017). Consequently, I theorize that the administrative standardization, the focus on operational leadership, and the reduction of the administrative burden provides more space for Dutch community policing. Thus, I hypothesize that the aspects of standardization have a positive relationship with Dutch community policing (H7).

3.3 Overview hypotheses

In this chapter, seven hypotheses have come forward when considering the theory in light of the scope of this research. In this section, you can find an overview of those hypotheses.

H1: The effects of the reorganization of the Dutch police resulting from Police Act 2012 are larger in rural areas than in urban areas.

H2: The factors contributing to strategic decentralization have decreased after the implementation of Police Act 2012.

H3: From the police perspective, the community involvement dimension of Dutch community policing is perceived increasingly difficult since the implementation of Police Act 2012.

H4: Defining problems in communities is considered more difficult than before implementation of Police Act 2012.

H5: Organizational centralization has a negative relationship with Dutch community policing.

H6: Local decisiveness has a positive relationship with Dutch community policing.

H7: The factors contributing to administrative standardization have a positive relationship with Dutch community policing.

4. Methodology

For the sake of feasibility within the scope of a master thesis, it has been decided to limit the research to the setting of two decentral police units: Rotterdam (urban) and Twente (rural). By opting for both a rural and an urban decentral unit, the possibly different influences the police reorganization has had can be examined and thus to test H1. Within the setting of these two police units, it is alleged that the Police Act 2012 influenced actors at different facets of the public sector. The distinguished actors subject to the research are local police actors, portrayed by both community officers as well as police officers with a strategic function (district chief and team chief), and local government actors. Therefore, these actors are included as units of observation for both Twente and Rotterdam. The research investigates the extent of the implementation of the Dutch community policing strategy whilst taking into account the aspects of the reorganization following Police Act 2012. Therefore, case selection required for units of analysis

to be familiar with the status quo before the implementation of Police Act 2012, as well as with the current extent of implementation of Dutch community policing. The units of observation concretely are a district chief of police, a community officer, and an actor on behalf of local government in the Twente region, as well as a team chief of police, two community officers, and an actor on behalf of local government in Rotterdam. Data collection through interviews took place between the 22nd of March, 2021 and the 14th of April, 2021. Due to existing governmental measurements in tackling the COVID-19 crisis, some of the interviews were held online. All interviews were recorded. The anonymized full transcripts of the interviews that were held can be found in Appendix A. Since all interviewees were Dutch, and because this interview concerns the Dutch context, the interviews – and thus the transcripts – were held in Dutch.

As explained in the theory section, the ideology behind the idea of Dutch community policing has not changed since the implementation of Police Act 2012. Hence, for the units of observation, the only difference in measurement is whether Police Act 2012 was implemented or not. Therefore, an analysis of the responses of the expert interviews allows for drawing causal connections between the variables. Because of the focused case selection, the responses of the units of analysis after analysis of the coding of the interview responses is considered sufficient evidence for measuring relationships between these variables. The data collection thus consists of semi-structured interviews, focused on the different elements of Dutch community policing as explained in the theory section. The questions in these interviews are therefore centered around the measurements of the concepts and can be found in Appendix B. As mentioned before, the interviews were held in Dutch. Therefore, the questions in Appendix B are also in Dutch. The asked questions are asked with the explicit mention of the three established dimensions of Dutch community policing, linking to the theoretical framework. Questions regarding each dimension of Dutch community policing consisted of one question for each aspect of the reorganization of the Dutch police force. For example, when considering the community involvement dimension of Dutch community policing, the interviewees were asked about standardization, centralization, and local decisiveness in light of community involvement. This therefore concerns questions regarding contact with citizens, collaborations in the public domain, and operational leadership.

The responses to questions in the interviews are coded with the usage of the codebook, as found in Appendix C. This codebook is created on the basis of the interviews that were held, and thus include all responses that are of interest for the measurement of the variables. These measurements can be found in the operationalization section of this chapter. Coding is done via Atlas.ti. In the results section, the interview responses will be analyzed on the basis of the aforementioned core elements of Dutch community policing. The three core elements of Dutch community policing will be analyzed in terms of the difference before and after implementation of Police Act 2012 according to the interviewees. In some cases, interviewees indicated multiple effects of a measurement for a single question. In those cases, all mentioned effects are taken into account. In case of consensus amongst the interviewees, the existence of the mentioned difference can be considered valid. Results are considered ‘consensus’ when an absolute majority of the responses agrees with one another. When there is no consensus about the existence of differences before and after implementation of Police Act 2012, or when the perceived differences are not in line with one another, further examination of the result allows for concluding whether this variability can be accounted to the interviewees’ role or location.

4.1 Operationalization and measurement

4.1.1 Reorganization

The concept reorganization will be measured on the basis of the three core elements that have been established in the reorganization chapter. The elements are measured in light of all three elements of Dutch community policing. The first element of the reorganization that ought to be operationalized is centralization. Centralization is measured through local knowledge in light of decentralization, the relationship between citizens and the police in light of community involvement, and collaborations in the social domain in light of problem-solving. A decrease in local knowledge, a higher perceived distance between the citizens and the police, and a decrease in collaborations in the social domain indicate centralization. The second element ought to be operationalized is local decisiveness. Local decisiveness is measured through local decision-making authority, contact with the local citizenry, and proactive policing. An increase in local decision-making authority, increased contact with the citizenry, and a shift towards more proactive policing indicate local decisiveness. The third and final element of the reorganization that ought to be operationalized is standardization, which is measured through operational leadership, administrative standardization in terms of visibility and approachability, and a reduction of the administrative burden. A decrease in the distance between managers and employees, an increase in administrative standardization, and a reduction of the administrative burden indicate standardization in terms of the reorganization.

4.1.2 Dutch community policing

The theoretical concept ‘Dutch community policing’ will be measured on the basis of the three dimensions of Dutch community policing, as established in the Dutch community policing chapter, to fulfill the condition of content validity. For all three core elements of Dutch community policing, the operationalization concerns the strategical perspective of the concept. The first dimension that ought to be operationalized is decentralization. Decentralization will be measured through three different measurements. First and foremost, strategical decentralization in the context of Dutch community policing is operationalized through an examination of the decentralization of power, by measuring the local decision-making authority, local knowledge, and the extent to which administrative standardization led to more visibility and approachability. Regarding the perceived local decision-making authority, local knowledge and visibility and approachability, a decreased perception indicates a low degree of decentralization. An increased perception of the measurements indicates a high degree of decentralization as element of Dutch community policing. The second element of Dutch community policing that ought to be operationalized is community involvement. Community involvement is measured through the relationship between citizens and the police, contact with citizens, and operational leadership. A strengthened relationship between citizens and the police, sufficient or increasing contact with citizens, and no influence of operational leadership on citizens indicate community involvement. The third dimension of Dutch community policing that ought to be operationalized is problem-solving through the social facet of policing. This dimension is measured through collaborations in the social domain, problem-definitions in the neighborhoods, and the administrative burden. No decrease of collaborations in the social domain, an increasing amount of proactive policing, and a reduction of the administrative burden indicate the problem-solving dimension of Dutch community policing.

5 Results

This results section is divided into the three defined dimensions of Dutch community policing, with a sub-division for each measurement of the aspects of the reorganization. The fourth section of this

chapter showcases discrepancies between Twente and Rotterdam in terms of results, in order to be able to test H1.

5.1 Strategic decentralization

5.1.1 Effect of centralization on strategic decentralization

As indicated in the methodology chapter, centralization is measured in three aspects, which are local knowledge, the relationship between citizens and the police, as well as collaborations in the social domain. Out of these three, local knowledge showcases the decentralization aspect of Dutch community policing. An investigation of the responses of interviewees regarding local knowledge thus shines a light on the possible effects of centralization as part of the reorganization on strategic decentralization as a dimension of Dutch community policing. Table 1 shows the effects of centralization on local knowledge as indicator for strategic decentralization.

Table 1: Effect of centralization on local knowledge.

Local knowledge	According to	Number of responses
Decreased	Actor on behalf of local government in Rotterdam. Team chief of police in Rotterdam. Community officer in Twente.	3
Partially decreased	Community officers in Rotterdam. District chief of police in Twente.	2
Increased	Actor on behalf of local government in Twente.	1

This table shows that out of the 6 responses concerning local knowledge, 5 answers indicate a (partial) decrease of local knowledge. Therefore, an absolute majority showcases a consensus that local knowledge has decreased. When asked about the local knowledge of the police, the community officer in Twente that was interviewed stated that “All neighborhood police stations have closed. Only one police station is left, that is in this case base team Enschede. With that, the police, have withdrawn their selves from the neighborhoods. And as a result, I think the knowledge has decreased a lot.” This citation shows that the decrease of local knowledge can be attributed to the closure of neighborhood police stations, which is a part of the organizational centralization. In the same light, the actor on behalf of the local government in Rotterdam states that “I think that has decreased. Before the reorganization you simply had a neighborhood team and you could go into the neighborhood with the neighborhood team members. Please note: on foot. Especially in the South of Rotterdam, because it is not a very large area. So you also came to points where you normally just drive by with a van or car, and where a lot of colleagues at the moment do not know that those points are accessible, or that there is nuisance there, or that you can also get there. You used to have that with the neighborhood team. Then, you just went into the neighborhood together on your feet, and you could go everywhere. That knowledge is not available at the moment, because the community police officers often go out on the street alone or together with a fellow community officer”. Hypotheses H2 and H5 relate to these results. H2 states that the factors contributing to strategic decentralization have decreased after the implementation of Police Act 2012. These findings are in line with said hypothesis, and there is no evidence to reject H2 when considering the effect of centralization on strategic decentralization. H5 indicates that organizational centralization has a negative relationship with Dutch community policing. The aforementioned findings that closure of neighborhood police stations has led to a decrease in local knowledge is in line with this

hypothesis. Moreover, there is no evidence to reject H5 on the basis of these results when considering the effect of organizational centralization on strategical decentralization.

5.1.2 Effect of local decisiveness on decentralization

As indicated in the methodology chapter, local decisiveness is measured through decision-making authority, contact with citizens, and proactive policing. Out of these measurements, decision-making authority indicates strategic decentralization. When the decision-making authority lies with local actors in the police order, strategic decentralization is achieved. In table 2, the results concerning decision-making authority are visualized.

Table 2: Effect of local decisiveness on decision-making authority.

Decision-making authority	According to	Number of responses
Increasing role for (members) of base teams.	Actor on behalf of local government in Twente. Actor on behalf of local government in Rotterdam. Team chief of police in Rotterdam. Community officers in Rotterdam. District chief of police in Twente. Community officer in Twente.	6
Mayor holds the decision-making power.	Actor on behalf of local government in Rotterdam. District chief of police in Twente.	2
Police force leadership holds the final responsibility.	Actor on behalf of local government in Twente.	1

Out of the mentioned answers to the question regarding decision-making authority, the only answer indicating a decrease of local decisiveness is ‘Police force leadership holds the final responsibility’. As this accounts for one response with an N=9, the absolute majority of response indicates an increasing degree of local decisiveness when considering strategic decentralization. The indicator of increased local decisiveness that was found is the increasing role for members of base teams. The former district chief of police in Twente mentioned in regard to decision-making authority the following: “It’s a bit of a combination. Formally, the responsibility rests with the team chief of police. He really does that in consultation with this triangle. Practically – what really happens – is that community officers have connections with housing corporations, with addiction institutions, with all kinds of parties and network partners. You can see that the bottom-up – top-down process is getting more and more intertwined”. In line with this statement, the team chief of police in Rotterdam states “In principal, the team chief of police has the mandate on the base teams”, and when asked about the role of the base teams, he states that “Ultimately, that is where it happens”. The hypotheses relating to the effect of local decisiveness on decentralization are H2 and H6. In H2, it is stated that factors contributing to strategic decentralization have decreased after the implementation of Police Act 2012. However, the local decision-making authority, which is one of those factors, did not decrease after the implementation of Police Act 2012. Therefore, when following the absolute majority, H2 ought to be rejected when considering the effect of local decisiveness on strategic decentralization. The second hypothesis relating to these results is H6, which contains a positive relationship between local decisiveness and Dutch community policing. The abovementioned findings are in line with this hypothesized relationship and do not provide evidence to reject H6 when considering the effect of local decisiveness on strategical decentralization.

5.1.3 Effect of administrative standardization on decentralization

As indicated in the methodology chapter, administrative standardization is measured through operational leadership, administrative rules, and whether there is a reduction of the administrative burden. Out of these measurements, operational leadership is an indicator of strategic decentralization. Strategic decentralization is achieved when the distance between managers and employees did not increase after the reorganization. Table 3 shows the results regarding operational leadership, in which for each given answer it is indicated whether the answer suggests an increase in the distance between managers and employees.

Table 3: Effect of standardization on operational leadership.

Operational leadership	Indicates	According to	Number of responses
Larger distance due to scaling up.	Increased distance.	Actor on behalf of local government in Twente. Actor on behalf of local government in Rotterdam. Team chief of police in Rotterdam.	3
Smaller distance due to geographical aggregation.	Decreased distance.	Community officers in Rotterdam.	1
Less guidance and coaching.	Increased distance.	Community officers in Rotterdam.	1
Less administrative bustle.	Decreased distance.	District chief of police in Twente.	1
Unchanged.	No increase or decrease	Community officer in Twente.	1

As mentioned before, no increase indicates decentralization. However, with N=7, four answers that were given indicate an increase of the distance between managers and employees. This shows that on when following absolute majority, operational leadership knows an increased distance between managers and employees. An interesting response from one of the interviews regarding this result can be found when looking at the community officers in Rotterdam, because they indicated both a response belonging to ‘decreased distance’ as well as a response indicating ‘increased distance’. Initially, when asked about the operational leadership and the distance between managers and employees, they refer to a decreased distance because of the geographical aggregation. However, later on the response shifts to a focus on increased distance because of the lack of guidance and coaching. The community officers in Rotterdam indicate that “Things are only said about the area, about what is expected generally. We have to take more initiative ourselves. Then I miss the real clarity in that”. This shows that not only the distance has increased, but that this is considered a disadvantage by those operating in the organization. Moreover, the actor on behalf of local government in Twente states that “I think the distance is large, the organization has become larger as well. People also feel like they are part of a larger organization”. When turning to the corresponding hypotheses, H2 and H7 relate to these results. H2 indicates that factors contributing to strategic decentralization have decreased since the reorganization. This implies in light of operational leadership that when the distance between managers and employees would have decreased, operational leadership would have increased in order to reject H2. However, absolute majority shows that this is not the case, and thus there is no evidence to reject H2 on the basis of the effect of administrative standardization on decentralization. The second hypothesis relating to these

results is H7, which states that the factors contributing to administrative standardization have a positive relationship with Dutch community policing. The feeling of less guidance and coaching and the larger perceived distance show that the effect of administrative standardization on the strategic decentralization aspect of Dutch community policing appears negative, indicating a negative relationship. Therefore, H7 ought to be rejected.

Moreover, the interviewees were asked about the influence of (the possible differences in) operational leadership on the citizens themselves. These results are shown in table 4.

Table 4: Influence of operational leadership on citizens.

Influence of operational leadership on citizens	According to	Number of responses
Changes in operational leadership do not influence citizens.	Actor on behalf of local government in Rotterdam. Team chief of police in Rotterdam. Community officer in Twente.	3
Changes in operational leadership could possibly influence citizens.	Actor on behalf of local government in Twente. Community officers in Rotterdam. District chief of police in Twente.	3

As can be seen in this table, none of the responses indicate certainty that the operational leadership affects citizens, but half of the responses indicate that it could possibly influence citizens. The other 50% of responses states that possible changes in operational leadership do not affect the citizens. These findings do not relate to any of the hypotheses, so on their basis, no hypotheses ought to be rejected.

5.2 Community involvement

5.2.1 Effect of centralization on community involvement

The second measurement of centralization is the relationship between citizens and the police, which functions as an indicator of community involvement. In case of deteriorations in the relationship between citizens and the police since the reorganization, community involvement is considered thwarted. Table 5 showcases the results regarding the perceived changes in the relationship between citizens and the police according to the interviewees.

Table 5: Effect of centralization on relationship citizens – police.

Relationship citizens – police	According to	Number of responses
Less connection with citizens.	Actor on behalf of local government in Twente. Team chief of police in Rotterdam. Community officers in Rotterdam. Community officer in Twente.	4
Less focused on neighborhoods.	Actor on behalf of local government in Twente. Actor on behalf of local government in Rotterdam. Community officers in Rotterdam. Community officer in Twente.	4
Most citizens are satisfied even though deteriorations of the relationship between citizens and the police.	Team chief of police in Rotterdam.	1

The relationship between citizens and the police is primarily dependent on imaging in the media.	District chief of police in Twente.	1
---	-------------------------------------	---

With N=10, nine answers indicate deteriorations in the relationship between citizens and the police. Therefore, on the basis of these results when following absolute majority, the relationship between citizens and the police knows deteriorations and community involvement is considered thwarted. A translated citation of the interview with a community officer in Twente also captions this notion. He states that ‘The relationship has decreased’, and ‘People are less willing to report, you just notice. The reorganization did that’. However, it is also important to notice the response of the team chief of police in Rotterdam, who stated that ‘most citizens are always still very happy with the police’ when asked about how the decreased connection possibly influences execution of policing tasks. This shows that even though there are deteriorations in the relationship between citizens and the police, it does not necessarily imply a reduction of trust or satisfaction of the police. The two hypotheses relating to these results are H3 and H5. As mentioned before, H3 includes increasing difficulty considering community involvement. Out of N=10, four explicitly mention the reduced connection with citizens, aside from the four responses regarding the decreased focus on neighborhoods. Hence, eight out of ten answers align with the hypothesis, which means that there is no evidence to reject H3 on the basis of the relationship between citizens and the police when following absolute majority. H5 hypothesizes that organizational centralization has a negative relationship with Dutch community policing. These results show that absolute majority suffices evidence to find that community involvement in terms of the relationship between citizens and the police has decreased, and thus that H5 ought to be rejected when considering the effect of centralization on community involvement.

5.2.2 Effect of local decisiveness on community involvement

The second measurement of local decisiveness is contact with citizens. When contact with citizens has not decreased since the reorganization, this indicates community involvement. Table 6 showcases the answers of interviewees when asked about contact with citizens from a police perspective.

Table 6: Effect of local decisiveness on contact with citizens.

Contact with citizens	According to	Number of responses
Sufficient.	Actor on behalf of local government in Rotterdam. Team chief of police in Rotterdam.	2
Responsibility is put too much at the community officers.	Actor on behalf of local government in Rotterdam.	1
Less agents are actively involved with contact.	Community officers in Rotterdam.	1
Contact is changed.	Actor on behalf of local government in Twente. Team chief of police in Rotterdam. Community officer in Twente.	3
New initiatives support contact with citizens.	District chief of police in Twente.	1

The answers ‘Sufficient’ and ‘New initiatives support contact with citizens’ do not imply a decrease of contact with citizens. The other answers do imply some form of deteriorations of the contact with

citizens from the police perspective. With N=8, five out of eight responses indicates a deterioration of the contact with citizens, which fulfills the condition of absolute majority. The response that came forward most often is that the contact has changed. The actor on behalf of local government in Twente for example stated regarding maintenance of contact with citizens: “It works partially, because the police opt for other channels such as social media, they promote themselves, tell their own story as the police, and in that way seek dialogue with citizens”. This citation matches the general sentiment regarding the deteriorations in the contact with citizens, showing that there is a decrease in maintenance of contact, but not to an enormous extent. In the same light, the community officers in Rotterdam underline that the case is not that there have less contact, but merely that less agents are actively involved in maintaining contact with citizens. The hypotheses relating to this effect are H3 and H6. The findings are in line with the hypothesis that the community involvement dimension is perceived increasingly difficult with regard to local decisiveness. There is no evidence to reject H3 on the basis of these results. The second hypothesis is H6, implying a positive relationship between local decisiveness and Dutch community policing. On the basis of these results, there is an absolute majority as evidence that this hypothesis ought to be rejected when concerning the effect of local decisiveness on community involvement.

5.2.3 Effect of administrative standardization on community involvement

The final measurement of local decisiveness is administrative standardization in regard to its influence on visibility and approachability as indicators of community involvement. Table 7 shows the results regarding the effect of administrative standardization on visibility and approachability as indicator of community involvement.

Table 7: Effect of standardization on visibility and approachability.

Administrative standardization	According to	Number of responses
Still too bureaucratic	Community officers in Rotterdam. Community officer in Twente.	2
More visibility of the police	Actor on behalf of local government in Twente. Actor on behalf of local government in Rotterdam. Community officers in Rotterdam. District chief of police in Twente.	4
Less physical visibility of the police	Community officer in Twente.	1
More attention to visibility and approachability	Actor on behalf of local government in Twente. Community officers in Rotterdam.	2
A higher administrative burden	Actor on behalf of local government in Twente. Team chief of police in Rotterdam. Community officer in Twente.	3

Out of these results ‘Still too bureaucratic’ and ‘a higher administrative burden’ do not specifically refer to visibility and approachability, but rather question the extent administrative standardization after the reorganization. The community officer in Twente said the following regarding this: “Those are useful tools [MEOS]. Aside from that, I find the administrative process still way to bureaucratic. That should be much better, that should be much easier. But, they are still working on that”. Therefore, this nuance ought to be taken into account when considering the effect of administrative standardization on

community involvement. Out of the remaining N=7, six statements indicate increased visibility and approachability of the police, therefore achieving absolute majority. H7 states that standardization provides room for Dutch community policing and therefore can be rejected when visibility and approachability would have decreased since the reorganization. However, results show that visibility and approachability, according to the absolute majority, have not decreased since the reorganization. Thus, there is no evidence on the basis of the effect of standardization on community involvement to reject H7. The other hypothesis relating to these results is H3, which states that the community involvement dimension of Dutch community policing is perceived increasingly difficult since the reorganization. This would imply a reduction of the attention to visibility and approachability. However, as stated before, the absolute majority indicates no reduction of (attention to) visibility and approachability. Therefore, H3 must be rejected on the basis of these results.

5.3 Problem-solving

5.3.1 Effect of centralization on problem-solving

The final measurement of centralization is collaboration in the social domain, which functions as indicator of the problem-solving dimension of Dutch community policing. A decrease in (the extent of) collaborations in the social domain would imply a negative relationship between the organizational centralization and Dutch community policing. Table 8 shows the responses of interviewees when asked about the collaborations in the social domain.

Table 8: Effect of centralization on collaborations in the social domain.

Collaboration in the social domain	According to	Number of responses
Anticipation of incident-orientation is decreased.	Actor on behalf of local government in Rotterdam.	1
Police is partially withdrawing themselves.	Actor on behalf of local government in Twente. District chief of police in Twente.	2
Collaborations in the social domain have not changed.	Team chief of police in Rotterdam. Community officers in Rotterdam. Community officer in Twente.	3
Community officers are the most important functionaries when considering collaborations in the social domain.	Actor on behalf of local government in Twente. Actor on behalf of local government in Rotterdam. District chief of police in Twente.	3

Out of these responses, it is clear that ‘Anticipation of incident-orientation is decreased’ as well as ‘Police is partially withdrawing themselves’ indicate a decrease in the extent of collaborations in the social domain, whereas ‘collaborations in the social domain have not changed’ does not imply such a decrease. ‘Community officers are the most important functionaries when considering collaborations in the social domain’ appears slightly more ambiguous considering whether it indicates a decrease. When looking at the actual (translated) citations of the interviews, it can be seen that this response indicates a slight decrease in the extent of collaborations in the social domain. For example, the actor on behalf of local government in Twente states that “Especially the community officers, which are very concerned people, would love to [engage in collaborations], but they not always feel supported by the organization”. It is furthermore mentioned by this same interviewee that community officers often join

meetings regarding such collaborations in their own time, thereby attempting not to decrease the extent of collaborations too much. Therefore, six responses with the N=9 serve as an indication of a decrease in the extent of collaborations in the social domain, accomplishing absolute majority. This finding is in line with H5, stating that organizational centralization has a negative relationship with Dutch community policing and thus delivers no evidence to reject H5 on the basis of the relationship between centralization and the problem-solving dimension of Dutch community policing. When considering H4, which contains the belief that problem-solving in communities is increasingly difficult since the implementation of Police Act 2012, the decrease in the extent of collaborations in the social domain provides no evidence to reject H4. The following translated citation of the actor on behalf of local government in Rotterdam showcases the decrease impeccably:

“What you see now, is that when you have an incident as a community officer, that you first have to convince your colleagues – especially concerning the problem-oriented aspect – to anticipate on the problem. Thereafter, you have to deal with colleagues who don’t know the area, who can’t find the location, and who don’t know the target group. That makes it a lot harder to anticipate.” – Actor on behalf of local government in Rotterdam.

5.3.2 Effect of local decisiveness on problem-solving

In order to measure the effect of local decisiveness on the problem-solving aspect of Dutch community policing, the interviewees were asked about the extent of problem definition with the local citizenry, especially in light of whether the ratio between proactive and reactive policing tasks shifted since the reorganization. An increase of proactive policing tasks indicates successful implementation of Dutch community policing. The results can be found in table 9.

Table 9: Effect of local decisiveness on problem definition with the local citizenry.

Problem definition with the local citizenry	According to	Number of responses
Community officers are actively engaged with problem definition.	Actor on behalf of local government in Twente. Community officers in Rotterdam. Community officer in Twente.	3
Increasingly proactive policing.	Actor on behalf of local government in Rotterdam. Team chief of police in Rotterdam. District chief of police in Twente.	3
No change in the ratio proactive – reactive policing.	Community officers in Rotterdam.	1
Primarily reactive policing.	Actor on behalf of local government in Twente.	1
Primarily proactive policing.	Actor on behalf of local government in Rotterdam. Community officer in Twente.	2

Results show that with N=10, two out of the answers indicate no change in reactive policing or primarily reactive policing tasks. This indicates that following absolute majority, implementation of Dutch community policing when considering the effect of local decisiveness on problem-solving is successful. The former district chief of police explains this shift in the following manner: “I think we’ve become a lot more professional in that regard. The arrival of the National Police has indeed become a blessing in this, because now you all do it as one organization”. The hypotheses relating to this effect are H4 and

H6. In H4, it is stated that problem-definition in communities is considered more difficult since the reorganization. When considering the effect of local decisiveness in light of problem-solving, absolute majority provides evidence to reject this hypothesis when considering the effect of local decisiveness on problem-solving. In H6, it is stated that local decisiveness has a positive relationship with Dutch community policing. On the basis of these results, there is no evidence to reject that hypothesis.

5.3.3 Effect of administrative standardization on problem-solving

The effect of administrative standardization on problem-solving is measured through administrative rules and whether the interviewees perceived a reduction of the administrative burden. The perception of administrative rules as bureaucratic or as a burden indicates a negative relationship with the problem-solving aspect of Dutch community policing, whereas a reduction of the administrative burden would imply a positive relationship with the problem-solving aspect of Dutch community policing. Table 10 shows the perceived reduction of the administrative burden.

Table 10: Reduction of administrative burden.

Reduction of administrative burden	According to	Number of responses
Reduction of administrative burden is achieved.	Actor on behalf of local government in Rotterdam. Community officer in Twente.	2
Reduction of administrative burden is not achieved.	Actor on behalf of local government in Twente. Team chief of police in Rotterdam. Community officers in Rotterdam. District chief of police in Twente.	4

With N=6, the four actors stating that the reduction of administrative burden is not achieved have the absolute majority. The former district chief of police in Twente said about a possible reduction of the administrative burden: “No, look the bigger you get, the more you need bureaucracy. I think that the desire to regulate, especially in the beginning, was necessary for the reform from 25 regions to one National Police. That required regulation, so that [the administrative pressure] has only increased enormously from an urge to control”. Moreover, the interviewees were asked whether administrative rules hinder police work. The results of that question can be found in table 11.

Table 11: Effect of administrative standardization on administrative rules.

Administrative rules	According to	Number of responses
Administrative rules are a necessity.	Actor on behalf of local government in Twente. Actor on behalf of local government in Rotterdam. Community officers in Rotterdam.	3
Administrative rules do not form a burden.	Team chief of police in Rotterdam.	1
Administrative rules do not influence problem-oriented policing.	District chief of police in Twente.	1
Administrative rules are too bureaucratic.	Community officers in Rotterdam. District chief of police in Twente. Community officer in Twente.	3

The responses ‘administrative rules are a necessity’, ‘administrative rules do not form a burden’, and ‘administrative rules do not influence problem-oriented policing’ indicate a positive tendency towards administrative rules and thus administrative standardization, whereas ‘Administrative rules are too bureaucratic indicate a negative tendency towards administrative standardization. Thus, when following the absolute majority with N=8, a positive tendency towards administrative standardization can be seen. The hypotheses relating to the effect of administrative standardization on the problem-solving aspect of Dutch community policing are H4 and H7. In H4, it is stated that problem-definition in communities is considered more difficult than before the implementation of Police Act 2012. On the one hand, the promised reduction of the administrative burden was not achieved, indicating more difficulties with problem-solving. However, table 11 shows that the administrative rules are not considered a burden or as influencing problem-oriented policing. Therefore, H4 must be rejected when considering the effect of administrative standardization on the problem-solving aspect of Dutch community policing. The second hypothesis relating to this effect is H7, which involves a positive relationship between standardization and Dutch community policing. This result shows that administrative standardization did not lead to a negative tendency towards administrative rules, resulting in a situation where there is no evidence to reject H7 on the basis of these results.

5.4 Discrepancies in effects between Twente and Rotterdam

All responses of the interviewees are divided into their corresponding sub-category ‘Twente’ or ‘Rotterdam’. Table 12 shows for each of the aforementioned effects whether they indicate an increase or a decrease of Dutch community policing, including the percentage of the total N for that effect that is in accordance with said effect. Moreover, it shows the same percentage when Twente and Rotterdam are divided into two sub-categories. Table 13 shows the means and standard deviations of the data in table 12.

Table 12: Discrepancies in effect between Twente and Rotterdam

Effect	Increase or decrease of Dutch community policing	% of N in accordance (Total)	% of N in accordance (Rotterdam)	% of N in accordance (Twente)
Centralization on strategic decentralization	Decrease	83,3% (N=6)	100% (N=3)	66,7% (N=3)
Local decisiveness on strategic decentralization	Increase	88,8% (N=9)	100% (N=4)	80% (N=5)
Standardization on strategic decentralization	Decrease	57,1% (N=7)	75% (N=4)	33,3% (N=3)
Centralization on community involvement	Decrease	90% (N=10)	100% (N=5)	80% (N=5)
Local decisiveness on community involvement	Decrease	62,5% (N=8)	60% (N=5)	66,7% (N=3)
Standardization on community involvement	Increase	85,7% (N=7)	100% (N=3)	75% (N=4)
Centralization on problem-solving	Decrease	66,7% (N=9)	50% (N=4)	80% (N=5)
Local decisiveness on problem-solving	Increase	80% (N=10)	80% (N=5)	80% (N=5)
Standardization on problem-solving	Increase	62,5% (N=8)	75% (N=4)	50% (N=4)

Table 13: Accordance with effects

	Mean	Std. Deviation
Rotterdam	82,22%	19,06%
Twente	67,97%	16,42%
Total	75,18%	12,87%

When considering all effects as a whole, it is found that the accordance level with finding the effects is higher in Rotterdam than in Twente, which would indicate that some of the effects are primarily found in Rotterdam. However, both the mean of Twente and Rotterdam stay within the margin of one standard deviation from the total mean, implying that this difference is not significant. In order to get a better grasp on the discrepancies between Twente and Rotterdam, the effects that have shown to decrease implementation of Dutch community policing are separated from the effects that have shown to increase Dutch community policing. Table 14 shows the level of accordance regarding the effects that have increased Dutch community policing, and table 15 shows the level of accordance regarding the effects that have decreased Dutch community policing.

Table 14: Accordance with effects that have increased Dutch community policing

	Mean	Std. Deviation
Rotterdam	88,75%	13,15%
Twente	71,25%	14,36%
Total	79,25%	11,75%

Table 15: Accordance with effects that have decreased Dutch community policing

	Mean	Std. Deviation
Rotterdam	77,00%	22,80%
Twente	65,34%	19,11%
Total	71,92%	14,07%

For these results, yet again it is visible that the mean accordance with effects for both effects that increased Dutch community policing, as well as effects that decreased Dutch community policing, is lower for Twente than for Rotterdam. However, in both cases, this difference is smaller than the standard deviation from the mean of the total accordance. This implies that there is no significant difference between the perception whether the found effects indeed indicates an increase or decrease of Dutch community policing between Twente and Rotterdam. Therefore, H1, which states that the effects of the reorganization of the Dutch police, resulting from Police Act 2012, are larger in rural areas than in urban areas, ought to be rejected on the basis of these results.

6 Discussion and conclusion

‘What is the prevailing Dutch policy theory considering the community policing strategy?’

As mentioned in the Dutch community policing chapter, the ambiguity surrounding the concept of community policing asks for consideration on how the strategy is implemented and interpreted by the actors in the police order. The responses of the interviewees (see Appendix A) show that the interviewees share the policy theory that Dutch community policing consists of primarily decentralization, community involvement, and problem-solving. Furthermore, when asked regarding

the most important characteristic of Dutch community policing, all three aspects of the Dutch policy theory are mentioned by at least two interviewees. This illustrates that the prevailing policy theory of Dutch community policing as explained in the chapter on Dutch community policing is consistent with the implementation and interpretation of Dutch community policing in the police order. Therefore, the theory chapter on Dutch community policing can be considered as an answer to sub-question 1. In conclusion, this indicates that the prevailing Dutch policy theory considering the community policing strategy consists of the three dimensions that are used throughout this research, being decentralization, community involvement and problem-solving through the social facet of policing.

‘To what extent is Dutch community policing implemented at a decentral level after the reorganization resulting from Police Act 2012?’

For each dimension, I will explain how the implementation of Dutch community policing has increased or decreased. With regard to decentralization, I found that the hypothesis that factors contributing to administrative standardization do not have the hypothesized positive relationship with Dutch community policing with regard to decentralization. As a result of the negative relationship between administrative standardization and the decentralization aspect of Dutch community policing, the implementation of Dutch community policing has decreased due to the administrative standardization. As mentioned in the theory section, operational leadership is considered the starting point for the reduction of the administrative burden. The fact that there currently is a negative relationship between administrative standardization and the decentralization aspect of Dutch community policing, might be an indication as to why the reduction of the administrative burden was not felt. However, that is just a speculation and could be subject to further research. The hypotheses relating to organizational centralization and local decisiveness when considering the decentralization dimension of Dutch community policing could not be rejected, implying the expected negative relationship between organizational centralization and strategic decentralization, and the positive relationship between local decisiveness and strategic decentralization. This indicates that the implementation of the decentralization aspect of Dutch community policing has decreased due to organizational centralization, and increased due to the positive relationship with local decisiveness. Whether the increase in implementation that can be accounted to the local decisiveness aspect of the reorganization is smaller or bigger than the decrease in implementation of Dutch community policing resulting from the centralization- and standardization aspect of the reorganization resulting from Police Act 2012 cannot be stated on the basis of this research.

When considering community involvement, the hypothesized negative relationship between organizational centralization and Dutch community policing was rejected when considering the measurement relating to community involvement. This implies that community involvement is not thwarted by the organizational centralization of the police and thus, that the implementation of the community involvement dimension of Dutch community policing has not decreased due to the organizational centralization. However, the rejection of the hypothesized positive relationship between local decisiveness and Dutch community policing indicates a negative tendency when considering the influence of local decisiveness on Dutch community policing. Thus, it can be concluded that the local decisiveness aspect of the reorganization resulting from Police Act 2012 did not increase the extent of implementation of the community involvement dimension of Dutch community policing since the reorganization. On the other hand, there was no evidence to reject the hypothesis that the factors contributing to administrative standardization have a positive relationship with Dutch community policing. This indicates that the administrative standardization aspect of the reorganization resulting from Police Act 2012 increased the implementation of the community involvement dimension of Dutch community policing.

The implementation of the problem-solving dimension of Dutch community policing has decreased as a result of the negative relationship with the centralization aspect of the reorganization that was found. On the other hand, the hypothesis relating to the local decisiveness aspect of the reorganization, which contains a positive relationship in the effect of local decisiveness on the problem-solving dimension of Dutch community policing, was not rejected. This indicates an increase in the implementation of the problem-solving aspect of Dutch community policing. Moreover, the administrative standardization aspect of the reorganization resulting from Police Act 2012 has shown to have, as hypothesized, a positive relationship with Dutch community policing. This indicates that administrative standardization has increased the implementation of the problem-solving dimension of Dutch community policing. Thus, the different aspects of the reorganization of Police Act 2012 have increased or decreased different aspects of the prevailing policy theory regarding Dutch community policing.

‘To what extent can the reorganization of the Dutch police force be considered the cause of the differences in implementation of Dutch community policing at a decentral level?’

The extent to which the reorganization of the Dutch police force can be considered the cause of the differences in implementation of Dutch community policing at a decentral level is found when looking at whether there are significant differences in whether respondents perceived effects of the reorganization in terms of the dimensions of Dutch community policing. This difference especially concerns differences between the rural and the urban area. I would recommend that a future research expands the scope of this research, in order to take all the different local police units and their perceptions into account. The opted respondents and areas are justifiable, by opting for government actors as well as police actors in a metropolitan or urban area and a more rural area. However, I do believe that an expansion outside the scope of this research will allow for even better understanding of how the reorganization of the Dutch police force can be considered the cause of the differences in implementation of Dutch community policing at a decentral level. By limiting the scope of the thesis to these two areas, some very real issues or benefits of the reorganization in light of Dutch community policing remain unnoticed, thus being a limitation to this research. However, that does not indicate that the found results are not valid.

When returning to said results, there were no significant differences found in the perception of the examined rural and urban decentral level with regard to whether a certain effect led to an increase or decrease of Dutch community policing. Consequently, the reorganization of the Dutch police force resulting from Police Act 2012 can be considered the cause of the differences in implementation of Dutch community policing at a decentral level. Moreover, all interview questions explicitly indicated that the question concerned differences as a result of the reorganization resulting from Police Act 2012. Therefore, all the given answers to said questions can be considered in a causal light. However, it is important to note that the answers are based on memories, which could form a limitation. It is impossible to test whether the memories of respondents are accurate and whether some aspects were missed or not mentioned. Therefore, it is important to realize that the data generated by this research is based on experiences, rather than a zero measurement. The used methodology is still considered the appropriate approach for this research, but must be taken into account as a limitation. In conclusion, for the scope of this research, the evidence is sufficient to state that the reorganization of the Dutch police force can be considered the cause of the differences in implementation of Dutch community policing at a decentral level. Further research could look into possible external influences on the Dutch police or society, such as general social developments.

‘To what extent has the reorganization of the Dutch police, resulting from Police Act 2012, affected the functioning of Dutch community policing at a decentral level?’

When coming to the main research question, the implementation of the dimensions of Dutch community policing are considered in light of the reorganization. The extent to which Dutch community policing is implemented at a decentral level after the reorganization resulting from Police Act 2012 is found when looking at the hypotheses regarding centralization, local decisiveness, and standardization, as they are part of the reorganization. The first aspect of the reorganization and how Dutch community policing dimensions are implemented at a decentral level since said reorganization is centralization. With regard to centralization aspect of the reorganization, it was found that factors contributing to strategic decentralization have decreased after the implementation of Police Act 2012. This implies that the extent of implementation of Dutch community policing in that regard has decreased after the reorganization. Moreover, it was found that the community involvement dimension of Dutch community policing is perceived increasingly difficult since the implementation of the centralization aspect of Police Act 2012, thus thwarting the implementation of Dutch community policing. Furthermore, problem definition, as part of the problem-solving dimension of Dutch community policing, was found to be considered increasingly difficult since the organizational centralization, as an aspect of the reorganization resulting from Police Act 2012.

However, when considering local decisiveness, these hypotheses were rejected. The results have shown that when considering the extent of implementation of Dutch community policing regarding the local decisiveness aspect, there is no evidence to state that factors contributing to strategic decentralization have decreased after the implementation of Police Act 2012. In this sense, it can therefore be concluded that regarding the local decisiveness aspect of the reorganization, there is no decrease in the extent of implementation of strategic decentralization. Furthermore, no evidence was found to state that the community involvement dimension of Dutch community policing is perceived increasingly difficult since the reorganization. Therefore, it can be concluded that on the basis of local decisiveness, implementation of the community involvement dimension of Dutch community policing was not thwarted. The third dimension of Dutch community policing that ought to be seen in light with the extent of implementation of Dutch community policing, is problem-solving. As there was evidence to reject the hypothesis that defining problems in communities is considered more difficult than before implementation of Police Act 2012 when considering the effect of local decisiveness on problem-solving, it can be concluded that the extent of implementation of the problem-solving dimension of Dutch community policing has not decreased since the reorganization.

Now we turn to the standardization aspect of the reorganization in light of the implementation of Dutch community policing. There is evidence to reject the hypothesis that factors contributing to strategic decentralization have decreased after the implementation of Police Act 2012 when considering the standardization aspect of the reorganization. Thus, it can be concluded that the extent of implementation of strategic decentralization has not decreased in light of standardization measurements. Moreover, there is evidence to reject the hypothesis that from the police perspective, the community involvement dimension of Dutch community policing is perceived increasingly difficult since the implementation of Police Act 2012. Therefore, it can be concluded that the extent of implementation of community involvement as a dimension of Dutch community policing has not decreased since the reorganization when considering standardization. Furthermore, there was also evidence to reject the hypothesis that defining problems in communities is considered more difficult than before implementation of Police Act 2012 in regard of standardization. This implies that the implementation of the problem-solving dimension of Dutch community policing did not decrease after the reorganization as a result of standardization.

All in all, the local decisiveness and standardization measures of the reorganization have shown not to deteriorate the implementation of Dutch community policing in general and thus did not decrease its

implementation. On the other hand, the centralization aspect of the reorganization resulting from Police Act 2012 has shown to, as hypothesized, decrease the extent of implementation of Dutch community policing in all its dimensions. Thus, it can be concluded that deteriorations of the implementation of Dutch community policing can be accounted to the centralization aspect of the reorganization. For further research, I would recommend investigating the extent of the increase in implementation of Dutch community policing the local decisiveness aspect and standardization aspect of the reorganization resulting from Police Act 2012 have had. This conclusion does not only affect the police organization, but can be seen in accordance with the centralization processes and tendencies other executive public organizations have undergone. This research has shown that when policy theories and strategic insights know a decentral tendency in the Dutch public administration, taking steps to enhance local decisiveness and standardization do not necessarily thwart said policy theories and strategic insights. Moreover, this research shows how centralization tendencies may thwart implementation of pre-existing policy theories present in the execution of public administrative tasks. Therefore, it is important to ensure that policy theories are always taken into explicit account when reorganizing an executive public administration. In this light, I recommend a similar research into centralization tendencies when reorganizing executive public organizations, such as the tax authority or the UWV, in light of the predominantly decentralized culture and policy theories in the Netherlands. In this way, my conclusions can be generalized and used for more purposes than to aid the understanding of the reorganization resulting from Police Act 2012 on Dutch community policing, in order to serve the public interest to their fullest extent.

References

- Bekkers, V., Devroe, E., Sluis, A., Prins, R., Cachet, L., Akerboom, M., . . . Waltheer, J. (2017). *Politiebestel in balans?*
- Boogers, M., Schaap, L., Karsen, N., & van den Munckhof, E. (2008). *Decentralisatie als opgave*. Den Haag: Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.
- De Vries, H. R., & Henssen, M. W. (2018). *Podium voor goed politiewerk*. Politie Nederland.
- Groenendaal, J., & Helsloot, I. (2015). Toward more insight into the tension between police and practice regarding the police network function of community police officers in The Netherlands. *The Police Journal*, 88(1), 34-50.
- Innes, M., Roberts, C., Lowe, T., & Innes, H. (2020). *Neighbourhood Policing: The Rise and Fall of a Policing Model*. Oxford: Oxford University Press.
- Justitiële Verkenningen. (2017). *JV 2017, nr. 4*. Den Haag: Boom Juridisch.
- Kuijken, W. J. (2017). *Evaluatie Politiewet 2012. Doorontwikkelen en verbeteren*.
- Landman, W. (2017). Tussen zorg en hoop: De ontwikkeling van de nationale politieorganisatie. *Justitiële verkenningen*, 9-25.
- Maguire, E. R. (1997). Structural change in large municipal police organizations during the community policing era. *Justice quarterly*, 14(3), 547-576.
- Maguire, E. R., & Katz, C. M. (2002). Community policing, loose coupling and sensemaking in American police agencies. *Justice quarterly*, 19(3), 503-536.
- Meershoek, A. J. (2014). *Een burgerlijke politie in een gewelddadig tijdperk: ruim een eeuw Nederlandse politiegeshiedenis (1875-1994)*. Handboeken veiligheid.

- Meershoek, A. J. (2021). *Het politievraagstuk in en na Coronatijd*. Cahiers Politiestudies.
- Meurs, T., & Kreulen, B. J. (2017). De uitdagingen voor gebiedsgebonden politiezorg. *Justitiële verkenningen*, 43(4).
- Ministerie van Veiligheid en Justitie. (2012). *Politiewet 2012*. Retrieved from Overheid.nl Wettenbank: <https://wetten.overheid.nl/BWBR0031788/2021-01-01>
- Nationale Politie. (2012). *Inrichtingsplan Nationale Politie*. Den Haag: Rijksoverheid.
- O'Neill, M., & Fyfe, N. R. (2017). Plural policing in Europe: relationships and governance in contemporary security systems. *Policing & Society*, 27(1), 1-5.
- Punch, M., van der Vijver, K., & Zoomer, O. (2002). Dutch "COP": Developing community policing in The Netherlands. *Policing: An International Journal*, 60-79.
- Sytsma, V. A., & Piza, E. L. (2018). The influence of job assignment on community engagement: bicycle patrol and community oriented policing. *Police Practice and Research*, 19(4), 347-364.
- Terpstra, J. (2008). *Wijkagenten en hun dagelijks werk*. Apeldoorn: Politie & Wetenschap.
- Terpstra, J. (2018). Local Policing in a Nationalized Police Force: A Study on the Local Teams of The Netherlands' National Police. *Policing: A journal of policy and practice*, 1-12.
- Terpstra, J. (2019). *Wijkagenten en veranderingen in hun dagelijks werk*. Apeldoorn: Politie & Wetenschap.
- Terpstra, J., & Salet, R. (2020). *Politie in tijden van Corona*. Politie, in opdracht van portefeuillehouder Gebiedsgebonden Politie.
- Terpstra, J., Foekens, P., & van Stokkom, B. (2015). *Burgemeesters over hun nationale politie*. Nijmegen State and Law research paper series.
- Terpstra, J., van Duijneveldt, I., Eikenaar, T., Havinga, T., & van Stokkom, B. (2016). *Basisteam in de Nationale Politie. Organisatie, taakuitvoering en gebiedsgebonden werk*. Apeldoorn: Politie & Wetenschap.
- Tops, P., & van der Torre, E. (2018). Waarom de Nederlandse politie anders is. *Tijdschrift voor de politie*, 32-35.
- Van der Torre, E., & Van Valkenhoef, J. (2017). *De lokale betekenis van basisteam. Over het werk van geüniformeerde agenten en het gebrek aan rechercheurs*.
- Van Steden, R., Anholt, R., & Koetsier, R. (2021). *De kracht van gebiedsgebonden politiewerk*. Politie.
- Van Steden, R., Wood, J., Shearing, C., & Boutellier, H. (2016). The many faces of nodal policing: Team play and improvisation in Dutch community safety. *Security journal*, 327-339.
- Zanten, P., Boer, A., Hoppe, T., Rosmalen, F., Gemke, P., & Bruijn, H. (2017). *Evaluatie van prestaties van de politie*. Berenschot.

Appendices

Appendix A: Transcripts of interviews

Appendix A.1: Interview with local government actor – Twente

Transcript 24-03-2021 Online Microsoft Teams interview met geïnterviewde namens Gemeente Enschede

Interviewer: Het is vandaag 24 maart en ik spreek dus met [naam geïnterviewde]. Het interview wordt opgenomen, het gebruik van de opname zal conform de AVG zijn en verwijderd worden na gebruik. Antwoorden op vragen in het interview zullen geanonimiseerd worden tot het niveau van functie. Dit interview wordt gehouden op vrijwillige basis. De antwoorden op vragen kunnen gebruikt worden voor mijn master thesis getiteld: 'The effects of the reorganization of the police force on Dutch community policing at a decentral level'. Ben je met dit alles akkoord?

Wijkregisseur – Gemeente Enschede: Ja.

Interviewer: Nou top, dan zou ik je allereerst willen vragen naar je functie en hoe die zich verhoudt tot het politiebestedel.

Wijkregisseur – Gemeente Enschede: Ja ik ben wijkregisseur in stadsdeel West, Enschede, en ik werk als wijkregisseur veel samen met de politie, met veiligheid. Dus vandaar dat ik betrokkenheid heb met wat ze doen en hun organisatie.

Interviewer: Oké. In hoeverre ben je bekend met de reorganisatie van het politiebestedel als gevolg van Politiewet 2012?

Wijkregisseur – Gemeente Enschede: Ik ben er mee bekend. Ik heb het meegemaakt, de overgang. Omdat ik al een lange tijd in dit vak zit, en dus ook die overgang aan de zijlijn heb meegemaakt. In die tijd heb ik ook veel gesproken met politieagenten en politie onder functionarissen, dus ik ben op de hoogte van de veranderingen.

Interviewer: Wat is jouw belangrijkste ervaring of wat zijn jouw belangrijkste ervaringen geweest met de vorming van de Nationale Politie?

Wijkregisseur – Gemeente Enschede: Als eerste de onrust. Daar moet ik zeggen wel de eerste onrust die ik ervaren heb onder de agenten zelf, de onduidelijkheid over functieveranderingen en over de aansturing, veel ruis op de lijn, over heel veel energie die ging naar de interne organisatie, en dus minder de focus op wat er in de wijk gebeurde. Dat is wat er bij mij voor ligt in die periode, dus ook de ICT-problemen, maar op inhoud wel een slag gemaakt richting deskundigheidsbevorderingen.

Interviewer: In hoeverre ben je bekend met het concept gebiedsgebonden politiewerk? Wat zie je als het belangrijkste kenmerk van het gebiedsgebonden werken?

Wijkregisseur – Gemeente Enschede: Voor mij is dat de wijkagent. Even kijken, die dus een centrale positie heeft in de aansturing van andere diensten. Ja, dat is het.

Interviewer: Voor mijn onderzoek heb ik dus drie hoofdzakelijke aspecten van het gebiedsgebonden politiewerk gedefinieerd. Dit betreft decentralisatie, burgerbetrokkenheid en probleemgericht werken. Voor elk van deze aspecten zal ik een aantal vragen stellen betreffende de invloed die factoren van de reorganisatie als gevolg van Politiewet 2012 mogelijk kunnen hebben op de uitvoering van GGP. Dit

onderzoek wordt gevoerd in de context van Twente en Rotterdam. Het eerste aspect van GGP dat ik wil bespreken is decentralisatie.

--- Telefonische melding ---

Wijkregisseur – Gemeente Enschede: Ik zet dit ding uit, het geeft allemaal rare geluiden. Ik heb een nieuwe telefoon, daar moet ik even aan wennen. Gekke geluidjes zitten erin. Sorry.

Interviewer: Oké, haha. Geen probleem. Hoe is het gesteld met de lokale kennis van agenten in de wijk naar uw idee? Jouw idee?

Wijkregisseur – Gemeente Enschede: Haha ja goed zo. Even kijken. Bedoel je dan in de overgang naar uhm...

Interviewer: Ja is het naar jouw idee verminderd of vermeerderd sinds de invoering van de Nationale Politie?

Wijkregisseur – Gemeente Enschede: Die kennis. Uhm. In het algemeen is dat verbeterd, omdat er meer specialisaties zijn opgetreden. Daarvoor was het meer algemeen, generalistische kennis. In mijn ervaring is het dat er nu meer gespecialiseerde kennis aanwezig is.

Interviewer: En zou je daar een concreet voorbeeld van hebben?

Wijkregisseur – Gemeente Enschede: Nou ik denk dat de... Voorheen was natuurlijk het politiewerk in de gemeente een beetje afhankelijk van het weer. Dat heb ik de vorige keer ook al verteld, wat ze ondernamen en waar ze op inzetten. Je ziet nu dat het veel meer data gestuurd is en dat daar veel meer gericht groepen geformeerd worden of bij een club wordt neergelegd om nader onderzoek te doen of het te melden. Dus je ziet veel meer een professionelere aanpak. Een concreet voorbeeld is dan met ondermijning bijvoorbeeld: data verzamelen of hennepeteelt aanpak bijvoorbeeld. Dat je ziet dat het niet door plaatselijke agenten opgepakt wordt, maar door een speciaal team bijvoorbeeld aangesteld wordt die daarin gespecialiseerd is en kennis heeft om dat aan te pakken.

Interviewer: Wie neemt voor de uitvoering van politiewerk de belangrijke beslissingen?

Wijkregisseur – Gemeente Enschede: Dat zal dan de korpsleiding natuurlijk zijn, omdat iemand natuurlijk die specialisatie moet gaan aansturen. Welk moment zo'n specialistisch team natuurlijk aankomt, daar speelt daar speelt de OE, de Operationeel Expert, een belangrijke rol in binnen de teams binnen de wijken. Die zeg maar natuurlijk aangeeft van 'hé dit speelt er' en dat zo voorlegt aan de korpsleiding en daar een beslissing komt. Dat heeft ook te maken met, je kan natuurlijk niet alles tegelijk doen, dat heeft te maken met focus en prioriteit stellen. Dat is natuurlijk ook wel vastgelegd in beleid van de politie, waar de prioriteit ligt.

Interviewer: Wat is hierin dan de rol van basisteams, en is dat veranderd sinds de reorganisatie, dus in het beslissingen nemen?

Wijkregisseur – Gemeente Enschede: Nou ik denk dat wat zij te doen hebben meer vast omschreven is, waarvoor zij er zijn. Dus basistaken, en ook in het preventieve, in opsporing of in handhaving taken, aanspreekbaar zijn voor bewoners. Dus in de algemene politietaken. Ik denk dat voor hun duidelijk is waarvoor zij zijn en waarvoor zij een beroep kunnen doen op de anderen in de organisatie.

Interviewer: Heeft de reorganisatie de positie van de burgemeester in het maken van beslissingen versterkt of verzwakt?

Wijkregisseur – Gemeente Enschede: Formeel natuurlijk wel, omdat hij voorheen natuurlijk de baas was van de plaatselijke politie. Maar ik denk dat dat heel erg afhankelijk is van het functioneren van de driehoek binnen de gemeentes, en dus ik zie in de praktijk dat hij daar minder invloed heeft. Ik denk ook niet dat de burgemeester enthousiast is, omdat hij natuurlijk een voordeel ziet. Omdat alle problematiek niet meer binnen een gemeente op te lossen is, dus dat je sowieso breder moet kijken in de aanpak van de problemen. Die wereld is natuurlijk veranderd, de dieven zijn niet meer in je eigen plaats, maar het is grens overstijgend, letterlijk.

Interviewer: Heeft administratieve standaardisatie, zoals het gebruik van smartphones, geleid tot meer aandacht voor zichtbaarheid en aanspreekbaarheid op straat?

Wijkregisseur – Gemeente Enschede: Ja dat vind ik een lastige vraag. Dat zou ik niet zo 1,2,3 weten. Zichtbaarheid wel, dat ze daarmee meer toegang hebben tot sociale media en zich daarmee kunnen laten zien, of dat voor de gewone bewoners rechtstreeks toevoegt dat weet ik niet. Omdat natuurlijk wel er bijvoorbeeld minder blauw op straat is. Veel administratieve rompslomp heeft ook te maken met dat je veel achter je bureau zit, met BlueSpot monitor of wat dan ook, je moet het natuurlijk wel registreren, voor die data verzameling. Dat is natuurlijk ook belangrijk, maar dat neemt wel veel tijd in. Andere kant is het natuurlijk wel efficiënter, met gebruik van smartphones dat je ter plekke dingen kan invullen, en niet meer achter je typemachine dat papieren werk te moeten doen. Dus het heeft zeker efficiënter gemaakt, waardoor in principe tijd over zou moeten zijn voor bewoners, maar de problematiek is ook veranderd. Ik denk dat als het niet was geweest dat het helemaal ellende was geweest, maar het loopt een beetje gelijk op denk ik. Problematiek is verzwaaard, maar de administratieve rompslomp is ook verzwaaard.

Interviewer: Is de aandacht voor zichtbaarheid en aanspreekbaarheid op straat dan in jouw ogen toegenomen sinds de reorganisatie?

Wijkregisseur – Gemeente Enschede: De aandacht zeker wel, want de politie is meer bewust van de relatie met de burgers, met de bewoners, en dat ze van elkaar afhankelijk zijn, ook in opsporing meer ook laten zien wat je doet. Of voor zaken meer ook de publiciteit zoeken, in sommige gevallen ondersteuning te zoeken. Promoten van misdaad anoniem meldpunten, daar is veel aandacht voor. Dus die zichtbaarheid, dat punt is zeker vergroot. Alleen het menselijk contact, 1-op-1, wat je vroeger had, de bekende agenten op straat die mekaar kenden in bepaalde wijken, dat is wel wat afgenomen.

Interviewer: Duidelijk. Dan gaan we door naar het tweede aspect van GGP dat ik graag zou willen bespreken. Dat is de burgerbetrokkenheid. Hoe zou je de relatie tussen burgers en de politie omschrijven, en is deze veranderd door de transitie naar de regionale eenheden in plaats van de vroegere 25 regio's?

Wijkregisseur – Gemeente Enschede: Hoe die veranderd is? Daarvoor was toch meer de politie met grotere teams in de wijken, die ook de mensen wel kenden. Het was heel erg gericht op die wijk. Hun blik is verruimd, omdat het nu meer stedelijk en regionaal opgepakt wordt, waardoor automatisch je de personen minder kent, en waardoor in feite de wijkagent ook meer in positie zou moeten komen. Maar je ziet dat die juist ook wel moeite heeft om die positie te handhaven, omdat je ook veel voor andere taken wordt gevraagd. ME-diensten of wat dan ook, noodhulp diensten etc. Dus die vinden het best lastig om die tijd vast te houden. Dus als je twee dagen in de week hebt, één dag voor administratie en een dag voor dat je in de wijk hebt. Dat is best wel weinig wil je echt contact opbouwen met bewoners.

Interviewer: In hoeverre beïnvloedt die veranderende relatie de uitvoering van politietaken op lokaal niveau?

Wijkregisseur – Gemeente Enschede: De problematiek wordt natuurlijk uhm... Het heeft natuurlijk ook te maken met focus, waar je je op richt. Als je kijkt naar grotere onderwerpen als ondermijning, radicalisering, alle veiligheidsonderwerpen, heb je een grotere, bredere aanpak nodig. Maar als je kijkt naar het preventieve werk, dus het contact met mensen om te voorkomen dat ze in ellende raken, of ze snel kunnen doorverwijzen, de kleine brandjes blussen zeg maar om te voorkomen dat het escaleert, daarvoor heb je echt aanwezigheid in de wijk nodig, en contact. En je ziet wel dus dat de focus meer op grotere zaken is, en er minder aandacht is voor kleinere zaken. Waardoor de bewoners meer het gevoel hebben dat de politie op afstand is, wat juist weer het onveiligheidsgevoel binnen de wijken vergroot. Want ja, die hebben er niet zo veel belang bij dat er ergens een grote boef zoveel kilometer verderop opgepakt wordt, ze willen hun eigen tuintje veilig hebben. Ze hebben last van hun burens en onrust en junkies in de straat, noem maar op. Je hebt natuurlijk verwarde personen. Daar hebben zij in eerste instantie last van, en daar vinden ze de politie moeilijk bereikbaar in, in het oplossen van die problemen.

Interviewer: In hoeverre lukt het om bestaande contacten met burgers te onderhouden en nieuwe contacten aan te boren met het oog op maatschappelijke betrokkenheid?

Wijkregisseur – Gemeente Enschede: Het lukt deels, omdat ze natuurlijk ook andere kanalen kiezen zoals Social Media, ze hun eigen promoten, hun eigen verhaal vertellen als politie, ook daarmee dialoog willen zoeken. Maar ook via Social Media, en niet iedereen zit daar natuurlijk op (Social Media). Dus lukt het hun? Ja het is een beetje van de tijd. Het is wel anders geworden, de wereld is ook wel veranderd natuurlijk, en ook de verwachting van mensen, maar ik vind het wel belangrijk dat er zeker aandacht blijft voor die wijkagenten, en dat die een goede stevige positie houden. Dat is volgens mij ook wel uniek, aan dat Nederlandse politiewerk en hoe wij dat in Nederland georganiseerd hebben. Daar voorkomen wij heel veel problemen mee. Dus dat is belangrijk.

Interviewer: Oké, dan gaan we door naar de volgende. Is het operationeel leiderschap sinds de komst van de Nationale Politie naar jouw indruk veranderd ten opzichte van het operationeel leiderschap ervoor?

Wijkregisseur – Gemeente Enschede: De OE is natuurlijk ingesteld, binnen het team in combinatie met andere wijkagenten, jeugdagenten, om de planning te maken, en directe aansturing. Is dat veranderd? Nou ja, dat is natuurlijk wat kleiner geworden, minder op de grote onderwerpen. Ik kan nou niet zozeer zeggen of dat ten goede is. Het is een logische stap om het zo te organiseren.

Interviewer: Is de afstand tussen managers en werknemers sinds de komst van de Nationale Politie dan verkleind?

Wijkregisseur – Gemeente Enschede: Nee. Ik denk dat de afstand groot is, de organisatie is groter geworden. Men heeft ook het gevoel dat ze deel uitmaken van een grotere organisatie. Dus dat is voor hen af en toe wat moeilijker te gronden, de relatie met het management. Voorheen was het natuurlijk meer ons kent ons in een gemeente. Andere kant is natuurlijk, je mag het ook wel verwachten, dat de leiderschapsstijl wel gemoderniseerd is. Hiervoor was het een hiërarchisch systeem, de politie is nog steeds wel erg hiërarchisch, maar ik denk dat het een modernere management en bedrijfsvoering aanpak heeft. Dat is natuurlijk ook wel meegegroeid. Maar op zich, voor de organisatie, de afstand, is wel vergroot.

Interviewer: Wat voor rol spelen burgers hierdoor in de handhaving op lokaal niveau? Is dat daardoor nog veranderd?

Wijkregisseur – Gemeente Enschede: Daar zetten we natuurlijk wel op in. We hopen wel dat het verbetert, omdat we het besef hebben dat preventief werken wel belangrijk is, en het bereikbaar zijn

voor als mensen iets hebben. Andere kant zit er ook een opvoed aspect in, naar bewoners, is dat ze in eerste instantie hun eigen problemen moeten oplossen. Niet dat ze bij de eerste de beste overlast gelijk de politie bellen, maar eerst zelf bij de buurman aanbellen bijvoorbeeld. Daar is nog heel weinig aandacht voor, dat heeft natuurlijk te maken met veranderingen in de maatschappij, waardoor mensen minder contact sowieso al met hun burens hebben, en dus ook minder aanspreken, en dus ook sneller een instantie bellen, zodat die het voor hen gaan oplossen. Dus de participatie met bewoners, ik weet niet of het verbeterd is. Je zou denken dat het meer op afstand is gekomen, er zijn wel moderne middelen, maar het is meer op afstand. Dat is dus minder menselijk contact.

Interviewer: Oké. Het derde en laatste aspect van GGP dat ik met je wil bespreken is het probleemgericht werken. Hoe beïnvloedt naar jouw idee de groeiende fysieke afstand, door de organisatorische centralisering, de relatie tussen burgers en politie, de samenwerkingen in het sociale domein sinds de komst van de Nationale Politie?

Wijkregisseur – Gemeente Enschede: Nou je ziet wel een beetje een terugtrekkende beweging van de politie, omdat ze ook meer gepind worden, ook uit ja als je niet de mensen ergens voor hebt, moet je ook prioriteit stellen. Dus daarin moeten ze scherpstellen waar toe ze er zijn. Als je kijkt naar de samenwerkingen op wijkniveau, dat verschilt heel erg per personen, of die er meer voor open staan en contacten met elkaar zoeken. Maar het kost tijd, en het is natuurlijk een organisatie die heel erg efficiënt moet zijn, de politie, en het sociaal domein is wel een cultuur van veel vergaderen, veel overleggen waar je bij gevraagd wordt. Je merkt dat dat af en toe wel schuurt.

Interviewer: Zou je daar nog een concreet voorbeeld van hebben?

Wijkregisseur – Gemeente Enschede: Als je kijkt op lokaal niveau naar NDO's, dus dat je in een gezinssituatie bij elkaar aan tafel gaat zitten om te bespreken. Het blijkt voor de politie steeds moeilijker te zijn om de mankracht en de tijd daarvoor vrij te maken. Vaak doe je een beroep op de persoon, die dan in zijn vrije tijd aansluit. Dat zou eigenlijk niet moeten, maar dat zie je wel gebeuren. Zeker de wijkagenten, dat zijn hele betrokken mensen, die graag wel willen, maar voelen zich niet altijd gesteund door de organisatie. Die doen dat meer vanuit eigen persoonlijke motieven, en daar zijn we natuurlijk hartstikke blij mee, maar het zou meer gesteund moeten worden vanuit de organisatie, vanuit het besef hoe belangrijk het is juist om daarbij aan te sluiten. Politie kan het niet alleen oplossen, je moet de gezamenlijkheid zoeken.

Interviewer: Heeft in jouw ogen de politie regelmatig contact met de lokale gemeenschap om hun problemen te definiëren?

Wijkregisseur – Gemeente Enschede: Politie zelf? Het maakt onderdeel uit van een groter geheel. Bijvoorbeeld mijn functie in het stadsdeelmanagement, dan is het mijn taak om het samen te brengen. Wat is nou de indruk van alle partijen? En wat voor acties zetten we daarop in? Wat voor prioriteit geven wij? Wat gebeurt er in een wijk? Wat zien we? Wat zijn de problemen? Waar zijn de problemen? Zijn er bepaalde buurten te definiëren? Moet daar een bepaalde aanpak op? Daar zijn ze natuurlijk wel bij betrokken en leveren ze ook hun aandeel in. Dus in die zin zoeken ze die samenwerking ook wel op. Was dat de vraag eigenlijk wel?

Interviewer: De vraag was of de politie regelmatig contact heeft met de lokale gemeenschap om hun problemen te definiëren.

Wijkregisseur – Gemeente Enschede: Zo'n lokale gemeenschap is het gezamenlijk aanpakken. Dan zijn ze daar zeker bij betrokken, ja.

Interviewer: Houden agenten zich primair bezig met reactieve of proactieve politietaken?

Wijkregisseur – Gemeente Enschede: Ze zijn toch wel gericht op reageren op meldingen, dus dat is natuurlijk een beetje reactief. Dan is er al iets aan de hand. Het proactieve is natuurlijk ook afhankelijk van hoeveel tijd je hebt, dat je rustig met je handje op de rug door de wijk kan wandelen als wijkagent, en de praatjes kan maken. Dat zou zijn de contacten maken en dan voelen wat er waar aan de hand is. Dus in de praktijk is het wel reactief natuurlijk, want ze reageren met name op meldingen.

Interviewer: Vind je dat administratieve regels agenten belemmeren?

Wijkregisseur – Gemeente Enschede: Ja en nee. Ene kant zijn de ervaringen van henzelf dat ze belemmerd worden. Er gaat veel tijd in zitten om alles te registreren, in te vullen, en de administratieve rompslomp. Als je bijvoorbeeld een hennepkwekerij op wil rollen, wat daar voor werk achter vandaan komt om in goede banen te leiden, dat je dus ook bijna de keuze maakt om maar niet binnen te vallen, omdat je er de mensen niet voor hebt. Dat soort keuzes worden gemaakt, dus dat heeft wel degelijk te maken met de administratieve achter wereld, wat zou moeten gaan gebeuren. Dus het beïnvloedt de keuzes, en daarmee is het natuurlijk een belemmering. Aan de andere kant is het wel nodig om het grote plaatje te krijgen en het juridisch goed dicht te timmeren. Je wilt ook niet dat als je veel energie in een zaak stopt om een zaak op te pakken, dat de verdachte aan de andere kant weer naar buiten loopt, omdat je het niet goed geregeld hebt.

Interviewer: Heeft de reorganisatie die regels verminderd?

Wijkregisseur – Gemeente Enschede: Nee. De reorganisatie heeft de regels niet verminderd. Dat wordt natuurlijk door het openbaar ministerie bepaald, waar het aan moet voldoen, als een zaak aangeleverd wordt. Je kan wel zeggen dat er meer specialisme is, en dat mensen in die teams ook meer specialismes hebben opgebouwd met wat nodig is. Iemand die er niet mee bekend is doet er langer over natuurlijk dan iemand die vertrouwd is met de materie. Dus specialistische teams zijn wel efficiënter, dat wel.

Interviewer: Heb je het gevoel dat er nu beter probleemgericht wordt gewerkt, of gewerkt kan worden?

Wijkregisseur – Gemeente Enschede: Ja, omdat de problemen beter in kaart worden gebracht, omdat de informatie meer gekoppeld wordt, heb je een scherper beeld van wat er waar aan de hand is. Niet alleen door de politie, maar ook in combinatie met andere instanties die in de wijk aanwezig zijn en hun werk doen. Dus ja.

Interviewer: Zou je daar nog een concreet voorbeeld van hebben?

Wijkregisseur – Gemeente Enschede: Als je kijkt naar bepaalde wijkaanpak. Het begint al klein met bepaalde signalen vanuit een partij, dat kan de politie zijn. Dat het veel gebeurt, waardoor andere portalen zich ook gaan inzoomen op die wijk. Dat kan de sociale dienst zijn, dat kan uitkeringsfraude zijn, en dat ook klopt. Dat je natuurlijk wel op een ander niveau naar zo'n wijk gaat kijken, en dat je niet meer reageert op incidenten enz., maar het probleem in groter verband ziet en daarin de oplossing zoekt. Dus een bepaalde wijkaanpak daar op loslaten met een speciaal persoon die ook inzet projectmatig aanpakt om in die gezamenlijkheid een probleem op te lossen. Dus een gerichte wijkaanpak van meerdere disciplines, samen met de woningbouwvereniging, dat is ook een belangrijke partij geworden. Dat gebeurt best wel vaak.

Interviewer: Oké. Dat waren de vragen vanuit mij. Ik weet niet of jij verder nu nog vragen hebt.

Wijkregisseur – Gemeente Enschede: Is de opname gelukt?

Interviewer: Jazeker.

Appendix A.2: Interview with community officer – Twente

Transcript 14-04-2021 Fysiek interview met geïnterviewde namens Politie Twente.

Interviewer: Dan is het ding [de opname] gestart. Dan heb ik natuurlijk eerst een aantal huishoudelijke mededelingen die ook even op de audio moeten staan. Dat is dat het interview wordt opgenomen, dat ik de opname conform de AVG zal verwerken, dat antwoorden op vragen geanonimiseerd worden tot op het functieniveau, dus voor u wijkagent in Twente. Het interview is op vrijwillige basis en ik kan de antwoorden op vragen gebruiken voor mijn masterscriptie. Die is getiteld: The effects of the reorganization of the Dutch police force on Dutch community policing at a decentral level. Is dat allemaal akkoord?

Wijkagent – Politie Twente: Prima.

Interviewer: Nou, top. Dan om even te beginnen, voor de band ook, of je even wat zou kunnen vertellen over je functie, want ik spreek mensen in verschillende functies binnen het politiebestedel. En dan een beetje over hoe je functie zich tot dat politiebestedel verhoudt.

Wijkagent – Politie Twente: Oké. Mijn functie. Mijn naam is [naam geïnterviewde], mijn functie in Enschede wijkagent, en dan ben ik wijkagent van een heel groot gebied in Enschede-Noord. Daaronder valt, nou ik begin altijd met de Universiteit, daarom ben je ook bij mij. Tenminste, daarom is jouw verzoek bij mij gekomen. Daaronder valt ook GoPlanet en het Business Science Park wat er tegenover ligt, en de Grolsch Veste. Daarnaast heb ik nog een kleine woonwijk in Enschede, Voortman-Amelink heet dat. Dat is aan de achterkant. Daarnaast heb ik nog een dorp, Lonneker en het groene gebied wat achter Lonneker ligt. Dat grenst aan Hengelo, Oldenzaal, Losser.

Interviewer: Dat is een behoorlijk gebied.

Wijkagent – Politie Twente: Dat is een heel groot gebied. Steden problematiek is wat minder. Daarnaast heb ik op de Universiteit genoeg te doen. Evenementen die daarop plaats vinden, Vliegbasis hoort er ook bij. Daar komen de evenementen ook terug langzaam. Dus eigenlijk, dat is mijn functie.

Interviewer: Nou, dat lijkt mij duidelijk. In hoeverre ben je bekend met de reorganisatie als gevolg van Politiewet 2012?

Wijkagent – Politie Twente: Die mag je me wel even uitleggen. Dan denk ik dat ik wel ja zeg, dat is mij wel bekend. Maar leg maar even uit.

Interviewer: Het feit dat we toen van 25 regionale korpsen naar de 10 eenheden gegaan zijn.

Wijkagent – Politie Twente: Daar ben ik van op de hoogte. Ik ben al te lang bij de politie, haha.

Interviewer: En wat is voor jou de belangrijkste ervaring geweest met die reorganisatie?

Wijkagent – Politie Twente: Nieuw uniform. Ja ik ben zelf heel eerlijk. De reorganisatie is onder het mom van dat het beter is voor de burger. Wat is daar namelijk gebeurd, of wat hebben ze gezegd: wij gaan het terugbrengen van 25 regio's naar elf regio's als ik het goed heb.

Interviewer:: Ja. Tien lokale en één Nationale Politie.

Wijkagent – Politie Twente: Ja klopt ja.

--- Er komt iemand binnen ---

Derde persoon: Oh, sorry.

Wijkagent – Politie Twente: Ik had het lichtje aangezet, haha.

Interviewer: Haha.

Wijkagent – Politie Twente: Die dingen, dat centraliseren van bepaalde processen dat vind ik wel goed. Dat heeft ook te maken met bijvoorbeeld het uniform, je landelijke uitstraling, voertuigen en noem het allemaal maar op, die dingen. Maar als je kijkt naar, en daar ben ik heel eerlijk in, naar het sluiten van bijvoorbeeld wijkbureaus, daar help je de burger niet mee. Absoluut niet, want je haalt de politie uit de wijken weg.

Interviewer: En in hoeverre ben je bekend met het concept gebiedsgebonden politiewerk?

Wijkagent – Politie Twente: Ja dat is wat we doen hè.

Interviewer: Dus wat zie je bijvoorbeeld als belangrijkste kenmerk van het gebiedsgebonden werken?

Wijkagent – Politie Twente: Ja als wijkagent dat je je gebied kent, verbonden bent aan je gebied. Of gebonden, verbonden, gebonden. En dat je er bent voor de burger. Dat is, vind ik, als politieagent – ben ik van de oude stempel? Nee, ja, ik ben in de jaren '90 begonnen – het belangrijkste nog steeds. Ik werk er voor de burger, en ik probeer de criminaliteit op te lossen. En gebiedsgebonden betekent natuurlijk een klein gebied, en daar je werk in doet. Dat vind ik wel heel belangrijk.

Interviewer: Oké, voor mijn onderzoek heb ik drie hoofdzakelijke aspecten van het gebiedsgebonden werken die ik daar naar voren laten komen. Dat zijn allereerst decentralisatie, burgerbetrokkenheid en probleemgericht werken.

Wijkagent – Politie Twente: Ja.

Interviewer: Ik zal voor al die aspecten een aantal vragen stellen omtrent bepaalde factoren die onderdelen van de reorganisatie beïnvloed gehad kunnen hebben op die aspecten van gebiedsgebonden werken. De eerste is dan decentralisatie. We gaan er gewoon meteen helemaal in. Hoe is het in jouw ogen gesteld met de lokale kennis van de mensen op de vloer, dus de mensen in de wijk, en is dit naar jouw idee verminderd of vermeerderd sinds de komst van die Nationale Politie.

Wijkagent – Politie Twente: Ik ben van de overtuiging dat het verminderd is. Dat heb ik net ook al benoemd. Enschede – en ik werk al 25 jaar in Enschede – bestond uit vijf wijkbureaus. Al die wijkbureaus zijn dichtgegaan. Daar is nu een bureau van overgebleven, dat is nu basisteam Enschede, hoofdbureau van de politie. Daarmee is de politie, die heeft zich teruggetrokken uit de wijken. En de kennis is daardoor, vind ik, een stuk minder geworden.

Interviewer: Zou je daar ook nog een concreet voorbeeld van hebben?

Wijkagent – Politie Twente: Je kennis van een... Ik heb in wijk Zuid gewoond, of eh gewerkt, en daar wist ik alle straatjes. Daar kende ik de jeugd en daar kende ik de bewoners. Als wijkagent ken ik dat nu wel, omdat ik ook maar in één wijk zit. Maar de collega's die dat niet hebben, die zitten eigenlijk door heel Enschede. En die moeten, ja je kunt van niemand verlangen dat iemand heel Enschede kent. Je bent eigenlijk wel één team, ik zit dan in Noord. Dat is dan één teamonderdeel. Maar het is niet zo dat je dan echt midden in die wijk zit, omdat het wijkbureau ook weggehaald is. Dat vind ik.

Interviewer: Ja, oké. En wie neemt in jouw ogen voor de uitvoering van het politiewerk de belangrijke beslissingen?

Wijkagent – Politie Twente: Poeh. De uitvoering van het politiewerk.

Interviewer: Ja wat is hierin bijvoorbeeld de rol van de basisteams die er sinds de Nationale Politie zijn?

Wijkagent – Politie Twente: Weet je, je bent een district: Twente. Daarin zit één districtschef, die zit daarop. Die zal zijn beslissingen nemen. Voor Enschede zijn dat de teamchefs die daarboven zitten. Die nemen de belangrijke beslissingen. Die geven het wel weer weg aan de operationeel experts van de diverse teams, maar uiteindelijk zijn het de teamchefs die de beslissingen nemen.

Interviewer: En is de rol van de verschillende burgemeesters bijvoorbeeld nog versterkt of verzwakt in het nemen van die beslissingen?

Wijkagent – Politie Twente: Nee ja, ik denk dat de burgemeester, is meer de verantwoordelijke man voor de politie. En ik heb wel het gevoel dat zij... Nee ik denk dat het hetzelfde is gebleven. Ja. Dat gevoel heb ik. Ik weet niet helemaal of het zo is, maar dat gevoel heb ik dan wel. Ik ben eerst wijkagent geweest in het centrum van Enschede, en daar zit je toch wel vaak tegen de burgemeester aan in overleggen. Dan merk je wel dat ze wel de beslissingen nemen. Dat is volgens mij nog steeds hetzelfde gebleven.

Interviewer: Oké. Heeft administratieve standaardisatie, wat natuurlijk een van de speerpunten was van de reorganisatie, geleid tot meer aandacht voor zichtbaarheid en aanspreekbaarheid op straat? Door bijvoorbeeld de MEOS heet het geloof ik?

Wijkagent – Politie Twente: Ja dat zijn wel hele handige dingen. Daarnaast vind ik het administratieve proces nog steeds veel te bureaucratisch. Dat moet veel beter kunnen, dat moet veel makkelijker kunnen. Maar daar zijn ze ook nog steeds mee bezig. En de telefoon heeft ons daar zeker mee geholpen. Daar ben ik het absoluut mee eens. Maar daarnaast is het nog steeds zo dat als je iemand aanhoudt voor winkeldiefstal, dat je daar 2 à 3 uur mee bezig bent. Dat is veel te lang. Dat kan echt niet. Een andere aanhouding, eventueel een eenvoudige mishandeling, dat kan ook zomaar uitlopen naar een twee/drie uur. Dat heeft weer te maken met de decentralisatie van het weghalen van de wijkbureaus, het plannen van de verhoren in Borne, het arrestantencomplex in Borne, verhoorteams in Borne – de recherche zeg maar. Kijk als wij iemand hier aanhouden moeten wij standaard naar Borne. Dat is veel te omslachtig en veel te bureaucratisch.

Interviewer: En is er in jouw ogen dan nog wat veranderd aan de aandacht voor zichtbaarheid en aanspreekbaarheid?

Wijkagent – Politie Twente: En dat heeft weer te maken met het weghalen van de wijkbureaus. Dat is minder, dat vind ik minder geworden. Collega's zijn, als ze al op straat gaan, moeten ze eerst vanuit het centrum naar hun wijk toe. Als dat noord, oost, west of zuid is, dan moet je eerst een stuk fietsen of je moet altijd de auto mee. Als het wijkbureau midden in die wijk staat, dan ga je vanuit die wijk daar naartoe. Dat heeft dus de zichtbaarheid, vind ik, heeft daar mee te maken. Ja, dat eigenlijk.

Interviewer: Oké. Dan kunnen we door naar het tweede aspect van het gebiedsgebonden politiewerk. Dat is de burgerbetrokkenheid. Hoe zou je de relatie tussen burgers en dan de politie als geheel omschrijven, en is die nog veranderd sinds de reorganisatie?

Wijkagent – Politie Twente: Ja voor mijn gevoel wel, en dan kom ik steeds terug op dat wijkbureau dat weg is. Dat was een makkelijk inlooppunt voor burgers. Nu moeten ze vanuit hun noord/oost/zuid/west, moeten ze naar het hoofdbureau, en dat is gewoon minder.

Interviewer: En hoe zou je die relatie dan omschrijven?

Wijkagent – Politie Twente: Ja, hoe zou je die omschrijven? Dat het gewoon minder is geworden.

Interviewer: Maar hij is er nog wel?

Wijkagent – Politie Twente: Ja maar dat komt door de wijkagenten die echt hun best doen om die betrokkenheid van de burgers te behouden. Je bent gewoon afhankelijk van je burgers. Maar mensen zijn minder bereid om te melden, dat merk je gewoon. Dat heeft de reorganisatie met zich meegebracht.

Interviewer: En zou je daar nog een concreet voorbeeld van hebben?

Wijkagent – Politie Twente: De wijkagent is wel bereikbaar, maar naast de wijkagent was er ook een makkelijk inlooppunt. En mensen gaan niet, zoals ik net verteld had, zo even een paar kilometer naar het centrum fietsen om daar even wat te melden.

Interviewer: In hoeverre lukt het om de reeds bestaande contacten met burgers te onderhouden, maar ook nieuwe aan te boren als je bijvoorbeeld kijkt naar de maatschappelijke betrokkenheid?

Wijkagent – Politie Twente: Poeh, dat is een hele [mond vol]. Kun je die nader specificeren?

Interviewer: Uhm nou eigenlijk in hoeverre het lukt om de contacten die er zijn met burgers te onderhouden, maar ook om eigenlijk nieuwe burgers te contacteren.

Wijkagent – Politie Twente: Je probeert zoveel in je wijk aanwezig te zijn, dat lukt niet altijd, want je bent geen fulltime wijkagent. Je hebt ook je andere diensten er ook wel bij naast. Dan noem ik bijvoorbeeld op zaterdagnacht de horecadienst, of een noodhulpdienst van twee tot elf uur. Je probeert het te onderhouden door middel van je netwerkpartners, en dan samen met je netwerkpartners op te trekken. Zo heb je woningbouwverenigingen, gemeente, wijkcoaches noem maar op. Daarmee zoveel mogelijk in de wijk aanwezig te zijn. Daarmee hoop je tegen nieuwe contacten aan te lopen. Je hebt natuurlijk ook wel, hoe noem je dat, appgroepen tegenwoordig. Dat zijn ook wel makkelijke dingen om daarin de contacten op te doen en te onderhouden. Dus de sociale media helpen daar ook wel bij.

Interviewer: Dan heb ik een vraag over operationeel leiderschap. Is die sinds de komst van de Nationale Politie nog veranderd in jouw ogen? Dus dan kun je bijvoorbeeld denken aan de afstand tussen managers en agenten.

Wijkagent – Politie Twente: Ik vond het altijd wel goed. Dat vind ik nu nog steeds wel goed. Boven de teams zit een Operationeel Expert. Dat is eigenlijk, natuurlijk die moet leidinggeven op een manier, maar dat is eigenlijk één level. Je praat met mekaar, je bent gewoon collega's van elkaar. Boven basisteam Enschede zit er ook teamleiding, die zit ook dicht op de werkvloer. Daar kun je ook zoals jij en ik met mekaar praten, kun je ook daarmee sparren. Uiteindelijk zijn de mensen nodig die beslissingen nemen, die horen daar ook te zitten, klaar. Dat moet je ook respecteren. Is dat anders geworden? Voor mijn gevoel niet, maar een andere collega kan daar heel anders over denken. Dat is ook omdat ik het accepteer dat als een leidinggevende boven mij staat, dat ik soms een beslissing moet accepteren, ook al is die dan niet leuk voor mij.

Interviewer: En heeft dat operationeel leiderschap in jouw ogen nog een invloed op de rol van burgers in bijvoorbeeld de handhaving?

Wijkagent – Politie Twente: Nee, die krijgen daar niet mee te maken. De burger krijgt te maken met de politie op straat, en natuurlijk moeten wij dan een beleid uitvoeren wat collega's, wat de teamleiding hier, uitstippelt. Maar de politieagent op straat heeft ook een discretionaire bevoegdheid. Soms kun je ja zeggen wanneer eigenlijk het beleid nee zegt en andersom. Dat kan. De burger die merkt daar niet zoveel van.

Interviewer: Oké. Dan kunnen we door naar het probleemgericht werken. Hoe beïnvloedt naar jouw idee de groeiende fysieke afstand, door bijvoorbeeld de sluiting van de wijkbureaus, de samenwerkingen in het sociale domein?

Wijkagent – Politie Twente: Zoals? Sociale domein?

Interviewer: Die woningbouwcorporaties etc. die je net al benoemde. De netwerkpartners eigenlijk.

Wijkagent – Politie Twente: Ja de wijkagent die zoekt die wel op, want die heeft ze gewoon nodig. Dus dat beïnvloedt, nee dat vind ik niet dat het dat sociale beïnvloedt.

Interviewer: Dat is niet veranderd sinds de reorganisatie?

Wijkagent – Politie Twente: Nee dat vind ik niet. Dat was vroeger al zo. Ik ben wel wijkagent geworden kort na de reorganisatie, gedurende die reorganisatie, maar als ik de wat oudere collega's nog spreek, dat is wel hetzelfde gebleven. Overal is het gereorganiseerd, overal is gecentraliseerd en iedereen heeft daar volgens mij ook wel wat last van of gehad of nog steeds last van. Maar voor de politieagent of de wijkagent, die zoekt die samenwerking wel op. Want dat is en blijft heel belangrijk.

Interviewer: Oké. Heb je regelmatig, in jouw functie is het waarschijnlijk, contact ook met de lokale gemeenschap om hun problemen te definiëren? Dus waar zij echt mee bezig zijn.

Wijkagent – Politie Twente: Je bedoelt de bewoner in de wijk?

Interviewer: Ja.

Wijkagent – Politie Twente: Ja, natuurlijk. Je hebt je overleggen, en je probeert bij overleg te zijn bij de lokale gemeenschap en daar hoor je hun verhalen aan. Vanuit daar, als daar problemen zijn, probeer je daar ook wat aan te doen met de netwerkpartners. Ja.

Interviewer: En ben je primair proactief of reactief bezig met politietaken?

Wijkagent – Politie Twente: Beiden. Als je primair vraagt ben ik meer proactief? Ik denk 70-30. Je reageert ook wel heel veel op meldingen, maar je probeert ook aan de voorkant, waar je problemen zijn toch, je ziet ze opdoeken. Daar probeer je aan de voorkant wat te doen.

Interviewer: En is die verhouding nog veranderd?

Wijkagent – Politie Twente: Nee. Je werkt met mensen, en die mensen blijven altijd hetzelfde. Wat dat betreft, vind ik. En je moet altijd, natuurlijk je moet altijd reageren op meldingen, maar als wijkagent moet je ook de problemen zien in je wijk. Dat is niet veranderd.

Interviewer: En heb je nog een concreet voorbeeld van hoe je dat aanpakt om die problemen te zien?

Wijkagent – Politie Twente: Als je kijkt naar bijvoorbeeld als je een probleem ziet als crossen bij de ijsbaan, parkeerplaats ijsbaan. Dat levert heel veel overlast op, en ook op de – dat was vorig jaar – de parkeerplaats van FC Twente. Dat zie je komen, en dan ga je aan de voorkant zitten door projecten op te stellen. Dus we gaan controles uitvoeren, plaatsen camera's noem maar op. En uiteindelijk ga je aan de voorkant zitten. Uiteindelijk lost het zich niet op, het verplaatst alleen. En dan zijn wij er wel klaar mee.

Interviewer: Heb je het gevoel dat je belemmerd wordt door administratieve regels en de rompslomp?

Wijkagent – Politie Twente: Volgens mij heb ik daar al het een en ander over gezegd. Ik vind dat soms te bureaucratisch. Het moet makkelijker kunnen. Ja nogmaals, daar zijn we wel mee bezig, en de

organisatie is daar wel mee bezig, maar soms zijn we echt, dan zit ik veel te lang binnen om het allemaal vast te leggen, en dat het allemaal volgens, ja. We hebben een systeem, het mutatiesysteem noemen we dat waar we alles in vastleggen. Dat is zo niet gebruiksvriendelijk. Daar hebben we ook gewoon last van. En daar ben je dan ook gewoon veel te lang mee bezig. En daar komt wat nieuws aan, dus ze zijn er mee bezig.

Interviewer: Nou, dat scheelt. En heeft de reorganisatie in jouw ogen die regels al wat verminderd?

Wijkagent – Politie Twente: Ja. Dat was vroeger nog veel erger.

Interviewer: Dat is dan in ieder geval al een stap in de goede richting dan haha. Heb je het idee dat je nu beter probleemgericht kan werken dan voor de reorganisatie?

Wijkagent – Politie Twente: Ja. Nou zeg ik wel heel snel ja. Door centralisatie zijn er ook vaak wel met je netwerkpartners, waar ook gecentraliseerd is, vaak meer een ontwikkeling is geweest, waardoor het probleem sneller aangepakt kan worden. Alleen je hebt ook mensen nodig, collega's en dergelijke. Dan is het soms wel als wijkagent lastig om collega's te vinden om het probleem aan te pakken. Daar moet je heel veel voor regelen en heel veel voor doen. Dus ja en nee.

Interviewer: Oké. Dat waren de vragen van de drie aspecten, dus vanuit mij.

Wijkagent – Politie Twente: Oké.

Interviewer: Ik weet niet of jij verder nog vragen hebt, maar ik zal de opname in ieder geval vast stoppen.

Wijkagent – Politie Twente: Nee ik heb niet direct vragen.

Appendix A.3: Interview with a former district chief of police – Twente

Transcript 30-03-2021 Online Microsoft Teams interview met geïnterviewde namens Politie Twente

Interviewer: Dan start ik nu de opname. Het is dus 30 maart en ik spreek met [naam geïnterviewde], als dat klopt.

(Oud-) Districtchef – Politie Twente: Ja, hoi.

Interviewer: Het interview wordt opgenomen, het gebruik van opnames is conform de AVG en wordt verwijderd na gebruik. Antwoorden op vragen zullen geanonimiseerd worden. Het interview wordt gehouden op vrijwillige basis. De antwoorden op vragen kunnen gebruikt worden voor mijn master thesis: 'The effects of the reorganization of the police force on Dutch community policing at a decentral level'. Bent u met dit alles akkoord?

(Oud-) Districtchef – Politie Twente: Helemaal goed Laura. Ik hoop dat het een mooi onderzoek gaat worden.

Interviewer: Ja, dat hoop ik ook. Dan zou ik u allereerst willen vragen naar uw functie en hoe deze zich verhoudt tot het politiebestedel.

(Oud-) Districtchef – Politie Twente: Ik heb in totaal zo'n 46 jaar bij de politie gewerkt. Twee jaar geleden stonden er een paar cijfertjes in mijn paspoort waarvan men vond dat ik van de AOW-verplichte leeftijd gebruik moest maken. Je hoort mijn cynisme er al een beetje in. Ik wilde eigenlijk niet stoppen met werken, ik vind het een hartstikke mooi vak. In die 46 jaar heb ik allerlei functies doorlopen, met name leidinggevende functies en rollen. Tot 1992 heb ik in Haarlem van alles gedaan bij de politie.

Haarlem was overigens het eerste gemeentelijke politiekorps waar wijkteams ontstonden. Dat heeft mij ook wel getekend in die zin dat ik daar ook wel mijn visie heb kunnen uitbrengen en kunnen waarmaken voor een deel. Ik ben in 1992 overgestapt naar Twente waar ik een divisie voor de aanpak van georganiseerde criminaliteit op poten mocht zetten. Niks leuker dan dat, je eigen winkel inrichten. Dat gedachtegoed van integraliteit, van kennis die je opdoet in het politievak en dat ook weer benutten voor jezelf ook maar vooral ook voor je partners, om partnership te ontwikkelen. Heb ik in Twente ook uitgebreid kunnen waarmaken. Ik ben een jaar of 6-7 divisie-chef geweest. Toen ben ik districtchef van Enschede geworden, van het grootste district in Twente. Daar was ik verantwoordelijk voor de algemene politiezorg. Ik heb daar heel veel tijd en energie gestoken in zeg maar de meer democratische inbedding van wat de politie doet. We hebben toen het concept van wijkgericht sturen ontwikkeld, om dichterbij de burger te komen qua vraag die de burger heeft, en daar ook een antwoord op te geven in samenwerking met partners. In 2007 werd mij gevraagd om een visie te schrijven hoe de Nederlandse politie en het OM en de belastingdienst effectiever zouden kunnen worden in de aanpak van fraude, witwassen, en het afpakken van crimineel vermogen. Die visie heb ik opgeschreven en daar heb ik vervolgens de opdracht gekregen om nationaal programmamanager FINEC te worden. FINEC is Financieel-Economische Criminaliteit. Ik heb dat zeven jaar met heel veel plezier gedaan. Dat ging vooral ook over de samenwerking tussen politie, OM, belastingdienst, maar ook met banken, ook met verzekeraars, dus ook met de private sector. Om te zorgen dat het niet alleen maar een taakoriëntatie is, maar dat het vooral uitgaat van het effect dat je wil bereiken in de samenleving. Dat is dat er minder fraude zal voorkomen, en als fraude voorkomt dat je dan ook effectiever bent in de bestrijding door alle kennis en informatie die je deelt met elkaar. Zeven jaar later, dat was 2015 denk ik, werd ik gevraagd door Peter den Oudsten – dat was toen nog de burgemeester in Twente in Enschede – om in Twente de samenwerking tussen bedrijfsleven met de kennisinstituten en met overheden, om die samenwerking aan te jagen zodat er meer innovatie op het gebied van veiligheid zou ontstaan. Een van de effecten daarvan is bijvoorbeeld dat er nu in de vliegbasis in Twente een drone-ontwikkel test- en opleidingscentrum staat, waar niet alleen politie, de brandweer, andere overheden gebruik van maken, maar waar ook de universiteit een hard aandeel in heeft in de ontwikkeling van ethische normen, juridische context. Allerlei bedrijven die zich ontwikkelen. Dat is een van de effecten van publiek-private samenwerking waar ik vier jaar aan gewerkt heb. De laatste twee jaar van mijn niet-AOW-schap zal ik maar zeggen, heb ik kwaliteit dienstverlening gedaan, ook in Oost-Nederland. Daar was ik verantwoordelijk voor de ontwikkeling van kwaliteit dienstverlening, om te zorgen dat de burger tevredener werd over wat de politie met haar en voor haar deed. Daarna, nu tweeëneenhalf jaar geleden, ben ik voor mezelf begonnen. Ik doe nu, dat deed ik al een aantal jaren, met TwynstraGudde, dat is een van de grote adviesbureaus in Nederland, doe ik een aantal adviestrajecten, vooral op het gebied van programmamangement. Ik ben gastdocent bij TwynstraGudde in de opleiding strategisch programmamangement, en ik coach en mentor soms programmamanagers. En binnen de politie ben ik ook nog steeds coach voor mensen die tegen allerlei vraagstukken aanlopen waar ze in willen ontwikkelen, vooral op het gebied van leiderschap. Nou dit is een hele lange boodschap, maar ik heb daar ook een beetje in verweven wat mijn missie, mijn idee, mijn visie is op hoe politiewerk gedaan zou moeten worden. Dus ik hoop daar een beetje een opstap in te maken voor jou, wat jou kan helpen om je onderzoek te doen.

Interviewer: Ja dankjewel. Dan is mijn volgende vraag: In hoeverre bent u bekend met de reorganisatie van het politiebestedel als gevolg van Politiewet 2012 specifiek? Dus wat zijn uw belangrijkste ervaringen geweest met die reorganisatie?

(Oud-) Districtchef – Politie Twente: Je valt even weg Laura, ik zie je beeld stil staan. Kun je het even herhalen?

Interviewer: Ja, hij doet het weer.

(Oud-) Districtchef – Politie Twente: Belangrijkste ervaringen met?

Interviewer: Ja met de vorming van de Nationale Politie.

(Oud-) Districtchef – Politie Twente: Jaja. Daar ben ik zeer betrokken bij vanuit mijn programma. Eigenlijk de aanloop toen ik nog districtchef was. Kijk het is natuurlijk niet ineens op dat moment gebeurd. Dus er was wel een lange aanloop in die raad van hoofdcommissarissen, naar meer samenwerking. Uiteindelijk hebben ze dat met z'n vijftwintigen niet kunnen waarmaken en was het ook goed dat er vanuit Nationaal niveau daar druk op gezet werd. Uiteindelijk zijn het bestuurders die die visie en die filosofie moeten neerzetten, en is het aan de organisatie op zichzelf om daar vorm en inhoud aan te geven. Nou dat is een beetje filosofie ook, misschien komen we daar straks nog wel op terug. Maar ik ben daar nauw bij betrokken geweest in die laatste paar jaar in Twente, maar vooral ook als Nationaal programmamanager FINEC. Daar ging het er heel erg over van hoe zorgen we er nou voor dat die financiële deskundigheid ook binnen de politie ingeweven wordt. Want dat was toch wel een nieuw dingetje. Overheidsapparaat heeft toch altijd een beetje de neiging om achter de ontwikkeling aan te lopen. Het is altijd mijn inzet geweest om proactief te zijn, vooruit te kijken, overmorgen klaar zijn voor de vraag die overmorgen aan je gesteld wordt. Dan vond ik altijd een belangrijk ding, zo heb ik die filosofie en visie rondom fraude en witwassen eigenlijk ook opgezet. Maar ook als programmaleider FINEC heb ik nog wel wat invloed gehad op hoe de inrichting van die politie was voor die financiële component vooral. Daar hielp de kennis die ik opgedaan had als recherche chef, als districtchef, als blauwe politieman. Dat heeft me daar wel enorm bij geholpen. Dus ik ben daar behoorlijk nadrukkelijk bij aanwezig geweest. Ik heb ook gewerkt aan blauwdrukken schetsen en allemaal van dat soort dingen. En dan zie je dat er eigenlijk een soort echte nachts processie: twee stappen voorwaarts, een stap achterwaarts. Zo doe je een aantal voorstellen en dan past het weer niet. Maar ik ben daar wel heel nadrukkelijk bij betrokken geweest vanuit die rol.

Interviewer: Oké. Dan de volgende vraag: In hoeverre bent u bekend met het concept van gebiedsgebonden politiewerk? Dus dat zie je als het belangrijkste kenmerk van dat gebiedsgebonden werken?

(Oud-) Districtchef – Politie Twente: Dat is precies waarom ik mijn inleiding zonet ook al wat breder begon. Voor mij is, laat ik daar even op een hoger abstracter niveau op ingaan. Goldstein heeft ooit een prachtig boek geschreven, dat is voor mij eigenlijk een soort bijbel zeg maar. Problem-oriented policing. Dat is voor mij een heel belangrijk uitgangspunt in mijn denken, in mijn doen. Dat punt één. Punt twee: in de zeventiger jaren is voor mij, toen begon ik eigenlijk maar net aan mijn ambtelijke carrière, toen was er nog lang geen sprake van een Laura Harks haha. Maar toen was er, en ik zit hier nu even te kijken. Ik heb het zelfs hier bovenaan. Politie in verandering. Ken je dat?

Interviewer: Ja.

(Oud-) Districtchef – Politie Twente: Nou dat is het boek dat Jan Wiarda, Erik Nordholt en Mies Straver geschreven hebben met een totaal andere filosofie op het politiewerk. Project op organisatiestructuur van 1977. Een van de belangrijke uitgangspunten was van buiten naar binnen redeneren, en redeneer vanuit kleinschaligheid. Je vraag was eigenlijk hoe ben je er mee bekend. Nou ik ben er dus vanaf begin af aan, al bijna vijftig jaar mee bekend. Ik vind het ook een heel belangrijk principe. Laat ik een paar stappen voorwaarts maken. Wat heb ik daar nou zelf aan gedaan? Toen ik in Haarlem, ben ik in 1988 recherche chef geworden. En een van de dingen die we toen gedaan hebben is -. Recherche was toen een heel erg specialistenbolwerk. Dat heeft z'n goede kanten, maar het nadeel was dat het uiteindelijk een intern gericht apparaat was geworden om zo efficiënt mogelijk processen

verbaal te maken. Maar ja, voldoet dat dan ook aan de vraag van je klant? En dan is klant de samenleving. Dus ik heb toen de samenwerking tussen de wijkteams die toen ontstonden in Haarlem, met de recherche, met het rechercheapparaat, hebben we toen heel erg versterkt. Dat was eigenlijk mijn eerste belangrijke ding wat ik toen gedaan heb, naast meewerken aan de opbouw van de wijkteams de jaren ervoor. In Twente werd ik recherche chef en we hebben toen een divisie voor de aanpak van georganiseerde misdaad op poten gezet. Maar, en dat heeft het risico dat het meteen weer een enorm specialistenbolwerk zou worden. Maar we hebben van tevoren, vanaf het begin af aan, hebben wij de verbinding gezocht met de lokale wijkagenten, met de wijkteams die in Twente ook ontwikkeld werden. Als districtchef heb ik daar nog een stap verder in gezet. Ik zei het daarstraks in mijn inleiding al even dat we het concept van wijkgericht sturen hebben ontwikkeld. En de filosofie daarachter, en wat we ook in praktijk gebracht hebben, is dat we in kaart gebracht hebben van wat zijn de problemen die Twentenaren ervaren met hun veiligheid. Dat hebben we in kaart gebracht. Daar hebben we een overzicht van gemaakt. Dus dan krijg je een soort kaart, letterlijk een geografische plattegrond van in welke wijken en buurten vinden mensen nou welke vraagstukken belangrijk voor hun veiligheid. Dat is lang niet altijd moord en doodslag, maar dat is bijvoorbeeld wel burenruzie of bromfietsoverlast of dat soort dingen. Dat hebben we gepresenteerd aan alle gemeenteraadscommissies in Twente. We hebben hun gevraagd van, kijk alles doen kunnen we niet, maar geef ons nou de vijf belangrijkste dingen, die jullie belangrijk vinden, waar wij als politie een aandeel in zouden kunnen leveren. Nou en zo is er per wijk een soort kaart ontstaan van de prioriteiten die burgers belangrijk vonden. Daar hebben we vervolgens onze activiteit op afgestemd, en een jaar later hebben we daar verantwoording over afgelegd. En wat zie je dan? Als je mensen zo serieus neemt, als je burgers zo serieus neemt, en je doet de terugkoppeling. Bijvoorbeeld een wijk waar bromfietsoverlast in de top drie zat, en dan kijk je naar het aantal processen verbaal dat gemaakt is van bromfietsoverlast of te snel rijdende brommers of iets dergelijke. Dat is dan een ding, meten is weten. Dat zijn de cijfertjes en vinkjes. Maar aan de andere kant, als je in gesprek gaat met mensen dan zeggen ze 'Nou ik kan wel merken dat jullie echt wat aan die bromfietsoverlast gedaan hebben'. Terwijl dat in de cijfers eigenlijk nauwelijks terug te vinden is. Dus waar ik op terug wil komen, wat ik wil zeggen, is dat de beleving van mensen lang niet altijd overeenstemt met de cijfertjes en de aantallen processen verbaal die je in perspectief van handhaving maakt. Mijn idee is, mijn filosofie is van neem mensen serieus, laat ook zien dat je er wat aan doet. Dat hoort er wel bij, je moet ze echt serieus nemen en laten zien dat ze er wat aan doen. Maar dat is niet altijd recht evenredig met de cijfers die je daar ook kunt presenteren. Het is ook een gevoelskwestie. Mensen betrekken bij je aanpak. Dat deden wijkagenten natuurlijk ook wel heel sterk. Betrek mensen bij de aanpak die je dan doet vanuit de vraag die ze zelf gesteld hebben. Nou dat is uhm, want je vraag was in hoeverre ben je bekend met het concept van wijkgerichte aanpak of gebiedsgebonden politiezorg. Dat is, en wijkagenten zijn daar in die reorganisatie, hebben die wijkagenten een specifieke plek gekregen. Dat vind ik hartstikke belangrijk, want dat is een soort bescherming dat die mensen ook de tijd in de wijk daaraan kunnen besteden. Kijk nu naar vandaag de dag met alle corona gedoe, met alle demonstraties, met alle handhaving die gevraagd wordt en geëist wordt vanuit de Tweede Kamer, vanuit de regering. Dan is de neiging om daar heel snel in mee te gaan en om daar ja op te zeggen. Maar dat kan een tijdje goed gaan, maar het grote risico is dat je daarmee de verbinding met de mensen in de wijk en je buurt verliest. Je belangrijkste klanten zou ik eigenlijk zeggen. Dus dat is iedere keer dat spanningsveld wat je als politie hebt, voldoen aan de bestuurlijke druk die van bovenaf komt en die gaat over dappere handhaving. Ik zeg het maar even heel gechargeerd. Dappere handhaving, want dat vraagt de politiek en dat vraagt dus eigenlijk ook de media. De media zijn ook een enorm belangrijke factor in dit geheel, die vinden het prachtig om dappere taal te laten uiten en mensen daarop aan te spreken. Terwijl het dieperliggende probleem, het probleem van veiligheid, wat eigenlijk veel belangrijker is, weg lijkt te deinen. En dan vind ik dat de rol van ambtenaren, ook van topambtenaren, cruciaal is om die lange termijn filosofie vast te blijven houden en daar ook een vinger over op de blijven steken van

‘Dames en heren, dit is belangrijk’. Maar er is misschien over een paar jaar iets veel belangrijkers wat we nu weg laten lopen. Het is eigenlijk een soortgelijke discussie als wat we over virusontwikkeling gehad hebben. Als we 10-15 jaar geleden naar het RIVM geluisterd hadden, dan waren we misschien veel meer voorbereid geweest op nieuwe virussen. Zo is het met veiligheid net zo. Als je het laat lopen en je kijkt alleen maar naar wat er aan de oppervlakte zichtbaar is, dan ben je dus niet problem-oriented. Want dan kom ik weer bij mijn oorspronkelijke visie toe. Dan ben je niet problem-oriented bezig. Dan ben je incident-oriented bezig in plaats van problem-oriented. En incident-oriented dat moet soms ook, maar laat het altijd vergezeld gaan met problem-oriented. Misschien mag ik nog één toevoeging doen, ik ben al helemaal bezig. Remkes was ooit Minister van Binnenlandse Zaken, en die had prestatieconvenanten gemaakt. En daar wordt veel op gespuugd door veel politiebazen. Ik vond het een zegen. Ik was toen districtchef in Enschede, ik heb daar ook wel met Remkes gesprekken over gehad, en ik vond het een zegen. Waarom? Omdat het een legitieme vraag was vanuit de samenleving van laat zien wat je doet en hoe je dat doet. Daar heb je op te antwoorden als ambtelijk apparaat. Daar heb je antwoord op te geven, daar heb je inzicht over te geven, dat heb je te doen. Maar, zei ik tegen mijn collega’s, mijn dienders, ik wil altijd zien waarom je het gedaan hebt. Met andere woorden: als wij, ik noem maar wat, vijftig verbalen voor rood licht moeten maken, die ga je maken. Maar ik wil nooit een proces-verbaal zien op een kruising waar nooit een aanrijding gebeurt. Ik chargeer nu een beetje, maar ik wil vooral proces-verbalen zien op een kruising waar aanrijdingen gebeuren. Waarom? Veiligheid is onze missie. Onze taak is om die veiligheid te doen, maar onze missie blijft veiligheid. Dus die taak moet altijd geplaatst worden in het perspectief van die missie, van je bestaansrecht. En dat is veiligheid. Dus dat is een ding dat ik cruciaal vind. Stel jezelf altijd de waarom vraag. Wat is je doel? Wat is de bedoeling van wat je doet? Laat dan de dingen die je doet plaatsen in het perspectief van die bedoeling.

Interviewer:: Duidelijk.

(Oud-) Districtchef – Politie Twente: De discussie over de regels rondom corona nu gaan wat mij betreft véél te veel over de regeltjes, maar de waarom vraag? De media laten nauwelijks zien hoe ziek mensen kunnen worden en wat het voor hun leven betekent. Nee het gaat over de regeltjes: wij mogen niet dit, wij mogen niet dat en de Kamer dit en de Kamer en het kabinet zo. Maar waarom was dat nou zo? En die vraag moet, vind ik ook in de politiek, veel meer aandacht krijgen.

Interviewer: Oké. Nou dan gaan we door. Voor mijn onderzoek ben ik hoofdzakelijk bezig met drie aspecten van het gebiedsgebonden politiewerk. Dat is allereerst decentralisatie, burgerbetrokkenheid en inderdaad zoals je al een paar keer gezegd hebt probleemgericht werken. Voor elk van die aspecten heb ik nog een paar vragen over de invloed die onderdelen van de reorganisatie mogelijk gehad kunnen hebben op de uitvoering van GGP. En het onderzoek wordt gedaan zowel in de context van Twente als Rotterdam. Dus ook grootstedelijk.

(Oud-) Districtchef – Politie Twente: Mooi.

Interviewer: Het eerste aspect wat ik dus wil bespreken is de decentralisatie. En eigenlijk heel concreet. Hoe is het gesteld met de lokale kennis van agenten in de wijk? En is dit naar uw idee verminderd of vermeerderd sinds de invoering van de Nationale Politie?

(Oud-) Districtchef – Politie Twente: Ja. Ik moet daar een beetje voorzichtig in zijn. Ik heb je mijn carrière geschetst. Als districtchef had ik daar veel meer zicht op, en de afgelopen jaren is dat wat minder geworden. Dus dat is een soort waarschuwing vooraf. Mijn indruk is dat wijkagenten nog steeds zeer gepassioneerd zijn, zeker in Twente, om hun werk te doen vanuit de integrale gedachte en vanuit de veiligheidsoverdracht en in samenwerking met partners. Dat zit zo in de genen, dat zijn toch generaties mensen die opgevoed zijn met een bepaalde filosofie. Neem mijzelf. Ik ben zelf in ’77 was ik

afgestudeerd aan de politieacademie, de officersopleiding van de Nederlandse politie. Dit boek [problem-oriented policing] was eigenlijk mijn Bijbel. Ik zit nu dat nog steeds te verkondigen en ik geloof daar ook echt in. Ik denk ook dat die wijkagenten in Twente, dat is zo'n belangrijk fundament, dat heb je niet in een generatie medewerkers afgebouwd. Als je dat al zou willen. De organisatie zegt dat ze dat wil, dat ze dat blijft willen. Maar de mensen die kiezen voor zo'n vak als wijkagent, die voelen dat ook. Die vinden dat ook en die hebben daar ook historisch besef bij. Die hebben daar ook perspectief bij. Dus mijn beeld is dat de kennis en betrokkenheid van de wijkagenten bij hun wijk, dat die nog steeds belangrijk is. Wat ik zie in de teams, en ik heb natuurlijk ook de laatste jaren veel in teams binnen de politie rondgelopen, is dat ook door de collega's die de rol van wijkagenten erkend wordt. Dat ze ook, en ik denk wel dat de kennis in het algemeen, en dan heb ik het nu even over andere collega's dan de wijkagenten, dat dat wel wat afgenomen is. Maar daar ben ik wel wat voorzigtiger op, maar dat is wel mijn indruk. Dat het zeker wat afgenomen is, ook door de druk op allerlei andere activiteiten, zoals openbare orde, mobiele eenheden bijvoorbeeld. Maar zoals ook de druk op het rechercheur werk, zoals ook de druk op allerlei handhaving en noodhulp ook. Noodhulp normen die dan niet gehaald worden waar burgemeesters helemaal op los gaan. Dat is ook weer zo'n dingetje. Gaat het over de cijfertjes of gaat het over wat er echt gebeurt, wat mensen beleven. Wat mensen voelen. Dat is eigenlijk, als je vraagt van is de kennis nog voldoende over wijken en buurten, dan is dat mijn antwoord. Kun je daar wat mee?

Interviewer: Zeker. Dan het volgende. Wie neemt voor de uitvoering van het politiewerk de belangrijke beslissingen? Wat is hierin de rol van basisteams en is die nog veranderd ook weer sinds die reorganisatie?

(Oud-) Districtchef – Politie Twente: Basisteams zijn veel groter geworden dan ze voor de reorganisatie waren, dus door die schaalvergroting is die aandacht voor wijken en buurten, ja gewoon minder geworden. Nog even terug. Waarom vind ik dat zo belangrijk? Ik woon nu, laat ik mezelf als voorbeeld noemen. Ik woon in een van de drie Enschedese Zuid-wijken. Enschede kent, ik weet niet of je Enschede kent, ja je woont er misschien.

Interviewer: Ja ik woon in Enschede.

(Oud-) Districtchef – Politie Twente: Oh je woont in Enschede. Al langer?

Interviewer: Vijf jaar nu.

(Oud-) Districtchef – Politie Twente: Oké. Enschede kent Enschede-Zuid, en daar zitten drie wijken: Helmerhoek, Wesselerbrink en Stroinkslanden. En de gemeente Enschede kijkt naar de stadsdelen, dus naar Enschede Zuid. Maar ik, als bewoner, als klant van de overheid, ik heb niks met Stroinkslanden. Dat is voor mij veel te ver weg. Dus als je mij aanspreekt op betrokkenheid bij de overheid. Dan voel ik betrokkenheid bij wat er in de Helmerhoek gebeurt. Of ze nou belang hechten bij wat er in Stroinkslanden gebeurt, dat is voor mij te ver van m'n bed. Dus daarom vind ik het ook zo belangrijk dat dit soort burgerbetrokkenheid ook op wijkniveau plaatsvindt. Dus dat ook wijkraden, maar ook stadsdeelmanagers dat die kijken naar het schaalniveau van de wijk en de buurt, en niet naar stadsdeelniveau. Je vraag ging over burgerbetrokkenheid hè?

Interviewer: Ja met name over het maken van de beslissingen in de uitvoering.

(Oud-) Districtchef – Politie Twente: Oh ja. Dat is een beetje een samenspel. Formeel is die verantwoordelijkheid bij de teamchef van de politie. Die doet dat echt in overleg met zijn driehoek. Praktisch, wat echt gebeurt, zie je dat wijkagenten, die hebben natuurlijk verbinding met woningcorporaties, met verslavingsinstellingen, met allerlei partijen en partners. Zo zie je dat dat

bottom-up top-down proces, dat dat wel meer en meer invloed krijgt op elkaar. Dat beïnvloedt elkaar meer en meer. Je spreekt ook met Rotterdam, dus het concept van rijker verantwoorden ken je vast al. In rijker verantwoorden wordt ook heel sterk gepleit door Jan Nap en zijn collega's om te zorgen dat je aan de voorkant elkaar al meeneemt in hoe zien die problemen eruit en hoe kun je daar nou het goede antwoord op geven, vooral in integraal perspectief. Formeel zijn de lijntjes top-down, is het de burgemeester die uiteindelijk over de veiligheid gaat, die legt verantwoording af aan de gemeenteraad, aan zijn raadscommissie openbare orde en veiligheid. Maar de meesten, ik denk zo'n tachtig procent van de burgemeesters, doet het natuurlijk in nauw samenspel met z'n driehoek. En zo komt vraag en aanbod bij elkaar. Maar ik vind de belangrijkste lijn dat je redeneert vanuit wat er in de wijken en buurten gebeurt. Vanuit verrichting zal ik maar zeggen. Waar veel mensen nog in blijven hangen is hoe zit de inrichting eruit. Dat zijn al die managers die goed opgeleid zijn, zoals jij binnenkort ook. Al die managers die kijken naar inrichting, maar het gaat uiteindelijk altijd over wat gebeurt er nou in de frontlijn? Wat gebeurt er in de samenleving? Wat gebeurt er in die contact tussen die wijkagent met z'n partners, met de burger? Dus dat is de spanning die er altijd in zit.

Interviewer: Dan nog even terugkomend op die burgemeester. Heeft de reorganisatie zijn, of haar in sommige gevallen, positie nog versterkt of verzwakt omtrent dat beslissingen nemen?

(Oud-) Districtchef – Politie Twente: Nou ik vind dat die verzwakt is. En ik vind het niet eens zo erg dat die formeel verzwakt is, maar wat ik merk ook in mijn contacten de laatste jaren met burgemeesters toen ik kwaliteit dienstverlening deed, was dat toen burgemeesters en vooral korpsbeheerders, de burgemeesters van de grote steden, toen die nog de beheers verantwoordelijkheid over de politie hadden – toen hadden ze ook de financiële en personele verantwoordelijkheid over de politie – toen hadden ze ook de plicht om die rol goed te vervullen en zicht echt te verdiepen in wat er nou binnen die politie omging. Formeel heeft die burgemeester nog steeds de verantwoordelijkheid voor die openbare orde en veiligheid, maar doordat die beheers verantwoordelijkheid er niet meer is, is de automatische reflex van de burgemeester om zich echt te verdiepen in wat er binnen die politie speelt, is veel kleiner. Is veel minder aanwezig. Dus daarmee vind ik dat die betrokkenheid van de burgemeesters uiteindelijk kleiner is geworden, omdat het makkelijker is voor hen om het te doen. Daarmee zetten ze zichzelf op afstand doordat ze zich minder verdiepen in wat er echt in het apparaat omgaat. Dat is bijvoorbeeld bij een brandweer heel anders. Want ik heb in die publiek-private samenwerkingsperiode van drie-en-een-half jaar in Twente, heb ik heel nauw samengewerkt ook met de brandweer, ook met de GGD, met de veiligheidsregio. En dan zie je dat burgemeesters zich veel meer zorgen maken over wat er in een brandweerkorps gebeurt dan bij de politie. Ja bij de politie zijn ze gezags-verantwoordelijk, en daar kunnen ze veel makkelijker afstand van houden en nemen. Daar worden ze ook veel minder het vuur aan de schenen gelegd, want over een deel gaan ze niet meer. Dat vind ik heel erg jammer.

Interviewer: Dan de volgende vraag: Heeft administratieve standaardisatie, zoals bijvoorbeeld het gebruik van smartphones buiten bij de wagen geleid tot meer aandacht voor zichtbaarheid en aanspreekbaarheid op straat?

(Oud-) Districtchef – Politie Twente: Ik denk – en ik weet dat ook wel – de smartphones en de hele digitalisering is zoals zich het nu ontwikkeld heeft, een voordeel. Politie mensen kunnen daardoor veel meer op straat doen, kunnen veel meer op straat nagaan. Ze hoeven niet op het bureau achter de computer te kruipen, maar dat kunnen ze allemaal direct wandelend waar dan ook doen. Daardoor is het ook minder nodig om die vier muren van een gebouw binnen te komen, en kunnen ze veel meer op straat zijn. Ik geloof ook echt dat dat ook echt gebeurt. Volgens mij zijn politiemensen meer op straat juist door die ondersteuning van die systemen en apparaten.

Interviewer: En is de aandacht voor zichtbaarheid en aanspreekbaarheid op straat in uw ogen dan ook toegenomen sinds de reorganisatie?

(Oud-) Districtchef – Politie Twente: Daar moet ik even over nadenken. Uhm. Dat weet ik niet, daar kan ik niet echt antwoord op geven. Kijk wat ik wel vind, is dat... Ja wat wilde ik zeggen? Het is wel een belangrijke vraag, dus ik denk er even beter over na. Nee dat is eigenlijk een ander perspectief. Wat ik wilde zeggen is dat als het gaat over samenwerken met mensen en partners, maar daar gaat deze vraag niet over. Dit gaat echt over zichtbaarheid op straat. Ik vind namelijk bij het samenwerken met partners dat doordat we nu de grootste organisatie in Nederland zijn geworden, de grootste werkgever in Nederland: de politie, is de verleiding natuurlijk heel groot om heel veel dingen gewoon zelf te kunnen regelen en klaarmaken. Dat gaat overigens onwaarschijnlijk perfect. Als je kijkt naar hoe de Nederlandse politie de digitaliseringsgebied internationaal enorme stappen gezet heeft en daar echt in de top drie van de internationale politie meeloopt. Twee jaar geleden was er ook nog een onderzoek onder andere van Maurice Punch dat de Nederlandse politie in de top tien van de wereld staat van politie qua kwaliteit, samen met de Scandinavische landen en Engeland. Dan mogen we in Nederland veel trotser zijn op onze politie dan we zijn. Doordat we zo groot zijn – want daar wilde ik eigenlijk naartoe – kunnen we heel veel dingen hartstikke goed doen, maar het heeft ook het nadeel dat we daardoor onze afhankelijkheid van onze partners veel minder groot geworden is. En mijn idee is als je meer afhankelijk van elkaar bent, dan ben je eerder geneigd om samen te werken. Die samenwerking is voor mij een heel belangrijk ding en vaak leidt dat de politie veel zelf kan toe van ‘Oh wat lastig die samenwerking we doen het zelf wel’. Dat vind ik erg jammer. Misschien is dat een ander punt uit je onderzoek maar ja.

Interviewer: We komen zo nog op de samenwerking dus daar komt zeker nog ruimte voor.

(Oud-) Districtchef – Politie Twente: Oké.

Interviewer: Hetgeen waar ik het nu over wil hebben is het tweede aspect in mijn onderzoek: de burgerbetrokkenheid. Dan als eerste de vraag: Hoe zou je de relatie tussen burgers en politie omschrijven? Is deze veranderd door de transitie naar de tien regionale eenheden in plaats van de vroegere 25 regio's?

(Oud-) Districtchef – Politie Twente: Relatie burger - politie. Voor de burger doet of we nou 25 regio's hebben of tien eenheden, doet er naar mijn gevoel voor de burger niet zoveel toe. De burger rekent de politie af op wat ze zien, wat ze ervan beleven. Veel mensen in Nederland hebben in hun leven misschien maar vier vijf zes keer contact met de politie. Tenminste echte dialoog zal ik dan maar zeggen. Of wel omdat ze een vraag hebben of bekeurd worden, dat ze aangehouden worden. Dus dat zijn maar heel weinig gevallen en weinig contactmomenten met de politie. Dus hoe kijkt de Nederlandse burger naar de politie? Dat komt door de media die ze zien, auto's die ze langs zien rijden, hoe dienders in de auto zitten, hoe ze op straat erbij lopen, en vooral het beeld wat in de media gecreëerd wordt. Dat is volgens mij de beleving van de burger over de politie in zijn algemeenheid. Ben ik netjes behandeld? Ben ik goed behandeld? Als het goed behandeld is, dan wordt dat meteen overal doorverteld. Als je een keer een slechte ervaring hebt met de politie want je aangifte is weer niet opgenomen, dat wordt meteen twintig keer doorverteld. Zo gaat het nou eenmaal, dat is gewoon marketing. Dat zijn marketingprincipes. Dus of die relatie tussen burger en politie voor de burger merkbaar veranderd is dat betwijfel ik. Het is wel zo dat in het algemeen maatschappelijk functioneren door digitalisering, door de digitale wereld, door meer afstandelijkheid. Kijk banken sluiten ook allerlei kantoren. Dus de benaderbaarheid van banken is ook afgenomen. Allerlei dienstverleners, die benaderbaarheid wordt minder. Zo is het bij de overheid ook, gemeentes hebben veel minder wijkkantoren meer over. ‘Doet u het maar digitaal’. Dat is in de beleving van een deel van de Nederlanders is dat heel prettig, maar er zijn ook heel veel Nederlanders die dat buitengewoon vervelend vinden. Zeker als ze met emotionele

vraagstukken zitten, en dat is toch waar je vaak voor bij de politie aankomt. Dus ik denk dat het meer komt, die veranderende relatie tussen burger en politie, door algemene maatschappelijke ontwikkelingen, dan door de reorganisatie.

Interviewer: Heeft die veranderende relatie dan nog invloed op de uitvoering van politietaken op lokaal niveau?

(Oud-) Districtchef – Politie Twente: Ja de politie gaat mee in die veranderingen, die ontwikkelingen. Ik vind het hartstikke goed, sterker nog, ik vind dat we eigenlijk vooruit, proactief, zouden moeten zijn, vooruit zouden moeten kijken van wat komt er op ons af. Dat gebeurt ook. Erik Akenboom heeft daar gelukkig hele goede, die hele strategie, vensters op de toekomst. Ken je dat?

Interviewer: Ja.

(Oud-) Districtchef – Politie Twente: Vensters op de toekomst is een heel mooie strategische oriëntatie van wat zijn de ontwikkelingen voor de komende vijf of tien jaar in de samenleving. Wat betekent dat nou voor veiligheid? Wat betekent dat voor onze partners? En wat betekent dat voor ons? Dus zo'n strategische oriëntatie is heel belangrijk, dus daar zijn we wel in mee bewogen. Nog even je vraag?

Interviewer: In hoeverre beïnvloedt die mogelijk veranderende relatie, die ontwikkeling, de uitvoering van politietaken op lokaal niveau?

(Oud-) Districtchef – Politie Twente: Volgens mij is dat meer de maatschappelijke ontwikkeling dan de organisatieontwikkeling. Dan kom ik weer bij dat punt van inrichten of verrichten. In kwaliteitstermen, is het natuurlijk de Nederlandse kwaliteit kent drie uitgangspunten: richten, inrichten, verrichten. Richten is eigenlijk je visie, je ontwikkelpunten op de lange termijn. Dat zijn eigenlijk die negen vensters, die strategieontwikkeling. Inrichten is van hoe we de organisatie ingericht hebben, dus van 25 regio's of tien eenheden, hoeveel teams. Verrichten is wat er in de frontlijn eigenlijk gebeurt. Mijn stelling is eigenlijk: we hebben als leiding van de Nederlandse politie, van heel veel organisaties trouwens, heel veel aandacht voor inrichting, maar we sluiten te weinig aan bij de verrichting. Vraag nou die wijkagent eens wat hij nodig heeft en help hem. Dat zit ook in dat principe van rijker verantwoord. Bemoedig je mensen in de frontline in plaats van aansturing. Dus bemoedig ze in de dingen die ze doen, want 70% van de dingen die ze doen, doen ze hartstikke goed. Mijn opdracht als districtchef was ook altijd: zorg dat ik ervoor moet zorgen dat zij de goede dingen nog beter kunnen doen. Dus zorg ook voor randvoorwaarden. De goede dingen heeft ook met visie te maken. En kunnen is ook weer randvoorwaarden. Dus dat ze geschikt zijn, toegerust zijn om dat te doen. Is dat voldoende antwoord op je vraag?

Interviewer: Ja hoor, zeker. Dan de volgende. In hoeverre lukt het om bestaande contacten met burgers te onderhouden en nieuwe aan te boren met het oog op maatschappelijke betrokkenheid?

(Oud-) Districtchef – Politie Twente: Ja, als je zegt lukt het? Dat is al een kwalitatieve vraag. Wanneer is lukt voldoende en wanneer is het onvoldoende? Dan is ook maar net hoe je kijkt. Er zullen mensen zijn die zeggen van ik ben van de week weer geïnterviewd door I&O research en ik heb mogen zeggen wat ik vind van de politie. Nou hartstikke goed. Burgers zullen dan denken van er wordt echt naar mij geluisterd. Er zullen ook mensen zijn die zeggen van ik ben door I&O research geïnterviewd, ze hadden weer een vinkenlijstje nodig. Dus het is maar net hoe mensen dat zelf beleven, dat is een enorm gevarieerd perspectief. Voor mij is de politiemonitor een belangrijke graadmeter. In de politiemonitor wordt kwantitatief en kwalitatief wordt gekeken, ook door I&O research van wat is de state of the art van dit moment van de kwaliteit van de politie en de betrokkenheid van de politie bij mij, bij burgers.

We hebben, dat is een van de dingen die ik de laatste paar jaren in Oost-Nederland gedaan heb, het concept van buitenspiegel. Ik weet niet of je daarvan gehoord hebt?

Interviewer: Nee.

(Oud-) Districtchef – Politie Twente: Buitenspiegel is een concept waarbij burgers worden uitgenodigd om nadat er bijvoorbeeld in hun wijk allerlei incidenten waren rondom, ik noem maar wat, jeugdoverlast. Om dan een soort kringgesprek te hebben met een aantal burgers, met wijkagenten, met een wijkcoördinator, met mensen van jeugdzorg, van het OM, van de gemeente algemeen, en op die manier samen te kijken van wat is hier nou gebeurd? Waar ben je als burger tevreden over? Dat wordt ook geregistreerd, dat gesprek. Wat hadden we anders kunnen doen? Waar ben je teleurgesteld over? Dat levert een enorme hoeveelheid kennis en inzicht op waardoor die kwalitatieve betrokkenheid van politiemensen met burgers, maar omgekeerd van burgers met politiemensen groter wordt. Want in zo'n proces, zo'n kringgesprek, luisteren dienders naar wat burgers vinden, maar burgers horen ook van dienders terug waar die dienders teleurgesteld over waren. Of waar die dienders wat verwacht hadden van burgers in de samenwerking. Wat er meteen ook gebeurd is dat de samenwerking van die partijen, die instanties, die formele instanties die ook aan tafel zitten, dat die ook van elkaar maar ook van de klant, de burger, horen van 'zo is het gegaan en dat was ons aandeel'. 'Maar ik van jeugdzorg had dat en dat verwacht van die wijkagent of jeugdagent, maar hij had dat en dat van mij verwacht'. Dus dat gesprek wordt op die manier geopend, vanuit problem-oriented. Vanuit het probleem of het incident wat er gebeurd is om dieper te komen van hoe kunnen we daar sterker in worden. Dat zijn een paar instrumenten, ik noemde politiemonitor, ik noemde je buitenspiegel om die samenwerking te versterken en te verbeteren. Mocht je meer willen weten over die buitenspiegel, dan kun je terecht bij Elze Wind van Politie Oost-Nederland. Die weet daar meer over. Als je daar meer over wilt weten dan kan ik je daar wel wat over sturen of contact leggen met je. Zou je dat willen of zeg je van nou dat is allemaal... want je hebt zo'n berg aan data.

Interviewer: Nee nee, klinkt goed. Ja hoor. Gaan we ondertussen wel even door naar de volgende vraag.

(Oud-) Districtchef – Politie Twente: Heel goed.

Interviewer: Is het operationeel leiderschap sinds de komst van de Nationale Politie naar uw indruk veranderd ten opzichte van het eerdere operationeel leiderschap? Dus dan heb ik het bijvoorbeeld over de afstand tussen managers en werknemers binnen de politieorganisatie.

(Oud-) Districtchef – Politie Twente: Onmiskenbaar. Er is een enorme hoeveelheid – ik zag laatst nog een keer een percentage maar ik geloof dat het is – iets van 15% van de leidinggevende laag weggehaald is in de nieuwe organisatie ten opzichte van de oude. Dus daarmee heb je ook veel minder managerial gedoe om het zo te zeggen. Daarmee worden sommige dingen lastiger hoor, het is niet altijd gemakkelijker. Maar je hebt wel veel minder fuss, veel minder bestuurlijke drukte. Je hebt minder bestuurlijke drukte. Dat is een mooi woord. Dat leidt er bijna automatisch toe dat de focus op de operatie groter wordt en dat je daarmee ook professionals in de frontlijn meer ruimte geeft zou ik bijna zeggen om hun ding te doen dan voorheen. De controledrang wordt daarmee ook kleiner, en dat is een heel groot goed.

Interviewer: Beïnvloedt dat dan ook nog de rol van burgers in de handhaving?

(Oud-) Districtchef – Politie Twente: Als je vraagt of dat ook werkelijk zo is. Kijk ik moet oppassen dat ik vanuit theorie denk en praat of dat ik praat vanuit wat er echt gebeurd. Ik denk ook echt dat wijkagenten ook meer ruimte hebben om zelf hun eigen ding te doen. Overigens denk ik ook dat het

risico er is dat ze minder gefaciliteerd worden. Dus wat ik net zei, mijn rol als districtchef te helpen de wijkagent de goede dingen nog beter te doen, dat als de wijkagent hulp nodig heeft dat dat soms ook lastiger wordt voor zijn leidinggevende.

Interviewer: Oké. Dan gaan we door naar het laatste aspect alweer: het probleemgericht werken. Hij is al een aantal keer naar voren gekomen. De eerste vraag die ik daarover heb is: Hoe beïnvloedt naar uw idee de groeiende fysieke afstand, dus de organisatorische centralisering, de samenwerkingen in het sociale domein sinds de komst van de Nationale Politie?

(Oud-) Districtchef – Politie Twente: Samenwerkingen sociale domein?

Interviewer: Ja.

(Oud-) Districtchef – Politie Twente: Ja. Fysieke afstand. Kun je nog een keer de vraag stellen?

Interviewer: Dus eigenlijk de invloed van de organisatorische centralisering op de samenwerkingen in het sociale domein op lokaal niveau sinds de komst van de Nationale Politie.

(Oud-) Districtchef – Politie Twente: Wat ik al zei, ik denk en ik vind dat die wijkagent daar nog steeds de belangrijkste functionaris is. En de jeugdagent en de zedenrechercheur en dat soort mensen die echt die samenwerkingen doen. Wat ik zie is dat ondersteunende processen, en dan heb ik het bijvoorbeeld over de operationele ondersteuning – intelligence -, dat die nog wel heel intern gericht zijn. Ik noem nu maar een voorbeeld, maar zo zijn er meer. Ook de hele financiële en de beleids- en beheers sectoren, die worden heel erg in hun eigen tunneltje zo zeg ik altijd maar, afgerekend op wat ze doen, terwijl ik vind dat iemand die op de afdeling financiën werkt, die levert een bijdrage aan wat die wijkagent aan jeugdproblemen oplevert. Dat is niet de beleving van veel mensen. Dus ik vind dat daar nog wel slagen te maken zijn. Dat was vroeger door de kleinschaligheid was dat door mensen elkaar kenden, was die nabijheid groter. En ik denk dat het nog wel, dat het ook wel een kwestie van tijd is. Dat het tijd nodig heeft, ook bij die ondersteunende clubs om dat besef binnen te laten dringen. Maar het is ook een kwestie van sturing en dat is vooral voor de operationeel ondersteunende clubs, dan heb ik het over planning, vooral over de intelligence clubs. Die zouden eigenlijk nog veel meer hun oor te luisteren moeten leggen op wat er in de uitvoering speelt. Ik hoorde daar laatst, ik heb nog steeds veel contacten met collega's, ook op het financieel gebied. Dan is het toch voor die intelligence clubs nog heel moeilijk om hun mindset daarop te richten, terwijl we er toch al vijftien jaar mee bezig zijn. Ja zo lang gaat daar overheen, voordat die cultuur ook echt veranderd is. Het is natuurlijk ook echt een cultuurvraagstuk, het is geen structuurvraagstuk maar een cultuurvraagstuk. En een sturings- en filosofievraagstuk.

Interviewer: Dan de volgende: heeft in uw ogen de politie als organisatie regelmatig contact met de lokale gemeenschap om hun problemen te definiëren?

(Oud-) Districtchef – Politie Twente: Ja. Ook dat is weer een kwaliteitsvraag. Wat is regelmatig genoeg? Ik denk dat dat ook heel erg verschilt. Daar zie je ook tussen teams, zie je enorme verschillen in. Dat is heel erg bepaald door de taakopvatting van wijkagenten, maar ook van teamchefs, ook van operationeel experts. Wat is nou mijn taakopvatting, want het vraagt gewoon actie van jezelf om die verbinding te maken. Dat zei ik ook daarstraks. Omdat we zo groot zijn als politie, is het zo verleidelijk om het maar zelf te doen want je kunt het allemaal wel zelf. We hebben al zoveel werk te doen, dus ieder contact met de buitenwereld maakt het alleen maar complexer. Dan moeten we weer extra dingen doen, dan moeten we weer overleggen met die en die en daar weer rekening mee houden. Dus het is ook gewoon niet makkelijk om die samenwerking iedere keer weer op te zoeken onder de druk die je al hebt om aan je primaire resultaatverantwoordelijkheid te voldoen. Dus de vraag is wanneer is genoeg

echt genoeg. En dat zal ook per gebied verschillen. Er zijn wijken en buurten, ook hier in Enschede, maar overal in Nederland, waarvan je zegt één keer per maand is meer dan genoeg. Maar er zullen wijken en buurten zijn waarvan je zegt hier zal toch iedere week even contact met elkaar hebben, want er speelt zoveel problematiek. Of het nou gaat over huiselijk geweld, of zeden of jeugd of noem maar op. Dus dat is heel erg maatwerk bepaald, punt één. Vraag bepaald. Punt twee: het hangt ook heel erg af van de filosofie en taakopvatting van teamchefs, operationeel experts en operationeel specialisten zoals wijkagenten.

Interviewer: Houden agenten zich primair bezig met reactieve of proactieve politietaken? En is dat nog veranderd sinds de reorganisatie?

(Oud-) Districtchef – Politie Twente: Kijk waarom komen mensen bij de politie? Die houden van de dynamiek, van de spanning, van de hectiek. Dus dat is van oudsher het spannende van het jongensboek dat politie heet. Dus dat is toch, en dat is altijd reactief. Dus dat zit vooraan in het hoofd van veel dienders. Meteen helpen, meteen er inspringen. Maar dat is ook de kwaliteit van de Nederlandse politie. Laten we ook even duidelijk zijn, dat is hartstikke nodig en hartstikke belangrijk. Als wij het allemaal maar laten gebeuren, dan doen we niet waar we voor aangesteld zijn. Dus dat is ook taak nummer één, dus dat is ook heel goed. En dan gaat het over de verhouding van wanneer is dat reactieve en proactieve nou nuttig en nodig. En ook dat zou ik ook in elkaars verband willen zien, en dat gebeurt ook te langer te meer hoor. Als je kijkt naar de coronademonstraties, heel actueel nu, dan kun je zeggen we zijn reactief want we moeten die demonstratie op het Museumplein vreedzaam laten verlopen. Als het niet vreedzaam verloopt, dan uit elkaar slaan. Maar we zijn inmiddels zo slim dat we zeggen van wacht even. Over een week komt daar weer een demonstratie, of misschien over een half jaar. Laten we eens even nadenken: wat vinden die mensen die daar demonstreren nou belangrijk en hoe kunnen we daarop inspelen. Wat kunnen we nou doen om te zorgen dat het zo vreedzaam mogelijk verloopt in de preventieve sfeer, in de verbindingssfeer? Maak verbinding met dat soort mensen. Dat deden we bijvoorbeeld in Haarlem in 1977'78. Toen hadden we krakersvraagstukken. Toen was het heel erg gebruikelijk dat die krakers er gewoon uit gemept werden. Wij zeiden, toen waren we bezig met wijkagenten concepten in Haarlem, laten we nou gewoon die wijkagent laten praten met die mensen. Want die mensen zijn gewoon mensen. Ik zeg wel eens: als je mensen behandelt als varkens, dan krijg je varkensgedrag terug. Dat geldt voor krakers, dat geldt voor voetbalsupporters, dus als je mensen nou het respect geeft en behandelt als mensen, en gewoon eens eerlijk serieus luistert naar wat ze willen en wat zij belangrijk vinden. Dan ben je nog niet meteen vriendjes, maar dan kun je een beetje snappen wat zij belangrijk vinden en dan kun je daaruit anticiperen en daarin meebewegen. Nou dat is eigenlijk ook problem-oriented, en dat gebeurt op het ogenblik op heel veel terreinen heel professioneel bij de Nederlandse politie. Dat gaat over terrorisme, dat gaat over openbare orde, dat gaat over verdovende middelen, dat gaat over van alles.

Interviewer: Dus die verhouding die trekt zich iets meer naar het proactieve toe?

(Oud-) Districtchef – Politie Twente: Ik denk dat we daarin enorm professioneler zijn geworden. Daar is inderdaad de Nationale Politie wel een zegen in geworden, want nu doe je het met z'n allen als één organisatie. Vroeger, ook in de tijd toen ik rechercheur was in de jaren negentig zeg maar, dan was het toch wel leuk als je beter was dan je collega van een paar regio's verderop. Dus er zat altijd een soort interne concurrentie. En concurrentie heeft wat goeds, want daarmee wil je beter zijn. Maar het heeft ook iets met strijd maken. Dat is zonde van de energie en dat is op het ogenblik veel minder volgens mij.

Interviewer: Dan de volgende: Vindt u dat administratieve regels het politiewerk belemmeren?

(Oud-) Districtchef – Politie Twente: Dat vind ik in het algemeen zeker. Kijk, ik zei zo straks, het gaat uiteindelijk om de bedoeling. Waarom doe je dingen? Ik had het over die aandacht in de corona voor regelgeving in plaats van waarom doe je het? Administratieve regelgeving, bureaucratie, want dat is eigenlijk zoals ik het vertaal. Administratieve regel is voor mij bureaucratie. Bureaucratie heeft een belangrijke functie om dingen ordelijk te laten verlopen, dat het gaat zoals je het wilde. Alleen daar zit een grens aan. Blijf altijd de menselijke maat hanteren. Dus zorg dat je niet alleen maar de regels belangrijker vindt dan de bedoeling. Klein voorbeeldje waar ik vanochtend zelf nog tegenaan liep. Ik vertelde je dat ik mijn huis verkoop. Ik heb een huis in Utrecht gekocht in een groot project met 45 andere woningen. Ik ben voorzitter geworden van die vereniging van eigenaren. Nou hadden we een nota van een advocaat die betaald moest worden door onze professionele beheersorganisatie, die zit aan die vereniging van eigenaren. En die nota hadden we vier weken geleden doorgestuurd naar dat bureau, dat beheersbureau. Eerst mijn penningmeester, die had dat gedaan. En toen kregen we een week later weer een appèl van dat advocatenkantoor, dus ik heb die nota ook gestuurd naar dat beheersbureau van ‘Jongens, betaal nu effe, want het is allemaal akkoord’. En toen een week later van ‘ja, nee dat kan nog niet’ want van alles. En ik kreeg vanochtend een mailtje van ‘Beste [naam geïnterviewde], die nota is nog niet geaccordeerd en wij kunnen niet tot betaling overgaan’. Ik heb drie mailtjes gestuurd naar jullie. Waarom konden ze niet tot betaling overgaan? Omdat ik geen vinkje had gezet in hun systeem. Dan wordt dus het systeem belangrijker dan de inhoud. Dat is waar het fout gaat en dat is bij de politie net zo. Of bij de overheid net zo. Kijk naar de belastingdienst, de toeslagenaffaire, dan is het systeem, de vinkjes, de regeltjes zijn belangrijker dan de waarom vraag, dan de bedoeling. Het is mijn waarneming, daarom vind ik het rapport van de commissie Van Dam hartstikke belangrijk, die menselijke maat moet terug. En ik denk overigens dat nu er ook maatschappelijke, niet alleen door de toeslagenaffaire, dat die maatschappelijke tendens gaat worden voor de komende tien jaar dat iedereen wel voelt dat die regelzucht en die afhankelijkheid van systemen en regeltjes en zo, dat dat doorgeslagen is. Ik denk dat die menselijke maat weer terugkomt. En dat moet ook.

Interviewer: En heeft de reorganisatie in uw ogen die regels wat verminderd?

(Oud-) Districtchef – Politie Twente: Nee, kijk hoe groter je wordt, hoe meer de behoefte aan bureaucratie je hebt. Dus ik denk dat die regelzucht, zeker in het begin, en dat is ook wel nodig geweest om die omslag te maken van 25 regio’s naar 1 Nationale politie. Dus daar was regelzucht voor nodig, dus dat is alleen maar enorm toegenomen, die regelzucht vanuit een soort controledrang. Wij zullen nu één Nationale Politie worden, wij hebben nu tien eenheden, dus alles wat afwijkt van de regeltjes dat moest meteen de kop in gedrukt worden. Daar heeft Gerard Bouwman heel veel energie op gezet, het streek mij wat tegen de haren in maar misschien was het ook echt nodig. Dat weet ik niet maar dat denk ik wel. Alleen, ik ben blij met Erik Akenboom die dat gekanteld heeft. Terug naar de bedoeling, terug naar de menselijke maat. Dat kost ook weer tien jaar voor je zover bent. En daarnaast vind ik ook dat het een soort maatschappelijke trend is geweest en nog steeds is. Waar we gewoon als 65.000 mensen in Nederland die de politie heten ook gewoon in meegaan en daarvan afhankelijk zijn.

Interviewer: Dan nog mijn laatste vraag: heeft u het gevoel dat er nu beter probleemgericht gewerkt kan worden dan voor de reorganisatie?

(Oud-) Districtchef – Politie Twente: Als het gaat om de kleine, maar wel heel belangrijke problemen, in wijken en buurten, denk ik niet dat de vorming van de Nationale Politie daar een belangrijke bijdrage aan heeft geleverd. Ik denk dat dat ook in de oude situatie, dat op wijk- en buurtniveau werken, dat dat wat mij betreft niet zoveel verschil maakt. Als het gaat over probleemgericht werken, bijvoorbeeld over verdovende middelen problematiek of over terrorisme en dat soort dingen. Dan is de Nationale Politie echt een zegen, en ook in internationaal perspectief. Terrorismen internationaal perspectief, en dan

redeneert vanuit de problem-oriented approach, dan is de nationalisering van de Nederlandse politie echt een zegen. Dus voor de grote internationale maatschappelijke problemen is dat echt een enorme sprong voorwaarts. Dat zie je ook in de cybercrime en dat soort dingen, dat hadden we echt niet zo ver zo snel kunnen doen als we nog 25 regio's waren geweest. Overigens was daar ook wel weer een andere oplossing voor gevonden, maar ik denk dat dat echt, ook als je kijkt naar het internationaal verband. Wij zijn 17 miljoen mensen, in Nederland. Als je de steden in de wereld noemt, als je Nederland als stad zou zien, dan zijn we de tiende stad in de wereld of zoiets. Want dan zijn er steden die veel groter zijn. Dat is dan de schaal van een stad. Dus waar hebben wij het over, over 25 gebiedjes waar we dan 25 regiootjes hadden, en nu 10 eenheidjes. Wij zijn eigenlijk één grote stad, dus het is maar op welke schaal je wilt kijken. Maar even terug: de problemen op wijk- en buurtniveau, het is mijn waarneming dat daar de vorming van de Nationale Politie niet veel invloed op gehad heeft, kijkend in de totale maatschappelijke ontwikkeling. Ook van andere organisaties. Maar als het gaat om de echte grote internationale vraagstukken, zoals terrorisme, verdovende middelen. Dat soort vraagstukken, bijvoorbeeld mensenhandel. Dan is de vorming van de Nationale Politie echt een zegen. Cybercrime. Echt een zegen.

Interviewer: Oké, duidelijk. Dat waren vanuit mijn kant in ieder geval de vragen, dus dan wil ik je in ieder geval hartelijk bedanken. Ik zal de opname nu even stoppen.

Appendix A.4: Interview with local government actor – Rotterdam

Transcript 22-03-2021 Online Microsoft Teams interview met geïnterviewde namens Gemeente Rotterdam

Interviewer: Dan is nu de opname gestart. Dan ga ik even voor de goede orde: het is 22 maart en ik spreek online met [naam geïnterviewde]. Dan heb ik nog een aantal huishoudelijke punten die nodig zijn om even te bespreken. Het interview wordt dus opgenomen, het gebruik van de opnames is natuurlijk conform de AVG, en wordt verwijderd na de afronding van de thesis. Antwoorden zullen geanonimiseerd worden tot op functie en organisatie niveau. Het interview is op vrijwillige basis. De antwoorden op vragen kunnen gebruikt worden voor mijn thesis, die getiteld is: 'The effects of the reorganization of the police force on Dutch community policing at a decentral level'. Ben je met dit alles akkoord?

Accounthouder veiligheid - Gemeente Rotterdam: Jawel mevrouw.

Interviewer: Nou, dat is helemaal top. Dan zou ik je allereerst willen vragen naar je functie en hoe deze zich verhoudt tot het politiebestedel.

Accounthouder veiligheid - Gemeente Rotterdam: Ik ben inmiddels net iets langer dan anderhalf jaar werkzaam als accounthouder veiligheid binnen de gemeente Rotterdam. Nou ja, dat is in principe echt alles op het gebied van veilig waar je aan kunt denken. Veel in afstemming met andere partijen zoals woningstichtingen en politie. Voordeel van mij is, daarom ben je denk ik ook bij mij terecht gekomen via mijn teamleider, is dat ik hiervoor bijna twintig jaar werkzaam ben geweest bij de politie, waarvan elf jaar als wijkagent en vervolgens nog bijna drie jaar als Operationeel Expert Wijkagent, dus heel veel met het gebiedsgebonden politie te maken heb gehad. Daar ook ontzettend de voordelen van heeft kunnen zien, en in die hoedanigheid ook weer vanuit mijn huidige functie, veel in afstemming met de wijkagenten en operationeel expert wijkagenten van de politie als het om veiligheidsissues in de wijk gaat.

Interviewer: Oké. En in hoeverre ben je dan bekend met de reorganisatie als gevolg van de Politiewet 2012? Dus wat zijn voor jou de belangrijkste ervaringen geweest met de vorming van die Nationale Politie?

Accounthouder veiligheid - Gemeente Rotterdam: Ja ik heb er zelf nog deel van uit mogen maken natuurlijk, ik heb het aan den lijve ondervonden. In 2000 was er ook een reorganisatie, of in 1999, exact weet ik het niet meer natuurlijk. Toen werden het gescheiden processen, toen was er ook heel veel om te doen. Ja, daar heb ik natuurlijk nooit geen ervaring mee gehad, alleen met deze laatste reorganisatie. Ja, wat je trouwens heel veel ziet bij reorganisaties natuurlijk. Dat doet veel op de werkvloer, en zo ook voor de gebiedsgebonden politie. Nou denk ik wel dat het misschien per basisteam zal verschillen natuurlijk, maar alleen in zo'n druk gebied als Feijenoord, heeft dat echt wel zijn effecten gehad. Wat je voor de reorganisatie zag, de processen waren gescheiden, de noodhulp deed de 112-meldingen, en je had natuurlijk een proces opsporing en een proces wijkpolitie. Het proces wijkpolitie is in mijn ogen, maar dat is ook omdat ik het zelf ben geweest en omdat ik er affiniteit mee heb, een hele belangrijke pilaar, omdat je echt in verbinding staat met de samenleving en echt de signalen vanuit de bewoners kunt ophalen. Om vanuit de bewoners en vanuit ondernemers, je bent veel in contact met jongeren, met de mensen in de wijk, en dat bracht heel veel voordelen met zich mee. En daarmee kun je criminaliteit, wat op dat moment speelt, als je je werk goed doet, dat wel te verstaan, kun je criminaliteit in een heel vroeg stadium signaleren en ook beperken denk ik.

Wat ik zag na de reorganisatie, is dat alles binnen het basisteam kwam, zijnde een stukje opsporing, de noodhulp, maar ook de wijkpolitie, en je zag toch - in ieder geval in basisteam Feijenoord of Rotterdam-Zuid, Rotterdam-Zuid is een ontzettend druk gebied met aantal meldingen, maar ook de ernst van de meldingen is bizar – zeker in het begin net na de reorganisatie, want toen waren er ontzettend veel schietpartijen, steekpartijen et cetera, is dat de nadruk ontzettend lag op het incidentgerichte werken. Dat ging eigenlijk ten koste van de gebiedsgebonden politie, en dat is gewoon ontzettend jammer. Je zag zelfs dat wijkagenten werden ingezet op de busjes om de meldingen te rijden. Een moord op een advocaat doet dan ook niet goed, dat is natuurlijk al verschrikkelijk, maar ook dat was een oorzaak dat de capaciteit binnen een basisteam nog verder werd uitgedund en dat wijkagenten hele andere taken kregen die eigenlijk niet tot hun takenpakket hoorden. Maar de bus die moest rijden, daar kwam het eigenlijk plat gezegd op neer. Dat snap ik aan de ene kant ook wel, maar dat ging wel ten koste van het gebiedsgebonden werken.

Dat is nu wel beter, dat wel, alleen wat je nu nog vaak ziet is dat wijkagenten combinaties vormen met andere wijkagenten, dat ze samen de wijk in gaan. Maar het is niet meer zoals vroeger dat ze eens een keertje met de hoofdagent of met een agent of met de studenten eigenlijk vrijwel elke dag, want ze zaten toch op dat wijkteam, dus je kon elke dag wel met een hoofdagent, agent of student de straat op, dat is nu niet zo vaak meer.

Interviewer: Oké. In hoeverre ben je dan zelf, het komt al een beetje naar voren, bekend met het concept van het gebiedsgebonden politiewerk? Als in wat zie jij als het belangrijkste kenmerk van het gebiedsgebonden werken?

Accounthouder veiligheid - Gemeente Rotterdam: Nou het contact met de bewoners. Kijk je krijgt al heel vroeg signalen, en je kon ook destijds met je wijkteam leden, kon je daar op inspelen. Je kon er bijvoorbeeld ook je rooster op afstemmen, door te zeggen “Oké, we hebben heel veel last van auto-inbraken of heel veel overlast van jeugdgroepen en die zitten niet tot elf uur 's avonds maar tot drie uur 's nachts”. Dan gaan we daar op anticiperen door daar vaker aanwezig te zijn. Je ziet dat dat nu veel en vele malen lastiger is, omdat er in de nachtelijke uren maar twee busjes rijden. Tuurlijk willen we wel

graag op die momenten in de wijk zijn als de bewoners daar om vragen, maar dat gaat niet qua capaciteit. En dat heeft er onder andere mee te maken dat er heel veel taken bij zijn gekomen.

Interviewer: Duidelijk.

Accounthouder veiligheid - Gemeente Rotterdam: Taken die binnen zo'n basisteam wel gedaan moeten worden.

Interviewer: Ja. Voor mijn onderzoek ben ik hoofdzakelijk bezig met drie aspecten van gebiedsgebonden politiewerk. Dat zijn decentralisatie, burgerbetrokkenheid en probleemgericht werken. Voor alle drie die aspecten heb ik een paar vragen over de invloed die stukken van de reorganisatie gehad kunnen hebben op die gedeeltes van het GGP. En nog even voor de volledige orde, het onderzoek wordt dus uitgevoerd in de context van zowel Rotterdam als Twente, dus grootstedelijk en wat minder grootstedelijk. Het eerste aspect is dus de decentralisatie. Hoe is het momenteel gesteld met de lokale kennis van agenten in de wijk? Is dat naar uw idee verminderd of vermeerderd sinds de invoering van de Nationale Politie?

Accounthouder veiligheid - Gemeente Rotterdam: Ik denk dat dat verminderd is. Dat heeft enkel en alleen te maken met hetgeen wat ik zojuist heb gezegd. Voor de reorganisatie had je gewoon een wijkteam en je kon met de wijkteamleden gewoon, let op: te voet – zeker bijvoorbeeld in Rotterdam-Zuid kan dat natuurlijk want het is niet zo'n heel groot gebied – de wijk in. Dus dan kwam je ook op punten waar je normaal met een busje of een auto gewoon langs rijdt, en waarbij heel veel collega's op dit moment niet weten dat die punten toegankelijk zijn, of dat daar overlast is, of dat je daar ook kunt komen. Dat had je vroeger met het wijkteam wel. Dan ging je gewoon lekker samen de wijk in op de voetjes, en je kon overal komen. Die kennis is er op dit moment niet, omdat de wijkagenten veelal alleen of samen met een collega wijkagent de straat op gaan. Die weten het wel allemaal te vinden, alleen de collega's op de busjes die krijgen dan bijvoorbeeld een werkopdracht, of dat ze op het binnenterrein even een kijkje willen gaan nemen, eigenlijk weten ze het binnenterrein geeneens te vinden. En als ze het wel weten te vinden, dan zie je dat ze de jongeren die daar bijvoorbeeld zitten – ik probeer het maar gewoon concreet te maken hoor – kennen ze niet. Kennen en gekend worden, dat is macht, zeker in het vroegere wijkteam.

Interviewer: Oké. Wie neemt voor de uitvoering van politiewerk de belangrijke beslissingen? Wat is hierin de rol van de basisteams en is dit veranderd sinds de reorganisatie?

Accounthouder veiligheid - Gemeente Rotterdam: Ja, er is natuurlijk wel een visie, maar ik denk dat er al wel heel veel is geschreven en gezegd dat die visie tot op heden niet helemaal uitkomt. Kijk, als je het echt over basisteam niveau hebt, dan is de persoon die de beslissingen neemt in basisteam Feijenoord bijvoorbeeld, dat is een OPCO. Je hebt een OE, daar zult u wel bekend mee zijn denk ik, Operationeel Expert, en je hebt de OE-W, of de WOE zoals wij hem noemen, de Operationeel Expert Wijkagent. Dat zijn de collega's, dat ben ik zelf ook geweest, die net iets boven de wijkagenten hangen en die zijn er voor bedoeld om die wijkagenten te coachen om het zo maar te zeggen. Die hebben nu de gebiedsverantwoordelijkheid gehad en die gebiedsverantwoordelijkheid lag vroeger bij de wijkteams. Het incident noodhulp had ook een chef, een ploeg chef om het zo te zeggen. Je ziet in ieder geval bij ons basisteam dat de kennis van het gebied bij de WOE wel aanwezig is, en dat bij de OE die kennis niet altijd even goed aanwezig is, en dat die ook minder affiniteit met het gebiedsgebonden werken heeft. Ook dat gaat uiteindelijk ten koste als het gaat om een stukje sturing van het gebiedsgebonden werken.

Interviewer: En vanuit bestuurlijk perspectief dan, heeft de reorganisatie de positie van de burgemeester in het nemen van beslissingen versterkt of verzwakt?

Accounthouder veiligheid - Gemeente Rotterdam: Ik denk niet dat daar veel verandering op is getreden wat mij betreft. Als er een beslissing wordt genomen, dan wordt en werd dat wel gedaan door de driehoek. Daar gaat het eigenlijk alleen om een stukje capaciteit verdeeld over de verschillende basisteams. Daar is in Rotterdam bijvoorbeeld best wel veel om te doen geweest, op de sterkteverdeling van verschillende basisteams. Als je het basisteam centrum en Delfshaven hebt, die hebben een formatie van 200-250 FTE. Basisteam Feijenoord heeft een formatie van 150 FTE. Nou heb je als het ware wel drie basisteams op Zuid, dat dan weer wel, alleen wat ik net zei, de hoeveelheid meldingen, alleen al op basisteam Zuid, was eigenlijk groter dan die op basisteam Delfshaven. Daarbij kwam ook nog eens dat de ernst van de meldingen – dus de prio 1, 2, 3, en 4 meldingen – dat basisteams op Zuid de meeste prio 1 en 2 meldingen hadden, veel meer dan basisteams Delfshaven en Centrum. Ook dat wil de capaciteit nog wel eens uitdunnen, want zulke ernstige meldingen doen het niet altijd goed zeg maar met de fysieke gesteldheid als je dat elke dag moet doen. Als je ergens een lintje staat op te ruimen naar aanleiding van een schietpartij, en je moet vervolgens weer naar een andere schietpartij, dat is Rotterdam-Zuid. Dat is nu wat minder, maar zo is het wel geweest, met name na de reorganisatie. Of dat toeval is, dat weet ik niet. Daar is door de verschillende wijkraden, Rotterdam kent wijkraden, die vertegenwoordigen een stukje gebied. Ben je daar mee bekend?

Interviewer: Ja.

Accounthouder veiligheid - Gemeente Rotterdam: Ja, die vertegenwoordigen de bewoners in dat stuk gebied, daar hebben de wijkraden op geageerd. Hoe kan het nu zo zijn dat de sterkte van basisteams in het Centrum en in Delfshaven veel hoger is dan de sterkte op Rotterdam-Zuid, ondanks de hoeveelheid meldingen? Daar is wel naar gekeken, daar kijkt de burgemeester ook naar natuurlijk, alleen het is maar net met welke cijfers je gaat goochelen zeg ik dan altijd maar. Kijk als je gaat kijken naar de sterkte inderdaad en je komt er op uit dat het aantal inwoners eigenlijk op het Centrum en Delfshaven meer wijkagenten lopen, ja dat kan. Dat klopt misschien ook wel, maar als de jaar de hoeveelheid meldingen en incidenten en ook de ernst, als je dat daar niet in meeneemt, dan krijg je toch nog een niet echt objectief beeld volgens mij.

Interviewer: Nee. Dan volgende vraag. Heeft administratieve standaardisatie, zoals het gebruik van smartphones om te zien of mensen bijvoorbeeld nog ergens gezocht worden, geleid tot meer aandacht voor zichtbaarheid en aanspreekbaarheid op straat? Is die aandacht voor zichtbaarheid en aanspreekbaarheid op straat toegenomen sinds de reorganisatie?

Accounthouder veiligheid - Gemeente Rotterdam: Ik denk dat we daar langzaam een inhaalslag in aan het maken zijn. Je zag: bij de reorganisatie kwam er van alles op je af, ook qua administratie, allerlei nieuwe dingen, nieuwe systemen. Hier is ook heel veel om te doen geweest natuurlijk, dat het nogal prijzig was et cetera, dat het niet goed werkte. Maar je ziet na drie à vier jaar, dat het nu toch wel beter gaat lopen en dat collega's er ook steeds beter en makkelijker in worden et cetera. Dat systemen aan elkaar worden geknoopt, dus dat informatie sneller beschikbaar is op straat, en dat is dan inderdaad toch wel makkelijker. Dus dat je op straat een mutatie kunt maken, en je bent klaar, dat is wel fijn. Maar het is niet fijn, als je er een collega naast hebt zitten die vervolgens de hele tijd op zijn scherm zit te kijken, want ik heb soms liever dat als ik een controle aan het uitvoeren was, dat hij mij in de gaten hield.

Interviewer: Ja, nee duidelijk. Dan zou ik graag door willen naar het aspect van de burgerbetrokkenheid. Hoe zou u de relatie tussen burgers en de politie omschrijven, en is deze veranderd door de transitie naar de regionale eenheden in plaats van de vroegere 25 regio's?

Accounthouder veiligheid - Gemeente Rotterdam: Nou ik denk dat je daar heel erg op moet passen, want nogmaals: je ziet vooral in het begin dat het vooral incident gericht was wat de klok sloeg. Dat gaat nu wel wat beter, maar ik vind het nog steeds niet zo goed als voor de reorganisatie. Toen stond de wijkpolitie veel meer in verbinding met de bewoners en konden ze veel meer informatie-gestuurd gewoon de wijk in. Dus ik denk dat ze daar wel wat terrein op verloren hebben. Dat kun je goed proberen te maken met allerlei Social Media en een Facebook pagina en noem maar op, dat kan, maar gewoon echt die gesprekken in de wijk, de kennis die je als wijkteam – dus niet alleen de wijkagenten maar ook van agenten en hoofdagenten haalt – dat was zo’n groot voordeel, daar hebben ze gewoon terrein op verloren. Dat maak je niet zo snel goed als dat je het verliest.

Interviewer: In hoeverre lukt het om bestaande contacten met burgers te onderhouden en nieuwe contacten aan te boren, als je kijkt naar de maatschappelijke betrokkenheid van burgers?

Accounthouder veiligheid - Gemeente Rotterdam: Ja ik denk dat dat nog wel voldoende gaat, maar dan komt het nu heel veel op de schouders van de wijkagenten terecht. Ik weet niet of dat ze daar evenveel tijd voor hebben gezien alle taakstellingen als weleer.

Interviewer: Oké. Is het operationeel leiderschap sinds de komst van de Nationale Politie naar uw indruk veranderd ten opzichte van het operationeel leiderschap ervoor? Dus de afstand tussen management en werknemers binnen de politieorganisatie?

Accounthouder veiligheid - Gemeente Rotterdam: Dat vind ik een lastige om te beantwoorden. Ik heb wel het idee dat het vroeger wat kleinere teams waren. Ook bij het incidentgericht proces, je had gewoon een team van vijftien medewerkers onder je, je draaide ook altijd diensten met diezelfde medewerkers, dus je bouwde echt wel een contact met ze op. Je ziet dat de chef van een bepaalde ploeg nu heel vaak ook niet met z’n eigen ploeg aan het werk is, dus dat maakt de afstand wel groter denk ik. Je loopt er niet meer zo makkelijk op af. Wij hadden vroeger wijkteam chefs, die zat ook X dagen op het bureau, en was ook wel chef van dienst bij het proces incidentgerichte gebeuren. Hij zat ook nog wel altijd twee of drie dagen op het bureau, en die zat op een bepaalde kamer en je kon die kamer altijd in lopen, je zegge doen, vertellen waar je mee zat, of dat er privé iets was et cetera. Die afstand is nu wel iets groter denk ik.

Interviewer: Wat voor rol spelen burgers hier dan door in de handhaving op lokaal niveau? Door die veranderende afstand?

Accounthouder veiligheid - Gemeente Rotterdam: Hoe bedoel je precies?

Interviewer: Nou is de rol van burgers in handhaving en uitvoering van politietaken op lokaal niveau bijvoorbeeld vergroot door de grotere afstand tussen management en werknemers? Ben je dan meer afhankelijk van burgers?

Accounthouder veiligheid - Gemeente Rotterdam: Nee dat zou ik niet zeggen, het waren voornamelijk de wijkagenten die contacten hadden in de wijk, bijvoorbeeld ook met de buurtpreventie groep en de buurt bestuurt groep et cetera. Dat is allemaal wel blijven lopen, en daar krijgen ze ook ontzettend de vrije hand in. Rotterdam is altijd heel zuinig geweest op hun wijkagenten. Dat hebben ze altijd heel keurig gedaan. Bijvoorbeeld op het moment dat ik wijkagent werd, moest ik al mijn neventaken laten vallen zoals de mobiele eenheid et cetera. Dat was nog niet in elke regio het geval. In Midden- en West-Brabant was dat bijvoorbeeld niet het geval, daar zat de wijkagent ook nog wel eens op een bus, of daar was een wijkteam+ variant. In Rotterdam was dat niet, de wijkagenten waren gewoon een heel erg belangrijke spil in de organisatie. En nu nog, op papier. Alleen, door uiteenlopende redenen, is het nu wat lastiger voor de wijkagenten. Maar de contacten met de buitenwereld, met de

buurtpreventie en de buurt bestuurt, die zijn er nog wel. Alleen ik kan mij zomaar voorstellen, gezien de brede taakstelling, dat ze niet meer zo intens zijn als weleer.

Interviewer: Oké. Dan het volgende aspect van het gebiedsgebonden politiewerk welke ik wilde bespreken was probleemgericht werken. Hoe beïnvloedt naar uw idee de groeiende fysieke afstand tussen burgers en politie, door de organisatorische centralisering, de samenwerkingen in het sociale domein sinds de komst van de Nationale Politie?

Accounthouder veiligheid - Gemeente Rotterdam: Ik vind het pittige vragen die je me allemaal stelt, haha. Nou ja kijk, wat ik op zich al probeerde te vertellen is dat als je een probleem hebt als wijkagent, dan ging je dat niet zelf oplossen. Je signaleerde, je maakt er wel deel van uit, je maakt misschien een plan van aanpak, niet al te moeilijk, en je ging aan de slag met je wijkteam leden. Dat was hartstikke makkelijk, en als daar proces opsporing voor nodig was, dan kon je die nog invliegen et cetera. Dan kon je het probleem daar bespreken. Wat je nu ziet, is dat je een probleem hebt als wijkagent, en je moet eerst je collega's gaan overtuigen, vooral van het incident gerichte gedeelte, om daar op te anticiperen. En dan heb je vervolgens te maken met collega's die de kennis van het gebied niet hebben, de locatie niet weten te vinden, de doelgroep niet kent. Dat maakt het wel een stuk lastiger om op te anticiperen.

Interviewer: Zou je daar ook nog een concreet voorbeeld bij hebben?

Accounthouder veiligheid - Gemeente Rotterdam: Ja. De wijkagent heeft een probleem van jongeren die tot laat in de nacht, zeg maar tot drie uur is dat, overlast genereren op het binnenterrein. De wijkagent is niet 24 uren in dienst, dus die moet bijvoorbeeld zijn collega's zo ver zien te krijgen om de locatie mee te nemen. Omdat er gebrek was aan capaciteit, om allerlei redenen, heb je in nachtelijke uren twee busjes rijden. Die zijn in eerste instantie om de incidenten weg te poetsen, de 112-meldingen. Daar kan het nog wel eens druk zijn, en daar komen die collega's – je kunt ze weliswaar een werkopdracht geven – daar komen ze niet aan toe. Daarmee ga je het probleem niet oplossen. Vroeger hadden als wijkteam, kon je daar wel dagelijks op anticiperen, want je had een late dienst, bijvoorbeeld op vrijdag of zaterdag, en dan nam je die overlast locaties mee uit je gebiedje. Dat is nu veel minder, want het gebied is nu veel groter geworden van het basisteam, en elke wijkagent komt wel zo met zijn problemen. Het is allemaal tot drie uur 's nachts, het is niet tot elf uur 's avonds, nee het is tot drie uur 's nachts. Het enige wat we na elf uur hadden rijden, waren twee busjes. En als er om twaalf uur een schietpartij is, dan zijn allebei die busjes bezet, en alle meldingen die dan komen, daar gaan er een heleboel niet van op worden gepakt. Dit is buiten de urgente natuurlijk, reanimatie wordt altijd wel opgepakt door een busje van een ander district, daar niet van. Maar een melding met minder prio, zoals een melding van overlast jongeren, die wordt niet opgepakt. Dan zien bewoners bijvoorbeeld ook: daar wordt niks aan gedaan.

Interviewer: Nee duidelijk. Dan de volgende vraag. Hij is al een paar keer naar voren gekomen, maar heeft de politie regelmatig contact met de lokale gemeenschap om hun problemen te definiëren? Dus om de problemen die echt in de gemeenschap spelen, dus houden agenten zich eigenlijk primair bezig met meer reactieve of proactieve politietaken? Dus zeg maar probleemdefinitie ten opzichte van incidentenbestrijding.

Accounthouder veiligheid - Gemeente Rotterdam: De wijkagenten, maar dan moet je wel een betrokken wijkagent hebben, dat is ook belangrijk natuurlijk. Maar dat is zo in elke organisatie, heb je een betrokken iemand, of heb je een betrokken speler in het veld staan te ja of te nee. Kortom, verdien je op een makkelijke manier geld of doe je er ook echt wat voor zeg ik altijd maar. Laten we van het goede uitgaan. Dan zie je dat er ook wel veel proactief werk wordt gedaan. Daar worden bijvoorbeeld, om ook een concreet voorbeeld te geven, daar worden wel eens bewonersavonden georganiseerd. Dat is dan bijvoorbeeld in samenspel met mij als accounthouder veiligheid bij de gemeente, om te kijken

van bijvoorbeeld ‘Hoe is het jaar 2020 verlopen? Wat zijn de cijfers? Wat hebben we gedaan? Wat gaan we doen?’ et cetera. Dus waar het kan proactief, en helaas, zoals bij de rellen in de Hillesluis van begin dit jaar, is het nog reactief. Je kunt niet alles voor zijn helaas.

Interviewer: Nee. Dan de volgende: Vind je dat de administratieve regels binnen de politie eigenlijk het uitvoeren van politietaken belemmeren? En heeft de reorganisatie in uw ogen die regels wat verminderd?

Accounthouder veiligheid - Gemeente Rotterdam: Ik denk dat nu ze meer bekend zijn met de verschillende processen, met de techniek et cetera, dat het wel makkelijker gaat worden. Daarvoor hoorde je het fenomeen ook heel vaak natuurlijk van ja ik heb het zo druk ik heb het zo druk.

--- Technische onderbreking ---

Interviewer: Er is denk ik een verbindingsprobleem op dit moment.

Accounthouder veiligheid - Gemeente Rotterdam: Ja ben ik weer, dan zal ik mijn cameraatje even uit laten.

Interviewer: Yes, prima.

Accounthouder veiligheid - Gemeente Rotterdam: Nee ik denk dat als ze nu bekend raken met het feit dat ze ook veel op straat kunnen afhandelen, dat dat allemaal wel rechtgetrokken wordt. Kijk daarvoor hoorde je ook wel van ik heb het zo druk ik heb het zo druk, maar het is ook een kwestie van planning heel vaak. En wat ik zag, vanaf het moment dat ik WOE ben geworden, is dat best wel veel collega's moeite hebben met een stukje planning. En dat ze daar nog best wel veel in konden groeien. Hoe zal ik het zeggen. Als je alles op één dag probeert te plannen, ook qua overleg vormen, dan voel je dat je bij elk overleg aanwezig moet zijn. Je moet dan ook niet komen met ‘Oh, daar is een workshop over omgaan met jeugd’, terwijl je in een moment zit dat je het hartstikke druk hebt. En je ziet dan wijkagenten toch naar die workshop gaan. Dat waren dan bijvoorbeeld voor mij de momenten dat je denkt ‘Ja, moet je dat nu wel doen?’. Nee dat zou ik dan juist niet doen, als je het druk hebt dan zou ik dat een keertje niet doen en gewoon lekker de wijk in gaan en zichtbaar zijn voor de bewoners. Dus een stukje planning dat was, en is misschien ook nog wel, een probleem bij een X aantal collega's.

Interviewer: Oké. Heb je het gevoel dat er nu beter probleemgericht kan worden gewerkt, door die verandering van administratieve regels?

Accounthouder veiligheid - Gemeente Rotterdam: Uhm, ja, weet ik niet. Ik denk dat je inmiddels wel merkt dat ik er een beetje negatief in zit. Nee ik had er meer van verwacht om heel eerlijk te zijn, van de robuuste basisteams.

Interviewer: Nou, duidelijk.

Accounthouder veiligheid - Gemeente Rotterdam: Nou ik had vroeger, als je kijkt naar een concreet voorbeeld, bij mij ging het heel vaak om draagkracht creëren. Als een collega van opsporing mij vroeg ‘Kun jij even een buurtonderzoekje doen in heel de straat?’, dan had ik daar ook wel eens geen zin in. Want het is niet het leukste werk, zeker niet op Rotterdam-Zuid, want daar is de sociale cohesie heel erg miniem. Dus meestal kwam er ook nog niks uit ook, uit zo'n buurtonderzoek. Daar moest je het meer van camerabeelden etc. uit de omgeving hebben. Maar ik deed het dan wel, want het gaf mij een stukje uh, dan kon ik de volgende keer ook iets aan hem of haar vragen. Ik deed ook wel eens samen zaken met opsporing, maar opsporing zat dus wel op een ander bureau. Dus je moest wel er fysiek naar toe. Nou is dat op Rotterdam-Zuid allemaal niet ver etc. Maar met zo'n inrichting van zo'n basisteam had ik iets van: nou weet je wat, ik moet nou de trap oplopen, en dan heb ik contact met die collega.

Dus dat zou toch wel veel makkelijker moeten zijn. En hetzelfde geldt voor de collega's die op de bus zitten. Die kan ik eindelijk nu een beetje aansturen, met mijn problemen van 'Rijd daar nou eens eventjes langs' of 'Ga daar eens even een kijkje nemen'. En dat is er eigenlijk allemaal niet van gekomen. En dat is wel beter gelukt in de afgelopen jaren, de afgelopen twee jaren, maar het is nog niet zoals ik het zelf graag zou zien. Waarom zie ik dat zo graag? Omdat ik zelf elf jaar wijkagent ben geweest, en dat ik ook echt heb gezien dat als het om kennen en gekend gaat, dat je heel veel informatie die organisatie in kunt brengen. En ook dat je op allerlei gebieden, als is het jongerenoverlast of criminaliteit of op terrorisme of weet ik het allemaal wat, dat je gewoon ontzettend veel informatie de wijk in bracht, omdat je het vertrouwen genoot van de bewoners in je wijk. De wijkagent, wat dat betreft, ze zagen wel van 'die zit bij de politie', maar hij is er ook om je te helpen. En als je dan uiteindelijk de stap hebt kunnen maken, en in het vertrouwen van de bewoners zit, dan krijg je zo ontzettend veel informatie. Dat wil je niet weten, dat moet je eigenlijk aan den lijve ondervonden hebben. Dan krijg je zoveel informatie, dat het soms wel niet aan het papier toevertrouwd kan worden. En dat was nou soms nog wel een dilemma.

Interviewer: Oké, helemaal duidelijk. Dit waren vanuit mijn kant de vragen. Ik weet niet of je zelf nog vragen hebt voor mij verder.

Accounthouder veiligheid - Gemeente Rotterdam: Nee, ik wil wel nog een ding zeggen en dat is dat ik ooit eens een stuk heb gelezen vanuit mijn studie. Dat stuk heet Politie in Verbinding, dat zegt je misschien ook wel iets. Dat vond ik echt een geweldig stuk om te lezen, te meer omdat daar openlijk in staat hoe belangrijk het is dat je als wijkagent in je wijk bent. En dat die verbinding met de samenleving zo ontzettend belangrijk is. En alles wat er in stond klopte, je kon het 1-op-1 overnemen want het klopte eigenlijk gewoon.

Interviewer: Nou dat is altijd mooi, als een stuk ook daadwerkelijk lijkt te kloppen, haha. Ik zal voor nu in ieder geval de opname gaan stoppen.

Appendix A.5: Interview with community officers – Rotterdam

Transcript 25-03-2021 Fysiek interview met twee geïnterviewden namens Politie Rotterdam.

Interviewer: Dan moet ik natuurlijk eerst nog even melden dat alles volgens de AVG gaat, dat ik alles verwijder, dat de antwoorden anoniem op functieniveau worden besproken. Het is op vrijwillige basis en wordt gebruikt voor mijn thesis. Zijn jullie daarmee akkoord?

Wijkagent A – Politie Rotterdam: Ja prima, daar zaten wij ook te wonderen. Kijk, de organisatie heeft altijd bij dit soort interviews vooraf bureau communicatie. Dat weet je zelf ook, daar heb je de Do's en de Don'ts. Dat hebben wij, dat heeft alle politie, dus ook Politie Nederland heeft een protocol district. We hebben ook een protocol. Daarom zei ik ook tegen [contactpersoon] van 'Joh, hoe ziet het eruit? In hoeverre wij dus, kijk de beleving van [Wijkagent B] en mij kan natuurlijk heel anders zijn dan, of anders geïnterpreteerd worden dan hoe de organisatie het gewild of op papier heeft gezet.

Interviewer: Nee het is gewoon met ethische toestemming. Mijn voorstel is getoetst bij de universiteit op ethisch gebied. Die is goedgekeurd, dus ethisch gezien mag ik dit onderzoek uitvoeren. En wordt alles dus ook anoniem meegenomen.

Wijkagent A – Politie Rotterdam: Ja, oké.

Interviewer: Dan zou ik jullie als eerste willen vragen naar de functie, zodat ik deze goed kan verwerken, en hoe deze in verband staat in het politiebestedel.

Wijkagent A – Politie Rotterdam: Ik ben [naam Wijkagent A] en ik ben de wijkagent in het centrum, met name deelgebied of zorggebied stadsdriehoek.

Wijkagent B – Politie Rotterdam: Ik ben ook wijkagent, we werken samen in hetzelfde gebied: stadsdriehoek. Dus hetzelfde verhaal eigenlijk.

Interviewer: Ja, het is ook wel duidelijk wat de plek is in het politiebestedel. Bij sommige functies is dat iets minder. En in hoeverre zijn jullie bekend met de reorganisatie van het politiebestedel door de Politiewet 2012?

Wijkagent B – Politie Rotterdam: Ik begrijp hem niet helemaal hoe je hem wil horen?

Interviewer: Wat is jullie belangrijkste ervaring geweest met de komst van die Nationale Politie?

Wijkagent B – Politie Rotterdam: Oké. Ik denk, in ieder geval voor mij, is dat wat anders zijn gaan werken en dat we in plaats van de diverse wijkteams en locaties in het gebied, zijn we naar één bureau gegaan, en als één team gaan werken. En dat is de grootste verandering denk ik.

Wijkagent A – Politie Rotterdam: Ja. Van decentraal naar centraal, dat is Politie Nederland de laatste reorganisatie. Is ook de bedoeling, zelfde wat [Wijkagent B] zegt. Vroeger van centraal-decentraal zijn we gegaan, en weer de reorganisaties zijn we terug naar centraal. Vanaf één plek werken zeg maar. Dat is het grote verschil op papier, en ook uiteindelijk in de uitvoering, dat we met z'n allen op één bureau zitten. Dus de bij-bureaus en de wijkbureaus, alles gesloten. Alles, noem maar op. Maar dat komt straks op je vervolgvragen.

Interviewer: Haha, ja. En in hoeverre zijn jullie bekend met het concept van gebiedsgebonden politiewerk? Dus wat zien jullie bijvoorbeeld als het belangrijkste kenmerk van het gebiedsgebonden werken?

Wijkagent B – Politie Rotterdam: Ik geef hem aan jou [Wijkagent A]

Wijkagent A – Politie Rotterdam: Ja oké, het belangrijkste. Gebiedsgebonden is dus met de wijkagent gericht in de wijk zijn. Zeg maar kennen en gekend worden, middels de speerpunten die samen met de gemeente zeg maar op papier is gezet. Middels de speerpunten, de focuspunten voor het district zeg maar. Dat is voor mij in ieder geval gebiedsgebonden werken. In de wijk waar jij verantwoordelijk, of zorggebied hebt, dat je daarin ook participeert met externe partners, interne partners. Dat komt straks wel. Dat je daarin gebiedsgebonden gerichte aanpak gaat doen. Dat is gebied, gebonden, en dan gaan werken. De letterlijke vertaling daarin.

Wijkagent B – Politie Rotterdam: Ja ik moest even je vraag ontleden, zodoende. Nou weet je, ik kan er niets aan toevoegen. Het is gewoon een zorggebied en inderdaad met je partners het werk doen.

Interviewer: In mijn onderzoek ben ik hoofdzakelijk bezig met drie aspecten van het gebiedsgebonden politiewerk. Dus dat is allereerst decentralisatie, het idee daar achter, burgerbetrokkenheid en probleemgericht werken. En voor alle aspecten heb ik inderdaad zoals je al zei een aantal vragen over bepaalde factoren van de reorganisatie die daar invloed op kunnen hebben. Nogmaals, dit onderzoek wordt gehouden in de context van zowel Twente als Rotterdam. En het eerste aspect is dan de decentralisatie. En om er eigenlijk meteen in te gaan is mijn vraag: hoe is het gesteld met de lokale kennis van de agenten in de wijk en is dat verminderd of vermeerderd sinds de komst van die Nationale Politie?

Wijkagent A – Politie Rotterdam: Je hebt ook een stuk op noodhulp. Ken jij dat [gevraagd aan Wijkagent B]? De vertaling van je functie wijkagent, dat je nu gericht in je zorggebied zit, en de jongens

die eigenlijk op noodhulp zitten, aangestuurd worden door de meldkamer. Dan krijg je de centraal-decentralisatie. Laat ik het zo zeggen, wij zijn wijkagenten. Dus wij zijn echt centraal bezig. Wij gaan niet meldingen van hier in Rotterdam-Zuid pakken, dat krijgen echt de noodhulp, bij ons echt de wagen, van aansturing door de meldkamer. Die heeft het beheer, in ieder geval de zeggenschap over de aantal wagens, en die stuurt dan ook aan. Die kan de jongens van het centrum ook sturen naar West, naar Oost. Dus voor die jongens is het soms heel lastig om plaatselijk bekendheid en betrokkenheid te hebben. Wij als wijkagenten hebben dus vanuit het centrale gevoel wel die betrokkenheid, want wij zijn echt wijkagent van een zorggebied. En daar gaan wij primair over. Dus kennen, gekend worden, we weten de straat, we weten de problematiek. De aanpak, de persoonsgerichte aanpak, probleemgericht aanpakken, interne en externe partners betrekken: dat komt er namelijk bij. En dat is dat is meer een stuk, een onderdeel, wat bij de wijkagenten thuishoort. Dus bij de agenten zit een stukje betrokkenheid, omdat wij ze besmetten met eigenlijk de hotspots die we hebben en de ondersteuning daarin vragen. Van 'Joh, neem het in je surveillance plan mee, let daar op'. Dus wij vragen dan capaciteit, maar daar tegenover regisseren wij zelf, als wijkagenten, problemen.

Wijkagent B – Politie Rotterdam: Ja ik denk, het grote verschil: Hoe leert een agent op de bus zijn gebied? Door de meldingen die die krijgt. Zij hebben iets van 'Oh, ik heb daar een melding gehad, nu weet ik die straat'. Wij zijn daar heel de dag. Wij gaan dan veel lopen, dat doen in het centrum natuurlijk veel agenten, in ieder geval wijkagenten. Die komen echt overal en die spreken iedereen en iedere straat. Die bus die pakt alleen die meldingen.

Wijkagent A – Politie Rotterdam: De melding die die krijgt.

Interviewer: En is dat dan nog 'erger', dat verschil in kennis sinds de komst van de Nationale Politie? Is dat een groter verschil?

Wijkagent A – Politie Rotterdam: Niet in kennen en kunnen in de zin van blauw vakmanschap zeg maar, wat de agent zou moeten doen. Maar wel de problemen, daar weten zij te weinig als ze zeg maar naar Zuid zouden moeten gaan. Dan ga je naar een adres toe, dan vraag je de informatie. Dan is het, als voorbeeld, huiselijk geweld. De wijkagent is vaak het meest op de hoogte van de problemen in de wijk. Maar de collega's worden daar naartoe gestuurd, en die weten misschien de helft van het probleem. En die moeten daar ook acteren.

Interviewer: Ja. Dan de volgende. Wie neemt voor de uitvoering van politietaken op lokaal niveau nou echt de belangrijke beslissingen? Wat is daarin de rol van bijvoorbeeld de basisteams? Ja en is dat veranderd sinds de reorganisatie?

Wijkagent A – Politie Rotterdam: Door, ja ik weet niet, anders vul je aan. Bij ons is dat heel plat. We hebben dan een districtschef, en er zit een basisteam. Zo is dat eigenlijk gemandateerd met de verantwoordelijkheid. Ik heb als wijkagent, regisseer ik de problemen in de wijk. Dan heb ik mijn rol en verantwoordelijkheid als wijkagent, maar heb ik overschrijdende problematiek waarvan ik denk van 'Hé, dat kan ik als wijkagent niet alleen'. Dan heb ik hulp, dan heb ik een analyse nodig. Dan ga ik dus naar de wijkagenten expert. Die kijkt dus probleemgericht met mij. Wat is het probleem? Wie heb je nodig? Is het überhaupt een probleem? Moeten we dat probleem inderdaad vaststellen als wel of geen probleem? Dus dat doe je eigenlijk met de expert, de wijkagenten expert. Wijkagent expert kan daarin ook capaciteit geven, ook personeel daarin doen. De teamleiding, dat is, die heeft eigenlijk de WOE, die heeft nog een laag level die daarin het probleem -. Wordt het echt een probleem, overschrijdend, en het gaat een politieke tint krijgen, ja het stadhuis is hiernaast. Die gaat ook een stukje meekijken naar grote impact hebbende incidenten.

Interviewer: En is de rol van burgemeesters daarin nog veranderd sinds de reorganisatie?

Wijkagent A – Politie Rotterdam: Nee, de burgemeester, ik heb er best een paar gekend. De een is veel meer betrokken in de gang van zaken, maar ik kan wel over de huidige praten, omdat ik best wel wat incidenten en zijn betrokkenheid heb meegemaakt. Dus je hoeft maar bij de burgemeester aan te kloppen op een bijeenkomst, en dan weet hij gelijk wat er is. Dus hij is best wel redelijk goed tot goed op de hoogte wat er in zijn gemeente gebeurt. Dus ik vind hem wel betrokken, ja.

Wijkagent B – Politie Rotterdam: Zeker, hij gaat mee met schouw lopen, hij gaat mee met buurtbesprekingen dus in die zin is het echt gewoon een goede.

Wijkagent A – Politie Rotterdam: Burgemeester op plan. Nu met de Covid niet, maar voor Covid had hij door heel gemeente Rotterdam, ging hij op locatie. Dan had hij gewoon spreekuur met de bewoners, ondernemers. Iedereen mocht komen, iedereen mocht zijn zegje doen en daar stond hij en daar staat hij ook voor open. En dat geeft de mensen ook het gevoel dat de politiek ook op lokaal niveau is, maar dat mensen ook de burgemeester kunnen zien. Die gaat ook net zo makkelijk een ijsje eten, is ook gewoon een mens. Mensen zien de gemeente als een gebouw, weet je. Maar daarbinnen heb je de burgemeesters, je hebt de wethouders en ambtenaren die daarin ook meedenken en actief. En ja we hebben de chef hier ook die een x aantal problemen ook wat zij vinden van 'Joh, dat gaat op andere level bij stadsbeheer of bij de coffeeshops beleid of noem maar op'. Op het moment dat wij als signaal aangeven indicators van 'dit gaat niet goed'. Dan is het ook zijn verantwoordelijkheid, bij evenementen, activiteiten, horeca en noem maar op, is het dat hij op zijn level gaat levelen met de partners van 'op die locatie gebeurt dit' en 'wat is het probleem en wat gaan we ermee doen?'. Het gezamenlijk optrekken voor het probleem.

Wijkagent B – Politie Rotterdam: En ik denk niet dat dat veranderd is voor of na de reorganisatie.

Wijkagent A – Politie Rotterdam: Nee. We spreken nog steeds de partners aan op verantwoordelijkheid.

Interviewer: Duidelijk. Heeft de administratieve standaardisatie, die onderdeel was van de reorganisatie, geleid tot meer aandacht voor zichtbaarheid en aanspreekbaarheid op straat?

Wijkagent B – Politie Rotterdam: Administratief, wat moet ik dan denken?

Interviewer: Bijvoorbeeld het gebruik van de smartphones, zodat niet alles op het kantoor of bureau hoeft.

Wijkagent A – Politie Rotterdam: Dat je met je MEOS de aangiftes kan opnemen en dat soort gedeelten.

Interviewer: Ja.

Wijkagent A – Politie Rotterdam: Bij mij heeft het niet afgenomen moet ik zeggen. Want wij hebben vaak als wijkagent persoonlijk contact. En dan hobbel je soms van de ene melding, naar de andere. Soms wil je effe door de wijk wandelen. Dan is het voor het taakbehoud voor mij zelf, van ik ga het verwerken aan het bureau. Als ik dat nu weerspiegel: ik heb gisteren avonddienst gehad. Ik moet nog mutatie van haar wijk [Wijkagent B] van zondag nog maken. Want we zitten nu met de Covid en ze willen ook niet dat je nu te lang op het bureau blijft hangen, en je wilt ook als je vrij bent de rust nemen voor je vrije tijd. Dus voor mij heeft het niet echt veel opgeleverd, dus ik maak er ook heel weinig gebruik van.

Wijkagent B – Politie Rotterdam: Ik zie voor de collega's van de noodhulp -

Wijkagent A – Politie Rotterdam: Van de noodhulp denk ik wel.

Wijkagent B – Politie Rotterdam: Absoluut wel, ja. Bijvoorbeeld een situatie van een inbraak of een diefstal van een auto, soms simpele zaken, dan kan je gelijk met die persoon gaan zitten met je telefoontje of wat dan ook, en die aangifte opnemen en dat is wel beter. En ook simpele meldingen afhandelen wordt gelijk op de bus gedaan via de telefoon en dan hoeft je niet opnieuw op het bureau weer te loggen. Dus dat is wel positief.

Wijkagent A – Politie Rotterdam: Dat is wel inderdaad in de MEOS.

Interviewer: En is er daardoor dan ook meer aandacht en tijd voor de zichtbaarheid en aanspreekbaarheid op straat?

Wijkagent B – Politie Rotterdam: In die zin, kijk de aangiftes die gelijk opgenomen worden, ik denk dat dat positief is in de zichtbaarheid. Want in plaats van dat ik zou zeggen hiervoor, zou ik zeggen 0900, u kunt een afspraak maken, u kunt aangifte doen. Oké nou en dan was het drie minuten. En nu gaan we toch zitten en doe ik het. Dus in die zin is het positief.

Wijkagent A – Politie Rotterdam: Positief. Door de mensen wordt het best wel gewaardeerd. Dus dat je de tijd neemt, en die doorverwijzing naar 0900 doet. En dat is de vraag, wanneer kan je dan weer aangifte doen. Want je maakt een afspraak, en soms kan je voor een inbraak misschien een week wachten. Ja en als je het slachtoffer bent dan wil je snel gehoord worden. Je wilt wel die nazorg hebben. Dan kan je door middel van de systemen die we hebben het ter plaatse afhandelen, waar je wel een stukje tevredenheid kunt krijgen van de burger.

Interviewer: Oké. Dan kunnen we door naar burgerbetrokkenheid. Hoe zouden jullie de relaties die er nu op het moment zijn tussen de burgers en de politie in zijn algemeenheid omschrijven, en is die ook veranderd door de transitie naar de tien regio's, waar dat er vroeger 25 waren?

Wijkagent B – Politie Rotterdam: Ja ik denk, de tien regio's durf ik zo even niet te zeggen. Maar het feit dat we natuurlijk weg zijn gegaan uit de wijken met de wijkteams, dat heeft denk ik een hele negatieve invloed op het contact met burgers en politie. Nu zien ze het busje rijden, en toen zagen ze altijd vier man per dienst in de wijk lopen. En lopen betekent contact. En dat is gewoon weg. En nu loopt er nog maar één agent in die wijk, en dat is de wijkagent. Kijk bijvoorbeeld in dit team zijn we ook heel hard bezig om de mensen uit de bus ook uit de bus te krijgen. Zet de bus neer en ga lopen een stuk, want dan maak je contact. Maar dat is heel lastig. Want die mensen op de bus hebben het gevoel 'Ik moet die 112-melding snel afhandelen als die binnenkomt, dus ik wil niet weg van die bus'. Dus ik denk dat dat wel een negatieve invloed heeft gehad.

Interviewer: Dus een beetje het procesmatige in de cultuur?

Wijkagent B – Politie Rotterdam: Ja, tweezijdig. Want dat is de ene helft inderdaad. De andere helft is natuurlijk dat, die wijkteams zijn weg. Mensen, collega's, die betrokkenheid hadden met de winkeliers en de ondernemers en noem maar op. Dat je dan zei 'Hoe is het vandaag?' en dan heb je een praatje. Dan krijg je vragen en dan kan je vragen beantwoorden. En dat is gewoon heel erg verminderd.

Wijkagent A – Politie Rotterdam: Zeker met ook het aantal mensen die je in dienst hebt. Voor de Covid idem dito. Dan heb je de frontlinie de minimale en de maximale sterkte van het personeel. Kijk vroeger had je het wijkbureau. Daar liep je als wijkagent, daar liepen ook de jongens als je overcapaciteit had van diensten. Zo bijvoorbeeld je bemant drie wagens, en de rest van de collega's gaan dan de wijken in. Dus vroeger had je wijkzorg, en dan had je noodhulp. Dat was echt een apart proces. Nu centraal, is alles bij mekaar gekomen en daarin is die splitsing gemaakt. Eigenlijk wijkzorg, gaat de wijkagent alleen over, en de noodhulp, overig personeel gaat daar over. Doordat je ook geen bij-bureaus hebt in de wijk, zie je dus dat oudere mensen die geen telefoon hebben, geen computer hebben, echt in de wijk

vroeger naar de buurthuizen of de politieposten gingen. Ze wisten dat daar de politie komt, of daar zit de politie in de wijk. Dat is ook beduidend minder geworden doordat alleen de wijkagent in de wijk nu wandelt.

Interviewer: Ja, nee duidelijk.

Wijkagent A – Politie Rotterdam: Dus dat is echt centraal en decentraal. Heel veel bewoners hebben zich ook, die waren heel verdrietig dat de wijkbureaus gesloten werden.

Interviewer: En hoe beïnvloedt die veranderende relatie dan de uitvoering van de politietaken?

Wijkagent B – Politie Rotterdam: Laat ik het zo zeggen dat collega's minder betrokken zijn bij het gebeuren in een wijk. Want ik zeg het zoals ze eerst naar buiten moesten en lopen en in contact komen, dat is dan effe het proces. We willen allemaal die boeven vangen, maar we hebben ook die andere kant. Zeker natuurlijk de jonge collega's die binnenkomen, leren ze nu alleen nog maar: 'we stappen op de bus en we rijden de meldingen'. Ook vanuit de organisatie krijgen ze niet meer mee van we hebben een wijkteam en we gaan de informatie halen. In plaats van nu alleen maar meldingen rijden.

Wijkagent A – Politie Rotterdam: En dat is een hele grote verandering ten opzichte van decentralisatie. Van de Politie Nederland, de mindset. Als ik er ben, wat wordt er dan verwacht? Als uiteindelijk gecoacht of richting wordt gegeven van joh, zoals [Wijkagent B] zei, zet die wagens stil. Als je een melding hebt, dan loop je naar je wagen. De jongens en meisjes die op de wagen zitten, die hebben de mindset van: 'Ik doe nu prio 1 en 2 meldingen, daar is de noodhulp voor'. Daar zit geen ruimte in voor stap de wagen uit en maak een rondje door de Koopgoot.

Interviewer: Nee precies. In hoeverre lukt het om bestaande contacten met burgers te onderhouden en nieuwe contacten aan te boren, als je kijkt naar de maatschappelijke betrokkenheid?

Wijkagent A – Politie Rotterdam: Dan heb je het een stukje over netwerken.

Wijkagent B – Politie Rotterdam: Ja, ik denk dat dat niet, voor onze functie dan, niet veranderd is. Want wij gaan net zo makkelijk naar buiten en we spreken mensen aan, en we lopen een winkel binnen. We lopen bij de ondernemer naar binnen en vragen van 'joh hoe gaat het vandaag?'. Dus dat is niet veranderd. De maatschappij staat in die zin van als jij de informatie komt halen, of jij begint het gesprek, dan is dat contact met ze goed.

Interviewer: Er zijn alleen dan dus minder mensen mee bezig?

Wijkagent B – Politie Rotterdam: Precies.

Wijkagent A – Politie Rotterdam: Waardoor je misschien iets minder informatie binnenhaalt.

Interviewer: Dan over het operationeel leiderschap. Is dat sinds de komst van de Nationale Politie naar jullie indruk veranderd, ten opzichte van hoe dat daarvoor was? Dus dan heb ik het bijvoorbeeld over de afstand tussen management en agenten.

Wijkagent A – Politie Rotterdam: Nou we zitten allemaal gelijkvloers.

Wijkagent B – Politie Rotterdam: Ja dat is. We zijn veel meer vriendjes geworden van elkaar.

Wijkagent A – Politie Rotterdam: Ja.

Wijkagent B – Politie Rotterdam: Het is iets waar ik moeite mee heb, maar dat is persoonlijk. Ik heb liever, ik vind een organisatie duidelijker als het duidelijk is wie welke rol heeft en een persoon heeft die ook zegt wat er moet gebeuren, dan dat we allemaal maar makkelijk bij elkaar naar binnen moeten

lopen, en problemen zo aan elkaar doorgeven. Dus ja, ik heb daar persoonlijk moeite mee, maar dat is echt persoonlijk. Uhm, het voorbeeld van dat ik als hoofdagente in een wijkteam zat, en dat mijn chef daar zij: ‘Luister, het gaat er niet om wat jullie willen, maar wij gaan vandaag allemaal schrijven voor fietsen op het trottoir, want daar is een probleem’, is dat nu groter geworden. Dat soort dingen worden niet meer gezegd. Er worden alleen dingen over het gebied gezegd, over wat er ongeveer verwacht wordt, want we moeten meer zelf initiatief nemen. Dan mis ik die echte duidelijkheid daarin.

Wijkagent A – Politie Rotterdam: De sturing in de werkafspraken?

Wijkagent B – Politie Rotterdam: Ja, daar mag van mij meer in gestuurd worden.

Wijkagent A – Politie Rotterdam: Sturing en coaching.

Wijkagent B – Politie Rotterdam: Ja, maar dat is misschien heel ouderwets, want alle opleidingen zijn tegenwoordig zelf initiatief nemen en zelfstandig.

Wijkagent A – Politie Rotterdam: Ja, zelfstandig en zelf verantwoordelijkheid. Voor in de bus zitten zeg maar. Vroeger werd het eigenlijk voor je uitgemaakt: we gaan dat doen. Dat is de richting, en dan moeten alle neuzen die kant uit. En nu zit er ruimte in om zelf over na te denken, zelf invulling te geven. Dat kan wel eens discussies met zich meebrengen.

Interviewer: Heeft dat dan nog invloed op de rol van burgers op lokaal niveau?

Wijkagent B – Politie Rotterdam: Het kan natuurlijk invloed hebben. Ik weet niet of het zo is, maar ik kan het me voorstellen. Wat we nu krijgen is, omdat het dan misschien iets minder duidelijk is, dat de ene bus met collega's zegt je mag hier wel fietsen, en die andere die zegt van het mag hier niet. Kijk er is dan wel een regel, maar de een ziet het door de vingers en de ander niet. Dat zou kunnen, maar daar heb ik geen cijfers of bewijs voor.

Interviewer: En naar je indruk?

Wijkagent B – Politie Rotterdam: Ik denk dat we dat nu meer hebben. Dat we minder... Kijk wij als wijkagenten worden nu gevraagd van probeer basisteam te motiveren om uit te stappen, met mensen contact te hebben. Dat soort dingen. Wat ik zie is dat de ene dag werkt ploeg A, en die vinden dit belangrijk, en de andere dag werkt ploeg B en die vindt dat eigenlijk niet zo belangrijk. Maar alle neuzen moeten weer dezelfde kant op, maar dat is met zo'n groot basisteam erg lastig.

Wijkagent A – Politie Rotterdam: Het is lastig daarin sturing te geven, welke kant op wij met z'n allen willen. Omdat er behoefte is aan duidelijkheid, en daarin is ook ruimte voor de collega's om zelf invulling te geven. Dat kan wel eens wat wrijving geven zeg maar. Dat je dat elke keer bij bepaalde ploegen die mindset terug moet halen van 'Joh, wijkzorg vergt een heel andere manier van denken dan wanneer je op noodhulp zit. Communicatie, contacten, contact maken, onderhouden, netwerken, weet je – wij stimuleren ook wel eens als je bijvoorbeeld een aangifte hebt opgenomen, of bij melding bent geweest. Dan hoeft niet altijd de wijkagent de nazorg te doen. Wij vinden het belangrijk om te weten wat er heeft plaatsgevonden, maar wij zeggen ook wel eens tegen collega's van 'Joh bel die mevrouw eens op, vraag eens hoe het met haar gaat'. Dan vinden ze dat heel raar, dan is het eerst van: 'Hoezo? Had de wijkagent geen tijd ofzo?'. Weet je, maar het is gewoon dat je daardoor dat je wel probeert de collega's ook van dat wijkzorg daar aandacht voor te hebben.

Interviewer: Dan het probleemgericht werken. Hoe beïnvloedt naar jullie idee de fysieke afstand, die wat groter is geworden tussen burgers en politie over het algemeen, de samenwerkingen in het sociale domein in jullie ogen?

Wijkagent A – Politie Rotterdam: Voor ons is die afstand niet zo groot.

Wijkagent B – Politie Rotterdam: En niet veranderd.

Wijkagent A – Politie Rotterdam: Bij ons is dat niet veranderd. Het gebied waar [Wijkagent B] zit, waar we nu zitten, op het bureau is al in de wijk. Dus voor ons is die stap niet zo groot in mijn ervaring.

Wijkagent B – Politie Rotterdam: Kijk ook voor collega's die net bijvoorbeeld aan de waterkant zitten, dat is dan iets verder. Die pakken desnoods de auto en dan gaan ze die wijk in. Of ze nou van het bureau die wijk in stappen of uit de auto, dat maakt voor onze functie niet uit.

Interviewer: Maar zien jullie verder nog veranderingen in de samenwerkingen in het sociale domein?

Wijkagent B – Politie Rotterdam: Qua verschil denk ik dan.

Wijkagent A – Politie Rotterdam: De ene wijk is wel veel, daar is de burgerparticipatie wat actiever, die zijn altijd georganiseerd geweest in een clubhuis. Of bepaalde wijken hebben dan Tante Sjaan die hebben Ome Joop. Die heb je in de wijken, die heb je altijd gehad in sommige wijken. En straten en gebieden, waar mensen eigenlijk niet zitten te wachten op politie. Een gedeelte waar heel veel appartementen, dure flats en appartementen, zijn. Die mensen gaan naar hun werk toe, stappen van de garage in de auto, en die komen terug van hun werk in de garage en die gaan hun appartement weer in. En de buitenwereld, de woonomgeving, daar zijn ze soms niet betrokken. Maar dat heeft ook te maken met in welke wijk je zit en de fysieke indeling van die wijk, van de betrokkenheid van burgers. Sociale cohesie is bij de ene wijk, de ene straat, veel actiever aanwezig dan in andere wijken.

Wijkagent B – Politie Rotterdam: Zeg maar dat verschil met voor en na? Is dat hetzelfde?

Wijkagent A – Politie Rotterdam: Ja dat is afhankelijk. Zit je zeg maar in een woonwijk met laagbouw, veel multiculturele samenstelling en lagere inkomsten, veel kinderen, verstedelijking. Dan zit er andere problematiek waardoor de mensen soms veel meer betrokken zijn naar elkaar toe in de sociale cohesie. Neem je zeg maar Oude Haven, of mijn gebied. Daar heb je van die appartementen. Dan moeten wij ze eigenlijk bellen als er een melding is. Dan heb je pas contact, want het is heel lastig om die twintig etages drie minuten gesprekken. Dan kijken die mensen je aan van wat kom je doen. Dus de vraag en behoefte: mensen kijken heel anders tegen sociale cohesie en ons kent ons. Dat vinden ze absoluut niet belangrijk.

Interviewer: En met welke regelmaat hebben jullie regelmaat met die lokale gemeenschap om ook echt hun problemen te definiëren en die in kaart te kunnen brengen?

Wijkagent A – Politie Rotterdam: Het moment dat we in de wijk zijn.

Wijkagent B – Politie Rotterdam: In die zin iedere dag wil ik ook zeggen.

Wijkagent A – Politie Rotterdam: Iedere dag, ja! Het kan ook zijn voor bewoners die je niet kent, maar dat via de externe partner het probleem ook binnen kan komen. Dus het is niet altijd vanuit de burgers die soms problemen geven. Maar goh joh een van de problemen kan zijn dat je in de wijk loopt en dat de buurvrouw of een van de bewoners die je niet kent zegt van 'Ja ik wil het niet zeggen hoor, maar ik maak me toch heel veel zorgen om die en die mevrouw van die en die huisnummer. Volgens mij is die mevrouw alleen'. Je weet wel, veroudering, vergrijzing, eenzaamheid. Zij legt het wel neer, want ze weet ook niet waar ze met het probleem naartoe moet. Dus ja, politie is een container, dump er maar in en dan kijken we wat eruit komt. En dan gaan wij als wijkagenten toch even research doen. We gaan toch even bij die mensen thuis, toch even controleren, en dan vervolgens kun je de geschikte zorg activeren. Van joh ik heb een geval van vergrijzing van mevrouw, vereenzaming of noem maar op.

Want die krijg je ook, met vergrijzing te maken. Dan is dat even een probleem waarvan ik denk: het is wel handig als je door de wijk wandelt, en dat ze de wijkagent durven aan te spreken. Het eerste wat ze vragen, nu zijn we wat bekender geworden doordat we in de krant hebben gestaan. Maar de mensen ook gelijk vragen, omdat je door de wijk loopt, van: bent u de wijkagent? Dus het vertrouwen in de wijkagent is wel een beetje ingeburgerd.

Wijkagent B – Politie Rotterdam: Die is groter dan die van de collega's op de bus, ja.

Wijkagent A – Politie Rotterdam: Het eerste wat collega's ook vragen is of het er al met de wijkagent over gehad is. Ik zal ook aan de wijkagent doorgeven, en de burgers zelf die vragen ook van: 'Joh, ik heb dat en dat'. Heel snel valt het woordje wijkagent, begrijp ik in wijkproblematiek.

Interviewer: Oké. Houden jullie je primair bezig met proactieve of reactieve politietaken?

Wijkagent B – Politie Rotterdam: Ja alle twee wel. Ik denk alle twee, vul me aan als het niet zo is. Kijk als ik op dienst kom, dan ga ik kijken wat er is gebeurd en daar ga ik nog een keer langs, nog een keer een gesprekje voeren, iets regelen via een woningbouwvereniging of weet ik veel wat. Dus die kant, maar het is ook dat ik alweer denk van het wordt zomer, het gaat weer druk worden op de Meent. We krijgen bepaalde problematiek daar in het verkeer. Daar ga ik nu al mee bezig. Want je ziet heel veel in het centrum dat ieder jaar dezelfde problematiek opkomt. Het wordt mooi weer: de parken stromen vol, de daklozen liggen buiten. Dus daar zijn we zeker dan ook vooraf mee aan het werk. Zo denk ik alle twee wel.

Wijkagent A – Politie Rotterdam: Ja je hebt van die mooi weer fenomenen zoals wij dat noemen of slecht weer fenomeen. Daarin zit je sowieso al vooruitdenkend. Straks gaat het mooi weer worden, wat gaan we doen. We gaan dan ook de partner vast prikkelen om mee te denken. Want je ziet ook vaak dus de politie, dat hoewel wij niet hoeven te regisseren, dat wij dat wel heel snel doen. Omdat je ook het gevoel hebt dat wanneer je het niet doet, dat het dan ook niet gebeurt. En de externe partners hebben ook zoiets van als de politie het doet, voelen ze zich ook verplicht om zich aan te haken.

Wijkagent B – Politie Rotterdam: Ja dat ja.

Wijkagent A – Politie Rotterdam: Dat merk ik wel. Wij bewonen een corporatie, gemeente, noem maar op. Op het moment dat de politie, de wijkagent, er is, dan heeft dat een bepaalde dimensie. Daar zit een bepaalde kracht, een stukje dwang. Dat de mensen denken van 'Oh ja, we moeten er wel zijn want de politie is er. De wijkagent is er'. Dus daar zit en drang en dwang gevoel achter.

Interviewer: En is die verhouding tussen proactief en reactief werken nog veranderd sinds de reorganisatie?

Wijkagent A – Politie Rotterdam: Nee volgens mij niet.

Wijkagent B – Politie Rotterdam: Ik deed dit werk niet toen, dus dat kan ik niet zeggen.

Wijkagent A – Politie Rotterdam: Het heeft nogmaals ook te maken met de wijken. Die zijn nu aan het oppimpen. De appartementen, die gaan allemaal omhoog naar hoge flats. Dus dat heeft ook te maken met wat op je pad komt. Dus soms ga je vooruitwerken omdat de nachtopvang er al is maar je weet ik heb een park. Ik heb negentig daklozen, die gaan zo meteen niet in de nachtopvang. Die willen buiten slapen, met andere problematiek eromheen. Daar tegenover heb je dus de hele wijk, waar je toevallig al een plan voor gemaakt had, er ineens helemaal anders uit gaat zien.

Interviewer: Vinden jullie dat jullie belemmerd worden door de administratieve rompslomp?

Wijkagent B – Politie Rotterdam: Nou, haha. Weet je, om een voorbeeld te geven. Ik zie, zelf ben je dan bezig met een stukje ondermijning of drugsbanden en dan. Dan komt er een hennepteam en die vinden in een woning een kwekerij. Vervolgens zit ik een halve dag een rapportage te schrijven naar de burgemeester van het sluiten van zo'n woning. En die halve dag had ik liever buiten gelopen en dingen gedaan. Dus in die zin, ja. Kijk het hoort er wel een stuk bij dat ik iedere dag vast leg wat ik gezien of gehoord heb. Dat vind ik wel oké, maar de extraatjes zoals bijvoorbeeld rapportages schrijven, dat hoeft van mij niet.

Interviewer: En is die administratieve rompslomp dan groter of kleiner geworden sinds de reorganisatie?

Wijkagent A – Politie Rotterdam: Voor mij is het, ik zit net twee jaar in een nieuwe wijk. Ook ik vind dat het best wel hoog is. Als ik zeg bijvoorbeeld dat ik haar [red. Wijkagent B] administratie van zondag [interview afgenomen op donderdag] van de demonstratie, dat ik die nog op papier moet zetten. Je zit nu met de Covid controle, dus alles komt op je af. Je mailbox slibt ook dicht met verzoeken. We hebben ook een zorgende taak. Dat klinkt heel lullig, daar zijn wij niet voor. Want op het moment dat de locatiemanager van Leger Des Heils iets wil weten. Collega's, de andere gemeentes, districten, die willen bij mensen die bij ons ingeschreven staan – want we hebben ook gemeentelijke postadressen – van huiselijk geweld moeten horen. We moeten stopgesprekken voeren, ambtelijke stukken moeten uitgereikt worden. Daar ben je mee bezig, en soms moeten wij ook wel registreren omdat dat het begin van een dossier kan zijn.

Wijkagent B – Politie Rotterdam: En ik denk ook dat de organisatie iets platter is geworden. Daardoor dat er ook vanuit de WOE's makkelijker gezegd wordt, om maar een voorbeeld te geven van 'schrijf jij die rapportage maar'. Want het is in jouw wijk, dat en dat gevonden. Die taak lag eerst bij hun, maar omdat we nu allemaal een beetje een zijn, komt het toch op ons bordje.

Wijkagent A – Politie Rotterdam: En een bestuurlijke rapportage naar de burgemeester toe, betekent dat je alle registraties moet gaan lezen, voordat je dat in een verslag met bijlages moet doen, want de burgemeester moet naar aanleiding van jouw verslag een beslissing nemen. Dus je moet dat wel goed doen zeg maar. Dat kan via administratie. Maar iedere dag die wij buiten zijn, halen wij informatie van buiten naar binnen toe. En dat moet gewoon op papier komen. Het kan niet in mijn zakboekje blijven.

Interviewer: En beïnvloedt dat dan nog de mogelijkheid om probleemgericht te werken? Heb je nu betere mogelijkheden om dat te doen? Of juist slechtere mogelijkheden?

Wijkagent A – Politie Rotterdam: Nou volgens mij hebben we soms wel bij echt overschrijdende problemen, waar de wijkagenten-expert ermee aan de slag moeten, daar hebben we ook een ondersteunende dienst, RIO, die levert dan ook. Ik hoef geen cijfers te noemen, maar ik kan wel een verzoek daar neer zetten van 'zou je met de aantal inbraken van de afgelopen drie maanden kunnen aanleveren met dag datum tijdstip en noem maar op. Zij kan me dan ook aanleveren welke verdachte in aanmerking is geweest, hebben we überhaupt iemand aangehouden. Dus we hebben wel ondersteuning, maar uiteindelijk moet je er wel zelf voor gaan zitten, want het is eigenlijk mijn probleem. En dan moet je gaan regisseren en dan moet je gaan kijken of er iemand van de noodhulp dienst is die affiniteit heeft en het leuk vindt om met mij die problemen op te pakken. Een van de goede voorbeelden is van bij de Parkkade. We zitten nu ook met de avondklok, om negen uur moet het daar helemaal rustig zijn. Maar omdat in Rotterdam-Zuid alles gesloten is, komt alles hier naartoe. Zij behoren 's avonds tussen half acht en kwart voor negen, dan staan er zo tussen de vijftig en honderd auto's bij de Parkkade. Dus dat betekent dat er wel enige vorm van toezicht en zorg en noem maar op. Ik ben ook wel eens vrij,

[Wijkagent B] is ook af en toe vrij. Maar die problemen die zijn er, dus je moet het wel kunnen delegeren dat iemand wel zorgt dat er dus aandacht is voor de problemen.

Wijkagent B – Politie Rotterdam: Wat was je vraag ook alweer?

Interviewer: Heb je het gevoel dat je nu beter of minder goed probleemgericht kan werken?

Wijkagent B – Politie Rotterdam: Ik denk dat het in die zin iets lastiger is geworden omdat je minder collega's in de wijk hebt die betrokken zijn.

Interviewer: Oké, dat waren mijn vragen. Dus dan wil ik jullie bedanken en dan zal ik de opname even stoppen.

Appendix A.6: Interview with team chief of police – Rotterdam

Transcript 25-03-2021 Fysiek interview met geïnterviewde namens Politie Rotterdam.

Interviewer: Nog even voor de goede orde. Het interview wordt opgenomen, de opname wordt natuurlijk allemaal AVG proof gebruikt. De antwoorden worden geanonimiseerd tot functieniveau. Het is op vrijwillige basis, en kan gebruikt worden voor mijn thesis. Dat is allemaal oké?

Teamchef arrestantentaken – Politie Rotterdam: Dat is bekend.

Interviewer: Dan is het goed. Dan zou ik je allereerst willen vragen naar je functie en hoe die zich verhoudt in het politiebestedel.

Teamchef arrestantentaken – Politie Rotterdam: Momenteel ben ik teamchef van arrestantentaken. Dat doe ik nu een jaartje, daarvoor heb ik een jaartje bij PDC gezeten. Daarvoor ben ik vier jaar teamchef geweest op het basisteam IJsselland, en daarvoor zes jaar hoofd wijkpolitie op Rotterdam-Zuid.

Interviewer: Oké. De volgende vraag is: In hoeverre ben je bekend met de reorganisatie van de politie van Politiewet 2012?

Teamchef arrestantentaken – Politie Rotterdam: Ik heb er een stuk of vier meegemaakt in de loop der jaren.

Interviewer: Het betreft nu dan specifiek die als gevolg van Politiewet 2012, naar de Nationale Politie toe. Maar daar ben je dus wel bekend mee?

Teamchef arrestantentaken – Politie Rotterdam: Ik heb hem aan den lijve ondervonden, om het zo maar te noemen.

Interviewer: En wat is dan je belangrijkste ervaring geweest met de vorming van die Nationale Politie?

Teamchef arrestantentaken – Politie Rotterdam: Nou dat er uiteindelijk eigenlijk een paar dingen door elkaar zijn gaan lopen. Aan de ene kant had je het landelijk functiehuis, waardoor ze eigenlijk de politieorganisatie wat platter wilden maken. Minder functies, meer gekoppeld. En vervolgens kreeg je de reorganisatie naar de Nationale Politie. Vanuit politieke druk werd die Nationale Politie eigenlijk wat sneller opgeschoven, en het landelijk functiehuis was minder belangrijk. Dat heeft denk ik wel heel veel gedoe opgeleverd. Dus als je zou zeggen 'Hoe kijk je bij de landelijke politie tegen de vorming?' dan had ik gezegd van 'Joh had gewacht'. Had de politieke druk naast je neergelegd, had eerst het functiehuis naast mekaar neergelegd en had daarna je reorganisatie doorgevoerd. Dan had je wat minder gedoe gehad, dan was er meer duidelijkheid geweest, en had je wat meer onrust weg kunnen halen, en meer ongelijkheid kunnen voorkomen.

Interviewer: In hoeverre ben je dan bekend met het concept gebiedsgebonden politiewerk? Wat zou je zien als het belangrijkste kenmerk van het GGP?

Teamchef arrestantentaken – Politie Rotterdam: Nou het belangrijkste kenmerk van gebiedsgebonden politiewerk is in principe de burger staat centraal. Dus je doet het voor buiten. Daar zie je denk ik ook het grote verschil tussen Nationale Politie voor de reorganisatie en erna, waarbij je heel geconcentreerd wijkpolitie had zitten, proces wijkpolitie wat wel heel nadrukkelijk op buiten gericht was. En waarbij je een noodhulp organisatie hebt die voor buiten werkt, maar wel heel intern gericht is. Wat je nu ziet, is dat waar we voor moeten waken, is dat je te veel op je noodhulp proces zit, wat eigenlijk er niet meer is en niet meer bestaat. Maar nog steeds bij iedereen tussen zijn hoofd zit en tussen zijn oren zit. We hebben nu een beetje van alles. Ik kan niet over andere eenheden oordelen, maar als ik kijk voor de eenheid Rotterdam-Rijnmond, dan hebben we eigenlijk de vorming van de Nationale Politie onvoldoende doorgevoerd. En zitten we nog steeds met het oude sentiment, en met oude werkwijze, oude denkwijze. Dus wat dat betreft hebben we nog wel een paar stappen te gaan.

Interviewer: Oké. Nou voor mijn onderzoek heb ik drie hoofdzakelijke aspecten van het gebiedsgebonden politiewerk die ik daar in meeneem. Dat is decentralisatie, inderdaad ook de burgerbetrokkenheid, en probleemgericht werken. Voor alle drie heb ik een aantal vragen over hoe bepaalde factoren van de reorganisatie die mogelijk beïnvloed zouden kunnen hebben. Het wordt dus gehouden in de context van zowel Rotterdam als Twente. Het eerste aspect is dan de decentralisatie. Hoe is het in jouw ogen gesteld met lokale kennis van agenten in de wijk?

Teamchef arrestantentaken – Politie Rotterdam: Die is goed.

Interviewer: En is dat verbeterd of verminderd na de komst van de Nationale Politie?

Teamchef arrestantentaken – Politie Rotterdam: Nee. Nou ja, kijk wat ik net schetste, Rotterdam is heel erg proces gericht. Dus wat had je? Je had wijkpolitie, intakeservice en noodhulp, directe hulpverlening. En die processen waren dusdanig gescheiden dat die onvoldoende in elkaar op liepen. Uiteraard heb je ook nog het proces opsporing, niet te vergeten. Wat je ziet, is dat er een grote nadruk ligt op die noodhulp. Dan zie je op een gegeven moment de afname van personeel, de babyboom wat op een gegeven moment vorm ging krijgen. Dus je ziet steeds minder mensen, de bezuinigingen die plaats hebben gevonden, dus eigenlijk moet je met minder mensen meer doen. En wat ze dan doen, daar zit dan het ouderwets denken, daar zit dan die noodhulp. Dus je gaat heel veel zetten op noodhulp, dat is ook het veel voorkomende bezwaar van wijkagenten. “Ik word ingezet op de noodhulp”, oftewel ik moet met een auto rondjes rijden tot er wat gebeurt en dan moet ik acteren. Dat is noodhulp. Dat noemen ze dan mooi surveillancedienst. Maar dat is in mijn beleving gewoon weggegooid uren. Wat je niet terugziet, eigenlijk moet je af van het idee noodhulp, nee: je bent er voor de burger, je moet er zijn voor de burger. Dus in je werkgebied ben je werkzaam, en daar waar wat gebeurt ga je acteren. Dus als dat nou een noodhulp melding is, of dat er een bezoek is bij een burger die een aangifte wil doen, of die een conflict heeft met z’n burens. Maakt op zich niet uit, afhankelijk van wie er in de buurt is, die gaat dat doen. Dat is niet doorgevoerd, en dat is eigenlijk Nationale Politie en dat zie je eigenlijk niet terug. Je ziet nog steeds het proces denken, waardoor je eigenlijk minder efficiënt bent, en wat minder oplevert voor de burger. Ga je kijken naar de kennis van de wijkagenten, die is onvoorstelbaar. Dat is echt onvoorstelbaar. Als je ziet wat voor invloed ze hebben, wat voor kennis ze hebben, en dat allemaal is er nog steeds. Ze hebben af en toe, dat zeggen ze zelf, minder tijd of dat ze het niet weten of op de noodhulp moeten meerijden, maar die kennis is nog steeds heel groot. Daarom denk ik dat wij als Politie Nederland, als je dat vergelijkt met landen als Engeland, België, Frankrijk, en zeker als je met etnische achtergronden te maken hebt, als je ziet hoe die wijkagenten in dat netwerk zitten binnen die wijken, dat is een voorbeeld voor Politie wereldwijd. Dus ik geloof niet dat, ja het wordt minder, ja ze worden

ingezet op plaatsen waar je ze niet voor in moet zetten. Hebben ze daar een punt? Ja, zeker. Moeten we dat veranderen? Ja, ook. Maar ik zeg niet dat ze nu daardoor hun kennis helemaal kwijt zijn.

Interviewer: Oké. Dan de volgende. Wie neemt voor de uitvoering van politiewerk op dit moment de belangrijke beslissingen?

Teamchef arrestantentaken – Politie Rotterdam: Dat is afhankelijk van in welke situatie je zit. In principe heeft de teamchef op de basisteams het mandaat.

Interviewer: Dus de rol van de basisteams is wel groot daarin?

Teamchef arrestantentaken – Politie Rotterdam: Ja, uiteindelijk gebeurt het daar. Je kan op een gegeven moment zeggen, kijk je hebt een bepaald beleid dat op dat moment uitgevoerd moet worden, dient te worden. Dat komt vanuit, het is gemandateerd, dus je gaat vanuit korpsleiding, eenheidsleiding, sector, en dan district basisteam. Maar uiteindelijk operationele uitvoering en wie stuurt daarop en wie is daarmee bezig, en legt daar verantwoording voor af bij een teamchef.

Interviewer: Is dat nog veranderd ten opzichte van de situatie voor 2012? Dus voor die reorganisatie?

Teamchef arrestantentaken – Politie Rotterdam: Ja. Voor 2012 was de districtschef verantwoordelijk, en had je hoofden. In Rotterdam had je dan, het is niet overal zover doorgevoerd als in Rotterdam, in Rotterdam is die redelijk ver doorgevoerd in het proces denken. Boven het proces stond een hoofd. Dus je had een hoofd ISO, een hoofd wijkpolitie, een hoofd DHV, en een hoofd opsporing. Die deden eigenlijk euh..., maar verantwoordelijk was de districtschef. Nu ligt dat mandaat echt bij een teamchef. En nu heb je een sectorhoofd er boven, en een sectorhoofd dient eigenlijk alles een beetje bij elkaar te laten houden. Die heeft niet die verantwoording. Maar dan heb je oud denken en nieuw denken, en de ene teamchef zegt 'joh sectorhoofd je gaat er niet over', en de ander gaat netjes aan het sectorhoofd vragen 'joh vind je het goed dat'. Dat zie je nog wel links en rechts in de organisatie gebeuren.

Interviewer: En is de rol van burgemeesters hierin dan aangetast?

Teamchef arrestantentaken – Politie Rotterdam: Burgemeester is afhankelijk van wat voor type burgemeester je hebt. Daar blijf je altijd last of profijt van hebben. Heb je een politie-minded burgemeester – hij heeft nog steeds bepaalde bevoegdheden, als ik ME in wil zetten, dan moet ik nog steeds bij de burgemeester vragen – want hij is verantwoordelijk voor de openbare orde. Dus de burgemeester heeft daar nog steeds invloed in. Het moment dat een burgemeester wat roept richting een eenheidsleiding, dan heb je daar op het niveau van een basisteam daar ook last of profijt van, afhankelijk van de situatie. Dus invloed van de burgemeester is wel, eigenlijk de bestuurlijke druk, daar heb je wel last van.

Interviewer: En is die ook veranderd?

Teamchef arrestantentaken – Politie Rotterdam: Nee, die is nog even vervelend. Kijk, de ellende van burgemeester en het bestuur is, die hebben een andere agenda en laten zich leiden door de druk die ze zelf ervaren. Een burgemeester heeft last van, als je bijvoorbeeld Rotterdam neemt, een Aboutaleb had bijvoorbeeld last van een Joost Eerdmans, die heel populistisch is en maar wat riep. Daar had je wel last van, want hij moest hem wel weerleggen, weer tackelen. Vaak ging het over openbare orde, want leefbaar zit heel erg op de veiligheid en openbare orde. Nou, prima, heb je ook je profijt van. Wij hebben heel veel profijt gehad van dat Joost Eerdmans heel veel geld los heeft weten te peuteren, kijk toen ik op Oost zat, heb ik daar heel veel profijt van gehad. Maar ik had ook last van hem, omdat hij zich ook heel populistisch ergens liet gelden naar aanleiding van informatie die ook vaak niet klopte.

Dus als je ooit politiek volgt, en je hoort Joost Eerdmans, ga maar eens na. Negen van de tien keer zit hij er gewoon naast en roept hij maar wat, maar daar heb je dus last van.

Interviewer: Ik weet wie het is.

Teamchef arrestantentaken – Politie Rotterdam: Bestuurlijke druk, heb je dus gewoon last van.

Interviewer: Heeft administratieve standaardisatie ook geleid tot meer aandacht voor zichtbaarheid en aanspreekbaarheid op straat?

Teamchef arrestantentaken – Politie Rotterdam: Nee. We zouden administratief vereenvoudigen, dus er zou minder administratieve rompslomp zijn. Volgens mij was Opstelten daar ook een paar jaar geleden nog verantwoordelijk voor. Vanaf het moment dat hij daaraan begonnen is, is het alleen maar meer geworden. Dus ik heb geen administratieve lastenverlichting – dat was de mooie term in de tijd – die heb ik niet zo ervaren.

Interviewer: Maar is de aandacht voor zichtbaarheid en aanspreekbaarheid op straat wel toegenomen sinds de reorganisatie?

Teamchef arrestantentaken – Politie Rotterdam: Nou weet je, het is zo'n terminologie, als je het hebt over zichtbaarheid op straat hebben ze het over politie op straat. Een van de uitgangspunten van bijvoorbeeld de wijkagent is dat hij 80% van zijn tijd op straat zijn, en 20% moet hij binnen zijn en administratieve dingen afhandelen. Dat haal je niet. Dat is gewoon niet te doen. Dan zeg je op een gegeven moment, dan kom je weer uit op de politiek. De politiek zegt aan de ene kant van 'moet je luisteren, wij willen minder administratieve rompslomp hebben en de wijkagent in de wijk zien'. Dat is echt zo'n punt waar je mee kan scoren, de wijkagent wil je in de wijk zien. Aan de andere kant zegt dezelfde politiek dat de wijkagent gewoon 100% beschikbaar en bereikbaar moet zijn. Geloof mij, als ik bereikbaar moet zijn, en ik moet, dan komen we toevallig weer bij meneer Eerdmans uit, toevallig was hij een van de initiatiefnemers, die willen bijvoorbeeld het e-mailadres van de wijkagent bekend hebben. We hebben een hele mooie constructie verzonnen ooit hier binnen de politieorganisatie, wat gewoon goed werkte, dat is het 0900 nummer. Dan kun je centraal je vraag neerleggen, krijg je op 8 van de 10 vragen al antwoord, en daarmee hoef je zo'n wijkagent niet te belasten, omdat het vaak vragen zijn die niet voor de wijkagent specifiek zijn. Zijn ze wel voor de wijkagent specifiek, dan wordt hij doorgezet en gaat de wijkagent er mee van kant. Nu ga je het omdraaien. Nu zeg je de wijkagent moet beschikbaar zijn. Dus ook al heb je een boete gehad en moet je bij de verkeerspolitie zijn, dan komt die vraag toch bij de wijkagent, en die krijgt hem schriftelijk binnen, die moet hem schriftelijk afvangen. Als hij het schriftelijk moet afvangen, dan is hij niet op straat. Dus hij krijgt heel veel binnen, daarvan is 20% voor hem en 80% voor een ander. Dus hij is 80% aan het doorzetten. Dus leuk als je die bereikbaarheid op die manier wilt organiseren, maar uiteindelijk zorg je ervoor dat hij daarmee niet op straat is. Uiteindelijk is het wel landelijk zo besloten van die bereikbaarheid, dat zijn niet de meest slimme keuzes die daarin gemaakt zijn.

Interviewer: Oké, dan het tweede aspect wat ik wilde bespreken: de burgerbetrokkenheid. Hoe zou je de relatie tussen burgers en politie beschrijven? En ook of die veranderd is door de transitie van 25 naar tien regio's?

Teamchef arrestantentaken – Politie Rotterdam: Ik denk dat de afstand wat groter is geworden, omdat je het vanuit een groter aspect benaderd. Alleen, er zitten zoveel variabelen aan vast. Je hebt niet alleen de vorming van 25 eenheden naar 10 eenheden. Ik denk dat dat vooral te maken heeft met bedrijfsvoering. Daar kan je gewoon je winst uit halen. Ik ben daar voorstander van, dat kan je vooropstellen, ik vind Nationale Politie op zich niet verkeerd, omdat je meer eenduidigheid gaat krijgen

en dat je wat efficiënter, effectiever met je bedrijfsvoering om kan gaan. Dus daar zitten volgens mij wel grote winsten in. In hoeverre dat nou winst heeft op je aanwezigheid, je beschikbaarheid, je zichtbaarheid, daar spelen andere variabelen mee. Je hebt niet alleen de vorming van de Nationale Politie, maar je hebt daarnaast op een gegeven moment ook nog eens te maken met een groot personeelsverloop, de babyboom dat op een gegeven moment weggaat. Als je nou dezelfde hoeveelheid mensen zou hebben, dan kun je een betere vergelijking trekken. Maar in dezelfde periode dat je gaat reorganiseren, gaan er ook heel veel mensen weg. Nou geloof ik niet dat je door alleen maar mensen erin te pompen, het probleem oplost. Dat geloof ik namelijk niet. Je hebt nog steeds de mensen nodig, uiteindelijk heb je de burger nodig ook om het probleem op te lossen. Dat is niet alleen maar ‘de politie komt en het wordt opgelost’. Dat moet je samendoen. Die burgerbetrokkenheid is wel degelijk van belang. Daar zie je ook zat initiatieven in, dat zie je ook heel veel gebeuren. Kan dat beter? Ja dat kan altijd beter. Kan dat intensiever? Ja uiteraard, daar komt dan weer het verwijt, dan kom je in de vicieuze cirkel. Dan zegt die wijkagent dat hij de burger wil betrekken, maar dat kan niet want ik moet die noodhulp auto in. Volgens mij kan je met die noodhulp auto ook bij de burger stoppen. Dat is dat proces denken waar je vanaf moet. In mijn basisteam brachten wij bijvoorbeeld al het werk in beeld. Ik had bijvoorbeeld 7000 surveillance uren per periode. Wat nou surveillance, als je het eigenlijk zo uit zet als ik hem net schetste, ben je gewoon aan het werk in het werkgebied, en pak je op wat er gebeurt. Je hoeft niet rond te rijden, je kan gewoon heel gericht werk doen, maar dan moet je er wel vanaf dat je in de noodhulp zit of dat je wijkagent bent. Eigenlijk ga je terug naar hoe het in een ver verleden was, in de tijd van bromsnor. Die deed ook alles. Dat is volgens mij ook een beetje het gedachtegoed van Nationale Politie, en ze zeggen van “Prio 1 voor iedereen”, dus iedereen moet een prio 1 oppakken. Dat is ook een beetje naïef. Alle werkzaamheden vragen zo veel specialisme, zo veel kennis, die kan je niet allemaal ophouden. Je kan best wel iets in de opsporing doen, maar wil je echt een gericht opsporingsonderzoek doen, dan heb je echt specifieke kennis nodig. Jij kan best wel wat wijkwerk doen, maar ga je echt heel specifiek wijkwerk doen, dan moet je ook wel bepaalde affiniteit, kennis, verbinding hebben. Dus onderdelen vragen wel specifieke kennis voor het werk wat je doet. Dus als je elke agent alles wil leren en alles wil laten kunnen, dat is redelijk naïef om dat te denken.

Interviewer: En in hoeverre beïnvloedt die veranderende relatie tussen burgers en politie dan de uitvoering op lokaal niveau?

Teamchef arrestantentaken – Politie Rotterdam: De ellende met... ik denk dat dat het niet zo veel beïnvloedt. Social media, ik denk dat dat veel beïnvloedt. Wij hebben nog steeds heel veel burgers die altijd heel blij zijn als de politie komt. Maar ja, we hebben ook heel veel die zich vooral willen afzetten tegen een politieorganisatie, zeker in de periode waar we nu in zitten. Dan hebben een hoop agenten het niet echt makkelijk. Maar dan zie je wel verschillen. Dan zie je de wijkagent, die in de wijk loopt en die gewoon kenbaar en zichtbaar is. Daar is gewoon een goede relatie, die weten ze te vinden. Ze weten dat daar een helpende hand in zit. Alleen al die helpende handen, al die voorbeelden, die zie je niet want die zijn niet interessant. Die agent die een keer een klap uitdeelt, wat een mooi plaatje geeft, ja die zie je wel interessant.

Interviewer: Dat haalt het nieuws.

Teamchef arrestantentaken – Politie Rotterdam: Dus beeldvorming over hoe er naar de politie gekeken wordt – volgens mij bij het laatste onderzoek is het vertrouwen in de politie best wel groot geweest. Nou is dat voor de corona tijd overigens. Nu zie je alle beelden van optredens vanuit politie, en die zijn allemaal heel erg geframed. Ik zag op een gegeven moment – ik zie ook wel beelden, vanuit Den Haag zag ik een paar beelden waarvan ik ook dacht ‘oei, wat is daaraan voorafgegaan?’. Ik zag er ook een, die man met die fiets, wat je ziet is dat die man op de fiets een paar klappen krijgt, omdat hij

nog steeds een wapenstok in zijn handen had. Daarom kreeg hij die klappen, en het feit dat die fiets die daar lag, die had hij bij een agent in zijn rug gegooid. Dat zie je niet, je ziet alleen maar de klappen die hij kreeg. Dat is wel wat je op beeld krijgt. Daar zit wel, daar maak ik me wel zorgen over, als ik zie wat voor geweld toegepast is in Den Haag, denk ik aan de ene kant verwacht men dat er opgetreden wordt, veel gewaarschuwd, veel neergezet. Vervolgens zegt bestuur uiteindelijk – want verantwoordelijk voor de openbare orde is de burgemeester – veld moet leeg. Waarom? Dat kun je je dan afvragen. Ze staan daar, dat mag niet. Ze kunnen corona krijgen, ja oké. Dan worden ze ziek. Ik heb daar niet zoveel problemen mee hoor. Kijk als jij ziek wordt, dan zonderen we ze af. Joh laat ze lekker zitten en dan zitten ze er tot vanavond twaalf uur. Het wordt vanzelf wel koud, dan gaan ze vanzelf wel naar huis toe. Waarom wil je dat veld dan leeg hebben? Dat zijn vraagstukken waar iedereen op een andere manier in zit. De een zegt het mag niet, dus dan moet je ernaar handelen, dat klopt. Maar moet je altijd maar handelen? Of moet je af en toe zeggen van zoek het lekker uit. Dat zijn afwegingen die je moet maken. Maar dat heeft wel invloed op het beeld wat naar buiten gaat, en social media heeft gewoon heel veel invloed in hoe er gekeken wordt naar politie. Die oude mevrouw die geholpen wordt door die agent is nog steeds dankbaar over het feit dat ze geholpen wordt door die agent. Nogmaals, die verhalen die halen de krant over het algemeen niet.

Interviewer: Dan de volgende. In hoeverre lukt het om de bestaande contacten met burgers te onderhouden en nieuwe contacten aan te boren? Als je kijkt naar maatschappelijke betrokkenheid?

Teamchef arrestantentaken – Politie Rotterdam: Op zich is dat wel goed. Als je kijkt hoe – dan heb ik het met name over de wijkagent – die in die wijk zit, dan zie je ook steeds meer jonge wijkagenten. Ik was zelf, in mijn laatste klus op Oost, heb ik heel veel jonge wijkagenten aangesteld. Maar dat waren allemaal gasten, die zaten op social media, dus die hadden op een andere manier verbinding met hun wijk. Dat was dus niet alleen regulier, dus contacten met de scholen, maar ook met de jeugd, jeugdwerkers, en ook via social media. Op zich boren ze daar ook weer nieuwe bronnen mee aan. De samenwerking met jeugdzorg, want daar zit ook wel een significante verandering die je daar ziet ontstaan, daar waar jeugdwerkers in het verleden alleen maar gingen tafeltennissen en een balletje gingen trappen, daar heb je nu jeugdwerkers die ook begrenzen en duidelijk stellen en meewerken aan perspectief, en dus ook wat strakker in de leer zitten dan alleen ‘Ja, ze moeten mijn vrienden blijven en ik moet er goed mee kunnen tafeltennissen’. Dus daar zag ik ook wel een verandering ontstaan.

Interviewer: Dan het operationeel leiderschap, is die sinds de komst van de Nationale Politie in uw indruk veranderd ten opzichte van ervoor?

Teamchef arrestantentaken – Politie Rotterdam: Is die veranderd? Poeh.

Interviewer: Dan heb ik het bijvoorbeeld over de afstand tussen management en werknemers.

Teamchef arrestantentaken – Politie Rotterdam: Nou nee ja weet je. Als je kijkt naar de formele lijn, dan heb je binnen je landelijk functiehuis, daar heb je een leidinggevende kolom. Daar zitten niet operationeel experts in. Uiteindelijk zijn ze dat wel een beetje geworden, want ze hebben operationele sturing, dan heb je leiderschap in operationele sturing. Zo is dat eigenlijk getackeld. Maar in de eerste lijn zat die er niet in. Dan krijg je dus eigenlijk een medewerker en gelijk de volgende lijn is de teamchef. Dat werkt niet. Als ik voor mezelf kijk, ik had een proces dat heette wijkpolitie. En ik kende al mijn wijkagenten, en ik kende een aantal medewerkers, en verder zat er heel veel verloop in. De studenten die kwamen, maar we hadden vaste medewerkers. Ik had tien wijkbureaus. Daar liepen ongeveer, nou moet ik niet liegen, ik had 154FTE, daarvan waren er geloof ik 52 wijkagenten. Dat was eigenlijk relatief klein. Dat kon je eigenlijk wel als teamchef heb je als het ware het team, dan heb je er als het ware niet gek veel meer. Ik had er geloof ik 215. Dus dan heb je 250 FTE, maar de afstand was wel een

stuk groter. Niet tussen de OE's en de club, maar wel tussen de uiteindelijk verantwoordelijke teamchef en daar kwam wel een grotere afstand tussen. Het werd ook moeilijker om bij te houden wie wat had. Je had een vaste kern waar je gewoon heel veel mee deed, want daar zat je ook vooral in het kader van bestuur en overleggen. Dus die wijkagenten, die club van 50 was goed te behappen. Dan had je nog zo'n club eromheen die redelijk vast was van een man of 30, 40. Dat is ook goed, dan heb je ook aardig in... En dan heb je zo'n 60 wat heel variabel is, en studenten, dat is ook allemaal wat lastiger. Maar je had best wel een grote club, en dat hoort bij vanuit die teamchef rol, is dat een stuk lastiger. Dus die afstand is daar wel groter in geworden.

Interviewer: En heeft dat ook nog effect op de rol van burgers in het hele bestel?

Teamchef arrestantentaken – Politie Rotterdam: Nee dat niet. Nee want die burgers hebben met name te maken, de burger heeft echt te maken met die wijkagent. Eigenlijk kom je alleen als burger met politie in aanraking, ik heb wel eens in een gemeentelijk overleg gezeten. Daar wilde ook iemand scoren met dat de wijkagent bekend moet zijn want: Wie kent zijn wijkagent? Nou dat was zijn vraag. Ik denk dat er twaalf man aan tafel zaten, er was er één die zijn vinger opstak. Punt gemaakt, zie je wel? Er is er maar eentje die zijn wijkagent kent. Weet je, ik ken mijn eigen wijkagent ook niet eens in mijn eigen wijk. Toen wilde ik wel een tegenvraag stellen. Wie heeft zijn wijkagent nodig gehad? Nou dat was dezelfde die zijn vinger opstak. Dus eigenlijk kun je hieruit concluderen dat niemand zijn wijkagent kent, je hebt hem niet nodig gehad. Dan ga ik ervan uit dat je in een mooie, veilige wijk woont, en de keer dat je hem nodig had kwam die.

Interviewer: En dan kun je hem vinden.

Teamchef arrestantentaken – Politie Rotterdam: Dus hij is te vinden, en hij komt ook nog eens een keer. Dus wat wil je dan? Je hebt me te maken met de wijkagent als je hem nodig hebt, of als er wat speelt. Of je hebt te maken met de politie op het moment dat er wat speelt of wat gaande is. Dat kan een geluidsoverlast zijn, of je hebt iets gedaan wat niet mag. Heb je iets gedaan wat niet mag, dan ben je iets minder tevreden over de komst van de politie. Heb je geluidsoverlast en dat wordt door de agenten op dat ogenblik gepiept, dan ben je weer tevreden. Dus die betrokkenheid, die bekendheid en tevredenheid als je kijkt naar dat laatste onderzoek, dat vertrouwen was best wel groot in de politie. Ik weet niet hoe de uitkomst nu is hoor, met de hele coronacrisis. Maar ja, dat zien wij natuurlijk ook gebeuren. In aanvang zie je heel veel saamhorigheid, betrokkenheid, dat zag je ook in de eerste golf. Met nou, we gaan nog een mooie maatschappij krijgen, dat zie je nu langzamerhand wel flink afbrokkelen, tot in het extreme wat je nu ziet gebeuren.

Interviewer: Dan kunnen we nu door naar het derde aspect, het probleemgericht werken. Hoe beïnvloedt naar jouw idee de groeiende fysieke afstand tussen burgers en politie, door de centralisatie, de samenwerkingen in het sociale domein?

Teamchef arrestantentaken – Politie Rotterdam: Is dat vastgesteld of is dat een aanname? De afstand.

Interviewer: De groeiende fysieke afstand, dus door de centralisering is er een groeiende afstand.

Teamchef arrestantentaken – Politie Rotterdam: Ik vraag me af of dat door de centralisering komt, je bedoelt centralisering naar de Nationale Politie toe?

Interviewer: Ja.

Teamchef arrestantentaken – Politie Rotterdam: In hoeverre die invloed... Je gaat van macro naar microniveau hè. Dus macro is korpsleiding, waar alles centraal, daar worden besluiten genomen die

invloed hebben op microniveau. Kortom, het huishouden en de wijkagent bij wijze van. Waar je denk ik wat invloed heeft, is de hoeveelheid bureaus. We hebben ooit in het verleden, verre verleden trouwens, hebben we van die Kobans uitgebracht. Dat je overal kleine punten had waar politie kon zitten. Ik heb dat zelf ook in Japan nog eens gezien, dan heb je als het ware gewoon overal in de wijk plekken waar je kunt binnen lopen, waar je kunt aanlopen. Dat hebben we niet meer. Zorgt dat voor afstand? Ik denk het niet. Want op het moment dat je het organiseert, dus zegt dat je een spreekuur voor een wijkagent hebt – ook weer zo’n mooi politiek statement: “Ik wil dat er een spreekuur voor de wijkagent komt. De burger moet de wijkagent kunnen aanspreken”. Ik heb het in verschillende gebieden meerdere keren uitgeprobeerd, maar uiteindelijk kwam niemand. Want we zijn redelijk... de maatschappij is... hoe moet ik dat uitleggen? Vaak is de denkwijze en denktrend is van hoe het ooit in de jaren 50 is geweest met onze bromsnor die we allemaal kennen. Het zijn op het moment ook allemaal oude mensen die dat vinden. Maar tegenwoordig, wie heeft er nou behoefte aan een wijkagent? Waarom zou ik mijn wijkagent moeten kennen? Politiek vindt dat dat moet, wij zelf vinden dat het moet. Maar eigenlijk dringen we ons een beetje op. We zitten er, en je kan komen en je wil een veilige buurt hebben. Op het moment dat iets niet goed gaat, dan moet je dat kwijt kunnen. Dus die bereikbaarheid moet je kunnen... Kan dat beter? Ja. Dat heeft weer te maken met bepaalde werkdruk en inzet. Het mooiste wat je zou moeten hebben, daar is zo’n heel mooi filmpje, dat moet je maar eens opzoeken, van Martin Waardenberg, een Rotterdammer, cabaretier. Die heeft een filmpje gemaakt van dat z’n fiets is gestolen. En dan ga je naar verwachtingsmanagement. Dus hij wil dan dat gelijk de opsporing kwam, en dat helikopters gingen zoeken. Schitterend filmpje, maar wel heel goed weergegeven van wat men verwacht. Dus wat is nou je verwachtingsmanagement. En als je nou naar het verwachtingsmanagement gaat kijken van zowel die burger van ‘joh wat verwacht die nou’. Maar hoe ga je dan die vraag stellen. Dus wat verwacht je van de politie. En de politie vraagt van ‘Wat voor info heb je nou nodig?’. Ja alles. Wat ga je er dan mee doen? Dan wordt het al wat moeilijker. Als je aan een burger vraagt, ik verzin dit niet. We hebben heel nadrukkelijk geprobeerd de burger te betrekken. Met winkeliers, belangrijke key players binnen de maatschappij, om te kijken hoe kun je nou die verbinding met elkaar zoeken, hoe kun je elkaar helpen. Hoe kun je ervoor zorgen, ik heb er bijvoorbeeld heel veel belang bij dat mensen aangifte doen. Mensen zeggen dan bij fiets kwijt, dat heeft geen zin. Maar als ik dan weet hoeveel aangiftes er gedaan worden, omdat er fietsen weg worden gehaald bij het Alexandrium, dan kan ik daarop investeren. Dan kan ik een analyse laten maken, dan weet ik tijdstippen, dan kan ik analyseren. Dus ik heb die aangiftes nodig. Daar heb ik jullie als burger voor nodig. Maar dat is ook verwachtingsmanagement. Kijk als je iemand hebt zitten, bijvoorbeeld een winkeldief, weet dan dat we keuzes moeten maken. Mensen hebben het idee van er rijden honderd auto’s rond en die moeten komen. Nee, we hebben 20 of 22 auto’s rondrijden in de hele eenheid. Dus eer die bij jou is, en als die ergens een reanimatie heeft, dan gaat dat voor. Moeten we daar wat op organiseren? Ja, dus hoe kunnen we nou zorgen dat winkeliers niet heel lang met winkeldieven blijven zitten? Dat is wel een puntje waar je als politie wat mee moet. En ik weet dat die lastig is, maar het is wel iets waar je wat mee moet.

Interviewer: En zijn die samenwerkingen in het sociale domein dan veranderd sinds de reorganisatie?

Teamchef arrestantentaken – Politie Rotterdam: Ik heb ze niet als zodanig ervaren. Je kan op een gegeven moment zeggen van ‘joh er ligt meer druk op en er is meer’, maar ik vind dat wel een beetje van die standaardantwoorden die iedereen maar roept. We hebben het te druk, we hebben te weinig mensen, we kunnen het niet aan. Dat wordt heel makkelijk geroepen. Wij hebben het nooit te druk, en we hebben altijd genoeg mensen. Elke dienst, op elk moment van de dag, hebben wij politiemensen in dienst. En die kunnen overal heen. Maar het gaat erom welke keuzes ga je maken. Dus heb je te weinig mensen? Nee, nooit. Alleen je moet keuzes maken. En als jij tien mensen hebt, dan kun je voor tien mensen werk neerleggen. Heb je voor twintig mensen werk, dan moet je of twintig mensen aannemen of je moet zeggen van we gaan iets niet doen. En dat is iets wat je wel heel erg ziet gebeuren van joh er

wordt meer opgelegd dan je aan kan. Dan mis ik nog wel eens wat realiteitszin bij de werkelijkheid. Overigens wordt daar nooit iemand op afgerekend, dat is de andere zijde. Als iemand zegt je moet iets doen en je doet het niet, is er ook niemand die zegt van joh je hebt het niet gedaan.

Interviewer: Hoe staat het met regelmatig contact met de lokale gemeenschap voor probleemdefinities? Dus hoe regelmatig is er contact om de problemen die spelen bij burgers te definiëren?

Teamchef arrestantentaken – Politie Rotterdam: Als je kijkt naar het algemeen, en ik denk dat dat wel Nederland breed is. In Rotterdam gebeurt dat in ieder geval wel zo, sowieso op de districten waar ik altijd gewerkt heb, is er heel nauw contact met bestuur, dan wel burgemeester afhankelijk van wat je hebt. Op Oost hadden we een burgemeester van Capelle, een burgemeester van Krimpen en een voorzitter van deelraad in Oost. Maar daar werd ook gekeken naar welke problematiek speelt er in de wijk of in het werkgebied. Welke aanpak hebben we daarop, wat doet gemeente en wat doet politie? Dat samenspel dat is er wel. Dat heb ik op Zuid meegemaakt en op Oost meegemaakt en ik hoor ook van collega's dat gebeurt overal. En soms is dat, bij de een loopt dat wat lekkerder dan bij de ander. Burgemeesters zijn over het algemeen redelijk eigenwijs, dus je moet zorgen dat je wel een goede verbinding hebt met. Dan werkt dat op zich altijd wel goed.

Interviewer: Oké. Houden agenten zich primair bezig met proactieve of reactieve politietaken?

Teamchef arrestantentaken – Politie Rotterdam: Dat is ook een beetje afhankelijk. Nou laat ik het zo zeggen, ik ben een voorstander van proactief, en het gebeurt ook wel, maar we zijn nog te veel reactief mee bezig.

Interviewer: Zou je daar een concreet voorbeeld van hebben?

Teamchef arrestantentaken – Politie Rotterdam: Ja, kijk als je kijkt naar de hoeveelheid meldingen die we krijgen, en waar je dan op af moet. Ik zeg altijd zo, als wij als politie ergens op af moeten komen dan ben je te laat. En dan krijg je vaak de wijzende vinger van de gemeente van je bent te laat. En ik zeg dan altijd standaard van dan heb jij je werk niet gedaan. Jij bent verantwoordelijk voor openbare orde, en verantwoordelijk voor hoe jeugd zich bijvoorbeeld opstelt in de wijk, en als ze dan vervolgens hetgeen doen wat niet mag, dan moeten wij optreden en dan zijn jullie te laat. Dan heb jij je werk niet gedaan, het is een samenspel. En in heel veel, die vraag is voor mij alleen wat lastiger want ik heb altijd in probleemwijken gezeten. Zuid is niet de meest makkelijke wijk en Oost is niet de meest makkelijke wijk, daar heb je echt wel een verzameling van jeugdgroepen met jeugdcriminaliteit, waarvan ik weet dat er heel veel op geïnvesteerd is aan de voorkant. Zowel vanaf de gemeente als door politie. Maar dat wil niet altijd helpen. Maar puur op de vraag van proactief, daar zit je winst. En reactief is wel het gene wat gewoon vaak gebeurt. Alleen is het te voorkomen? In sommige wijken is het heel lastig om dat voor elkaar te krijgen. Waar ik wel een voorstander van ben, dat heb ik niet verzonnen, dat moet ik nageven. Je hebt een programma op Zuid, dat heeft Marco Pastoors gedaan, en Marco Pastoors heeft dat niet verzonnen, maar dat is verzonnen door een wijkagent. We zijn met Marco Pastoors op Zuid de wijk in gegaan, gekeken waar de problematiek zat, en deze collega wist precies aan te duiden van joh, en ik herkende dat ook wel. Mijn dochter zit in het onderwijs, en die wist te vertellen van nou ik heb eerst broertje A gehad en daarna kreeg ik broertje B, en ik wist van broertje B dat hij het broertje was van A, want precies hetzelfde gedrag, precies dezelfde houding. En die wijkagent zei dat op een gegeven moment ook. Hij zei als je wil investeren, als je dit wil veranderen, moet je aan de basis beginnen. Dan moet je niet bij het criminele broertje zijn die wij tegenkomen, maar eigenlijk het gezin induiken en aan de voorkant gaan zitten. Daar moet je je invloed gaan uitoefenen, dan ben je echt proactief bezig. En dat is, ik ben bij Zuid weg dus ik weet niet wat de stand van zaken is, maar dat heeft Pastoors toentertijd wel opgepikt. Die is daar wel mee van de kant gegaan.

Interviewer: Oké. Heb je het gevoel dat je veel belemmerd wordt door administratieve regels? Dus die rompslomp?

Teamchef arrestantentaken – Politie Rotterdam: Nee. Politie mensen zijn redelijk creatief, en als het niet linksom kan doe je het rechtsom.

Interviewer: Heeft de reorganisatie die regels nog verminderd of vermeerderd?

Teamchef arrestantentaken – Politie Rotterdam: De administratieve rompslomp is in de loop der jaren eigenlijk alleen maar toegenomen. De administratieve lastenverlichting heb ik niet als zodanig gekend. We hebben wel hele positieve ontwikkelingen op het gebied van techniek, van IT. Dus we kunnen tegenwoordig wel heel veel meer gewoon op de telefoon en ter plaatste doen. Dus daar zit wel een voordeel in. Dat is en was allemaal ontstaan na de reorganisatie. Ik zeg niet dat het is ontstaan als gevolg van de reorganisatie, want ik weet niet of het ook had plaatsgevonden als we geen reorganisatie hadden gehad. Maar ik moet wel zeggen dat dat soort ontwikkelingen, via een programma dat heet MEOS, wat je op je telefoon hebt, waarin je alles kan doen, dat heeft wel dusdanige positieve invloed wat het werk wel verlicht en makkelijker maakt. Het is niet allemaal kommer en kwijl wat dat betreft.

Interviewer: En kun je nu dan ook beter probleemgericht werken?

Teamchef arrestantentaken – Politie Rotterdam: Nee ik weet niet of dat het probleemgericht werken beïnvloedt. Kijk het probleemgericht werken, dat zit tussen je oren. Dat moet een bewustwording zijn. Probleemgericht werken dat wordt al sinds jaar en dag uitgevoerd. Wat we alleen, kijk het zou mooi zijn als we veel meer aan de voorkant zouden komen te zitten. En dat is ook een ontwikkeling waar ze nu mee bezig zijn. Dus hoe ga je nou, met name social media, wat kan je nu aan de voorkant halen en kan je daarop, gebruiken om een probleem in de toekomst te voorkomen. Maar ja, prognostisering is een lastig onderdeel. Maar het wordt wel toegepast. Probleemgericht werken, we hebben het donkere dagen offensief bijvoorbeeld. Dat is een mooi voorbeeld, dat doen we al sinds jaar en dag nu. Je weet als de dagen korter worden, dan zie je op een gegeven moment ook de inbraken, die zie je toenemen. Daar zie je toch echt wel probleemgericht op werken. Jeugdgroepen die overlast veroorzaken, daar zie je wel probleemgericht op werken. Dus daar waar het bekend is, wordt het ook wel aangepakt. Het wordt niet de ogen voor gesloten. Tenminste, dat heb ik in mijn gebieden nog nooit meegemaakt. Ik heb altijd wel actieve wijkagenten die meer willen dan dat er gedaan wordt. Wat je dan wel mist, dat zie je in Rotterdam, dat zal je misschien in Twente wat minder hebben, is dat bij ons dat proces denken er nog wel in zit. Dus de ondersteuning die die wijkagent nodig heeft van de noodhulp, die schiet er nog wel eens bij in. Dat is ook wel het grote commentaar wat je van wijkagenten zal horen, van ik mis die ondersteuning van die club en daar hebben ze ook een punt. Omdat die groep bezig is met surveilleren, je kan ook surveilleren in dat gebied van die wijkagent en dan die gasten aanpakken waar hij naar vraagt, wat hij nodig heeft. Het vraagt iets van de wijkagent, want dat is een redelijke solist. Die moet dan delen. En het vraagt iets van het overige team om hem die ondersteuning te bieden. Dat is wel een probleempje wat we in Rotterdam hebben, omdat het proces denken zo ver doorgevoerd is. Dat zal je denk ik in Twente een stuk minder herkennen.

Interviewer: Nou, we gaan het zien. Dat waren ook mijn vragen voor nu. Dus ik zal meteen de opname ook stoppen.

Appendix B: Interview questions

Het is vandaag [datum] en ik spreek [online/fysiek] met [naam] van [organisatie].

Dit interview zal worden opgenomen, het gebruik van opnames zal conform de AVG zijn, en verwijderd worden na gebruik. Antwoorden op vragen in dit interview zullen geanonimiseerd worden tot het niveau van de organisatie (Politie/Gemeente in Twente/Rotterdam) en functie. Dit interview wordt gehouden op vrijwillige basis. De antwoorden op vragen kunnen gebruikt worden voor mijn master thesis getiteld: 'The effects of the reorganization of the police force on Dutch community policing at a decentral level'. Bent u hier mee akkoord?

1. Ik zou u allereerst willen vragen naar uw functie en hoe deze zich verhoudt tot het politiebestedel.
2. In hoeverre bent u bekend met de reorganisatie van het politiebestedel als gevolg van Politiewet 2012? Wat zijn uw belangrijkste ervaringen geweest met de vorming van de Nationale Politie?
3. In hoeverre bent u bekend met het concept 'gebiedsgebonden politiewerk'? Wat vindt u het belangrijkste kenmerk van gebiedsgebonden werken?

Voor mijn onderzoek heb ik drie hoofdzakelijke aspecten van gebiedsgebonden politiewerk (GGP) gedefinieerd. Dit betreft decentralisatie, burgerbetrokkenheid, en probleemgericht werken. Voor elk van deze aspecten zal ik een aantal vragen stellen betreffende de invloed die factoren van de reorganisatie als gevolg van Politiewet 2012 mogelijk kunnen hebben op de uitvoering van GGP. Dit onderzoek wordt gevoerd in de context van Twente en Rotterdam.

Het eerste aspect van GGP dat ik met u wil bespreken is **decentralisatie**

1. Hoe is het gesteld met de lokale kennis van agenten in de wijk? Is dit naar uw idee verminderd of vermeerderd sinds de invoering van de Nationale Politie?
 - a. Concreet voorbeeld?
2. Wie neemt voor de uitvoering van politiewerk de belangrijke beslissingen? Wat is hierin de rol van basisteams, en is dit veranderd sinds de reorganisatie? Heeft de reorganisatie de positie van de burgemeester versterkt of verzwakt?
 - a. Concreet voorbeeld?
3. Heeft administratieve standaardisatie (zoals het gebruik van smartphones) geleid tot meer aandacht voor zichtbaarheid en aanspreekbaarheid op straat? Is de aandacht voor zichtbaarheid en aanspreekbaarheid op straat in uw ogen toegenomen sinds de reorganisatie?
 - a. Concreet voorbeeld?

Het tweede aspect van GGP dat ik met u wil bespreken is **burgerbetrokkenheid**.

1. Hoe zou u de relatie tussen burgers en de politie omschrijven, en is deze veranderd door de transitie naar tien regionale eenheden in plaats van de vroegere 25 regio's? In hoeverre beïnvloedt dat de uitvoering van politietaken op lokaal niveau?
 - a. Concreet voorbeeld?
2. In hoeverre lukt het om bestaande contacten met burgers te onderhouden en nieuwe contacten aan te boren, met het oog op maatschappelijke betrokkenheid?
 - a. Concreet voorbeeld?
3. Is het operationeel leiderschap sinds de komst van de Nationale Politie naar uw indruk veranderd ten opzichte van het operationeel leiderschap ervoor? Is de afstand tussen managers en werknemers sindsdien verkleind? Wat voor rol spelen burgers hierdoor in de handhaving op lokaal niveau?
 - a. Concreet voorbeeld?

Het derde en laatste aspect van GGP dat ik met u wil bespreken is **probleemgericht werken**.

1. Hoe beïnvloedt naar uw idee de groeiende fysieke afstand, door de organisatorische centralisering, tussen burgers en de politie de samenwerkingen in het sociale domein sinds de komst van de Nationale Politie?
 - a. Concreet voorbeeld?
2. Heeft u/de politie regelmatig contact met de lokale gemeenschap om hun problemen te definiëren? Houden agenten zich primair bezig met reactieve of proactieve politietaken (handhaving of opsporing)?
 - a. Concreet voorbeeld?
3. Vindt u dat (administratieve) regels u belemmeren? Heeft de reorganisatie in uw ogen die regels belemmerd? Heeft u het gevoel dat u nu beter probleemgericht kan werken?
 - a. Concreet voorbeeld?

Appendix C: Codebook

Code	Subcode	Betekenis subcode
1. Interview	1.1 Fysiek 1.2 Online	Manier van afname is in sommige gevallen online en in sommige gevallen fysiek.
2. Locatie	2.1 Rotterdam 2.2 Twente	Het onderzoek vindt plaats in Rotterdam en Twente, met geïnterviewden uit beide gebieden.
3. Organisatie	3.1 Politie 3.2 Gemeente	Alle geïnterviewden zijn werkzaam (geweest) bij ofwel de politie ofwel de gemeente.
4. Functie	4.1 Accounthouder veiligheid 4.2 Wijkregisseur 4.3 Teamchef arrestantentaken 4.4 (Oud-)districtchef 4.5 Wijkagent	
5. Bekendheid reorganisatie	5.1 Actief ondervonden 5.2 Passief ondervonden 5.3 Geen bekendheid	<i>Actief ondervonden:</i> geïnterviewde heeft de reorganisatie meegemaakt als agent <i>Passief ondervonden:</i> geïnterviewde heeft de reorganisatie vanaf de zijlijn meegemaakt <i>Geen bekendheid:</i> geïnterviewde was voor de reorganisatie nog niet werkzaam op een van de genoemde functies.
6. Belangrijkste kenmerk GGP	6.1 Burger staat centraal 6.2 Belangrijke rol voor de wijkagent 6.3 Klein gebied	<i>Burger staat centraal:</i> geïnterviewde noemt burger centraal of het werken voor de burger als belangrijkste kenmerk van GGP. <i>Belangrijke rol voor de wijkagent:</i> geïnterviewde onderstreept de rol van de wijkagent in GGP, bijvoorbeeld door het ‘kennen en gekend worden’. <i>Klein gebied:</i> geïnterviewde beschouwt en benoemt het werken in een gekaderd, klein gebied als belangrijk kenmerk van GGP.
7. Decentralisatie	7.1 Lokale kennis 7.1.1 Verminderd 7.1.2 Gedeeltelijk verminderd 7.1.3 Verbeterd 7.2 Beslissingen nemen 7.2.1 Grotere rol (leden) basisteams	<i>Lokale kennis:</i> - Verminderd: geïnterviewde geeft aan dat de lokale kennis van agenten verminderd is. - Gedeeltelijk verminderd: geïnterviewde geeft aan dat de lokale kennis van een gedeelte van de agenten verminderd is. - Verbeterd: geïnterviewde geeft aan dat de lokale kennis van agenten verbeterd is.

	<p>7.2.2 Districtschef verantwoordelijk</p> <p>7.2.3 Burgemeester neemt beslissingen</p> <p>7.2.4 Korpsleiding eindverantwoordelijk</p> <p>7.3 Administratieve standaardisatie</p> <p>7.3.1 Nog steeds te bureaucratisch</p> <p>7.3.2 Meer zichtbaarheid</p> <p>7.3.3 Minder fysieke zichtbaarheid</p> <p>7.3.4 Meer aandacht voor zichtbaarheid en aanspreekbaarheid</p> <p>7.3.5 Meer administratieve rompslomp</p>	<p><i>Beslissingen nemen:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Grotere rol (leden) basisteams: geïnterviewde geeft aan dat de rol van basisteams of actoren uit deze basisteams in het nemen van beslissingen groter is geworden. - Districtschef verantwoordelijk: geïnterviewde benoemt dat de districtschef verantwoordelijk is voor het nemen van beslissingen. - Burgemeester neemt beslissingen: geïnterviewde omschrijft de rol van de burgemeester en diens driehoek in de bevoegdheid tot het nemen van beslissingen. - Korpsleiding eindverantwoordelijk: de geïnterviewde benoemt dat de (formele) verantwoordelijkheid bij het nemen van beslissingen bij de korpsleiding ligt. <p><i>Administratieve standaardisatie:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Nog steeds te bureaucratisch: geïnterviewde beschrijft dat pogingen voor administratieve standaardisatie niet geleid hebben tot verminderde bureaucratie of een minder omslachtige administratieve rompslomp. - Meer zichtbaarheid: geïnterviewde geeft aan dat administratieve standaardisatie heeft geleid tot meer zichtbaarheid van de politie. - Minder fysieke zichtbaarheid: geïnterviewde geeft aan dat administratieve standaardisatie heeft geleid tot minder fysieke zichtbaarheid van agenten. - Meer aandacht voor zichtbaarheid en aanspreekbaarheid: geïnterviewde benoemt een groeiende aandacht voor zichtbaarheid en aanspreekbaarheid op straat door administratieve standaardisatie, los van of deze zichtbaarheid en aanspreekbaarheid daadwerkelijk gerealiseerd wordt. - Meer administratieve rompslomp: geïnterviewde geeft aan dat administratieve standaardisatie niet heeft geleid tot administratieve lastenverlichting, maar juist meer administratieve rompslomp.
8. Burgerbetrokkenheid	<p>8.1 Relatie burgers - politie</p> <p>8.1.1 Minder verbinding met bewoners</p> <p>8.1.2 Minder gericht op de wijk</p>	<p><i>Relatie burgers – politie:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Minder verbinding met bewoners: geïnterviewde geeft aan dat er sinds de reorganisatie minder verbinding is met bewoners of dat vanuit het burgerperspectief de relatie met de politie een grotere afstand kent. - Minder gericht op de wijk: geïnterviewde geeft aan dat het politiebesteding minder gericht op de wijk is sinds de reorganisatie en dat de politie, mede

	<p>8.1.3 Veel mensen wel tevreden ondanks verslechtingen relatie burgers – politie</p> <p>8.1.4 Relatie burgers – politie is vooral afhankelijk van beeldvorming in de media</p> <p>8.2 Contacten met burgers</p> <p>8.2.1 Voldoende</p> <p>8.2.2 Verantwoordelijkheid te veel bij wijkagenten</p> <p>8.2.3 Minder agenten actief mee bezig</p> <p>8.2.4 Contact is veranderd</p> <p>8.2.5 Nieuwe initiatieven ondersteunen contacten met burgers</p> <p>8.3 Operationeel leiderschap</p> <p>8.3.1 Grotere afstand door schaalvergroting</p> <p>8.3.2 Kleinere afstand door geografische samenvoeging</p> <p>8.3.3 Minder sturing en coaching</p> <p>8.3.4 Minder bestuurlijke drukte</p> <p>8.3.5 Niet veranderd</p> <p>8.4 Invloed operationeel leiderschap op burgers</p> <p>8.4.1 Veranderingen operationeel leiderschap beïnvloeden burgers niet</p> <p>8.4.2 Veranderingen operationeel leiderschap zou burgers kunnen beïnvloeden</p>	<p>door een verminderde aandacht voor kleinere criminaliteit, minder informatie-gestuurd de wijk in kan.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Veel mensen wel tevreden ondanks verslechtingen relatie burgers – politie: geïnterviewde erkent verslechtingen in de relatie tussen burgers en politie, maar geeft aan dat de meeste burgers wel tevreden zijn over hun relatie met de politie. - Relatie burgers – politie is vooral afhankelijk van beeldvorming in de media: geïnterviewde onderschrijft dat (nieuws)media en hun beeldvorming de relatie tussen burgers en politie zeer beïnvloedt. <p><i>Contacten met burgers:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Voldoende: geïnterviewde beschouwt het contact met burgers als voldoende. - Verantwoordelijkheid te veel bij wijkagenten: geïnterviewde benoemt dat de verantwoordelijkheid voor behoud van contacten te veel bij wijkagenten ligt. - Minder agenten actief mee bezig: geïnterviewde benoemt dat er minder agenten actief bezig zijn met het onderhouden van contacten met burgers en het aanboren van nieuwe contacten. - Contact is veranderd: geïnterviewde benoemt dat het contact met burgers is veranderd, omdat het meer online plaatsvindt dan voorheen en er minder menselijk contact is. - Nieuwe initiatieven ondersteunen contacten met burgers: geïnterviewde benoemt dat initiatieven van de politie of netwerkpartners de contacten met burgers ondersteunen. <p><i>Operationeel leiderschap:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Grotere afstand door schaalvergroting: geïnterviewde geeft aan dat de afstand tussen leidinggevend en werknemers is vergroot door schaalvergroting. - Kleinere afstand door geografische samenvoeging: geïnterviewde geeft aan dat de samenvoeging van verschillende wijkteams op één locatie heeft geleid tot een kleinere afstand tussen leidinggevend en werknemers - Minder sturing en coaching: geïnterviewde geeft aan dat er minder coaching en sturing voor agenten is sinds de reorganisatie. - Minder bestuurlijke drukte: geïnterviewde geeft aan dat het schrappen van leidinggevende functies bij de reorganisatie heeft geleid tot minder
--	--	--

		<p>bestuurlijke drukte en dat door de hiërarchisch plattere organisatie het operationeel leiderschap veranderd is.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Niet veranderd: geïnterviewde geeft aan dat het operationeel leiderschap niet is veranderd sinds de reorganisatie. <p><i>Invloed operationeel leiderschap op burgers:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Veranderingen operationeel leiderschap beïnvloeden burgers niet: geïnterviewde geeft aan dat ongeacht er veranderingen plaats hebben gevonden omtrent operationeel leiderschap, dat de burger daar niet door beïnvloed worden. - Veranderingen operationeel leiderschap zou burgers kunnen beïnvloeden: geïnterviewde is onzeker of veranderingen in operationeel leiderschap de burger beïnvloeden, maar geeft aan dat het wel zou kunnen.
9. Probleemgericht werken	<p>9.1 Samenwerkingen sociaal domein</p> <p>9.1.1 Anticipatie incident-gerichtheid is verkleind.</p> <p>9.1.2 Politie trekt zich gedeeltelijk terug</p> <p>9.1.3 Samenwerkingen zijn niet veranderd</p> <p>9.1.4 Wijkagent belangrijkste functionaris in samenwerkingen vanuit politie</p> <p>9.2 Probleemdefinitie lokale gemeenschap</p> <p>9.2.1 Wijkagenten zijn actief bezig met probleemdefinities.</p> <p>9.2.2 In toenemende mate proactief politiewerk</p> <p>9.2.3 Geen verandering in verhouding proactief - reactief</p> <p>9.2.4 Primair reactief politiewerk</p>	<p><i>Samenwerkingen sociaal domein:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Anticipatie incident-gerichtheid is verkleind: geïnterviewde geeft aan dat door schaalvergroting het moeilijker is om gezamenlijk (als korps) te anticiperen op incidenten. - Politie trekt zich gedeeltelijk terug: geïnterviewde geeft aan dat sinds de reorganisatie de politie zich gedeeltelijk terugtrekt uit samenwerkingen in het sociale domein. - Samenwerkingen zijn niet veranderd: geïnterviewde geeft aan dat de samenwerkingen in het sociale domein onveranderd zijn sinds de reorganisatie. - Wijkagent belangrijkste functionaris in samenwerkingen vanuit politie: geïnterviewde geeft aan dat de samenwerkingen in het sociaal domein vanuit het politiekorps primair worden verricht door wijkagenten. <p><i>Probleemdefinitie lokale gemeenschap:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Wijkagenten zijn actief bezig met probleemdefinities: geïnterviewde geeft aan dat de wijkagenten actief met burgers de problemen definiëren, in samenspel met netwerkpartners. - In toenemende mate proactief politiewerk: geïnterviewde geeft aan dat de verhouding proactief – reactief politiewerk in toenemende mate richting proactief politiewerk schuift.

	<p>9.2.5 Primair proactief politiewerk</p> <p>9.3 Administratieve regels</p> <p>9.3.1 Administratieve regels zijn noodzakelijk</p> <p>9.3.2 Administratieve regels zijn geen belemmering</p> <p>9.3.3 Administratieve regels geen invloed op probleemgericht werken</p> <p>9.3.4 Administratieve regels te bureaucratisch</p> <p>9.4 Administratieve lastenverlichting</p> <p>9.4.1 Administratieve lastenverlichting is niet behaald</p> <p>9.4.2 Administratieve regels zijn verminderd.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Geen verandering in verhouding proactief – reactief: geïnterviewde geeft aan dat er sinds de reorganisatie geen verandering is in de verhouding tussen proactief en reactief politiewerk. - Primair reactief politiewerk: geïnterviewde geeft aan dat politietaken primair reactief zijn. - Primair proactief politiewerk: geïnterviewde geeft aan dat politietaken primair proactief zijn. <p><i>Administratieve regels:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Administratieve lastenverlichting is niet behaald: geïnterviewde geeft aan dat de reorganisatie niet voor administratieve lastenverlichting heeft gezorgd. - Administratieve regels zijn noodzakelijk: geïnterviewde benoemt de noodzaak van administratieve regels. - Administratieve regels zijn geen belemmering; geïnterviewde geeft aan dat administratieve regels geen belemmering zijn voor het politiewerk. - Administratieve regels geen invloed op probleemgericht werken: geïnterviewde geeft aan dat administratieve regels geen invloed hebben op de uitvoering van probleemgericht werken. - Administratieve regels te bureaucratisch: geïnterviewde ervaart de bestaande administratieve regels als te bureaucratisch en belemmerend. <p><i>Administratieve lastenverlichting:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Administratieve lastenverlichting is niet behaald: geïnterviewde geeft aan dat de reorganisatie niet voor administratieve lastenverlichting heeft gezorgd. - Administratieve regels zijn verminderd: geïnterviewde benoemt dat administratieve lastenverlichting is behaald sinds de reorganisatie.
--	--	--